

Приложения към междинен консолидиран финансов отчет

I.	Обща информация, счетоводна политика, изходни положения	3
1.	Обща информация за Групата	3
1.1.	Собственост и управление на дружеството-майка	11
1.2.	Друга информация.....	12
2.	Счетоводна политика	12
2.1.	База за изготвяне на консолидирания финансов отчет.....	12
2.2.	Действащо предприятие.....	12
2.3.	Промени в счетоводната политика	13
2.4.	Отчетна валута и признаване на курсови разлики	15
2.5.	Сравнителна информация.....	15
2.6.	Консолидиран финансов отчет	15
2.7.	Принципи на консолидацията	17
2.8.	Текущи и нетекущи активи и пасиви.....	19
2.9.	Имоти, машини и съоръжения.....	20
2.10.	Инвестиционни имоти	21
2.11.	Нематериални активи.....	22
2.12.	Обезценка на дълготрайни активи	23
2.13.	Репутация.....	23
2.14.	Материални запаси	24
2.15.	Активи, държани за продажба	25
2.16.	Финансови инструменти	25
2.17.	Парични средства.....	33
2.18.	Капитал и резерви.....	33
2.19.	Доход на акция.....	34
2.20.	Доходи на персонала.....	35
2.21.	Ефекти от промени в обменните курсове.....	36
2.22.	Приходи, други доходи, финансови приходи	37
2.23.	Разходи.....	43
2.24.	Печалба или загуба за периода.....	44
2.25.	Данъци от печалбата	44
2.26.	Провизии и условни ангажименти.....	46
2.27.	Лизинг	47
2.28.	Сегментно отчитане.....	48
2.29.	Оценяване по справедлива стойност.....	49
2.30.	Счетоводни приблизителни оценки и предположения, грешки.....	50
2.31.	Ключови приблизителни оценки и преценки на ръководството с висока несигурност	51
II.	Допълнителни оповестявания към статиите на финансовия отчет.....	57
1.	Отчет за финансовото състояние.....	57
1.1.	Имоти, машини и съоръжения.....	57
1.2.	Инвестиционни имоти	59
1.3.	Нематериални активи.....	59
1.4.	Инвестиции в съвместни предприятия	60
1.5.	Нетекущи финансови активи	60
1.5.1.	Кредити и вземания - нетекущи	60
1.5.1.1.	Кредити - нетекущи	61
1.5.2.	Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през ДВД.....	61
1.6.	Инвестиции, отчетени по метода на собствения капитал	61
1.7.	Нетекущи търговски вземания.....	62
1.8.	Други нетекущи вземания и активи.....	62
1.9.	Търговска репутация	62
1.10.	Материални запаси	63

1.11.	Текущи търговски вземания	63
1.12.	Други текущи вземания и активи	64
1.13.	Текущи финансови активи	64
1.13.1.	Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	64
1.13.1.1.	Кредити – текущи	64
1.14.	Парични средства и еквиваленти	65
1.15.	Собствен капитал	66
1.16.	Нетекущи финансови пасиви	68
1.16.1.	Задължения по лизинг - нетекущи	68
1.16.2.	Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност – нетекущи	68
1.16.2.1.	Кредити – нетекущи	68
1.17.	Нетекущи търговски задължения	68
1.18.	Нетекущи провизии	68
1.18.1.	Провизии за дългосрочни доходи на персонала	69
1.19.	Други нетекущи задължения и пасиви	69
1.20.	Текущи финансови пасиви	69
1.20.1.	Задължения по лизингови договори – текущи	69
1.20.2.	Финансови пасиви отчитани по амортизирана стойност	69
1.20.2.1.	Кредити – текущи	69
1.21.	Текущи търговски задължения	70
1.22.	Данъчни задължения	71
1.23.	Задължения към персонала	71
1.24.	Текущи провизии	71
1.25.	Други текущи задължения и пасиви	71
2.	Отчет за доходите	72
2.1.	Приходи	72
2.2.	Разходи	73
3.	Отчет за всеобхватния доход	76
4.	Други оповестявания	76
4.1.	Свързани лица и сделки със свързани лица	76
4.2.	Управление на капитала	78
4.3.	Финансови рискове	79
4.4.	Справедливи стойности	80
4.5.	Условни активи и пасиви	80
4.6.	Оперативни сегменти	82
4.7.	Освобождаване от асоциирани дружества	82
4.8.	Придобиване на дъщерни дружества	83
4.9.	Сделки с неконтролиращо участие (НУ)	83
4.10.	Събития след края на отчетния период	84

I. Обща информация, счетоводна политика, изходни положения**1. Обща информация за Групата**

Група Трейс Груп Холд (Групата) включва дружество-майка и неговите дъщерни дружества.

Дружество-майка

Трейс Груп Холд АД (Дружество-майка) е акционерно дружество, регистрирано в Старозагорски окръжен съд по фирмено дело №255/2005год., вписано в Агенция по вписванията с ЕИК: 123682269 и е със седалище и адрес на управление: гр. София 1408, ул. Никола Образописов №12.

Основната дейност на дружеството-майка е придобиване, управление, оценка и продажба на участия в български и чуждестранни дружества, придобиване, управление и продажба на облигации, придобиване, управление и продажба на патенти, отстъпване на лицензи за използване на патенти на дружества, в които холдинговото дружество участва, финансиране на дружества, в които холдинговото дружество участва, проектиране, изграждане, реконструкция, рехабилитация и основни ремонти на пътища, пътни съоръжения, съоръжения за автомагистрала, пътища и улици (мостове, тунели и др.) и пътна инфраструктура; проектиране, изграждане, реконструкция, обзавеждане, ремонт и инвеститорски контрол на търговски и жилищни строителни обекти, на железопътни линии и самолетни писти /ново строителство, основен ремонт и рехабилитация/; на метростанции; на хидроенергийни, хидромелиоративни, водоснабдителни съоръжения и системи; на пристанищни и брегоукрепителни съоръжения и системи; извършване на всякакви видове строително-монтажни работи, консултантски услуги, търговска дейност и отдаване под наем (сублизинг) на дълготрайни активи.

Трейс Груп Холд АД е публично дружество съгласно Закона за публично предлагане на ценни книжа.

Дружеството има учредени клонове в: Сърбия, Чехия, Украйна и Македония.

Дъщерни дружества

Към 30.06.2019 г. дъщерните дружества в Групата са:

- ТРЕЙС - СОФИЯ ЕАД, СОФИЯ, БЪЛГАРИЯ – 100.00% собственост на Трейс Груп Холд АД
Предмет на дейност: Строителство, текущ ремонт и поддържане на автомагистрала, пътища, улици и инфраструктурите около тях;
- ТРЕЙС – ПЪТНО СТРОИТЕЛСТВО АД, СОФИЯ, БЪЛГАРИЯ – 99.86% собственост на Трейс Груп Холд АД
Предмет на дейност: Изграждане и реконструкция на пътища и пътни съоръжения, текущ ремонт и зимно поддържане;
- ТРЕЙС ЯМБОЛ АД, ЯМБОЛ, БЪЛГАРИЯ – 99.48% собственост на Трейс Груп Холд АД
Предмет на дейност: Изграждане и реконструкция на пътища и пътни съоръжения;
- ИНФРА КОМЕРС ЕООД, СОФИЯ, БЪЛГАРИЯ - 100% собственост на Трейс Груп Холд АД
Предмет на дейност: Търговска дейност в страната и чужбина, търговско представителство и посредничество;
- ХИМКОЛОР ЕАД, ПЪРВОМАЙ, БЪЛГАРИЯ – 100% собственост на Инфра комерс ЕООД

- Предмет на дейност: Производство и търговия с продукти от химическата промишленост, изграждане, реконструкция, обзавеждане, ремонт и инвеститорски контрол на търговски и жилищни строителни обекти
- ТРЕЙС ТРАНС ЕООД, СОФИЯ, БЪЛГАРИЯ – 100% собственост на Трейс Груп Холд АД
Предмет на дейност: Транспортна дейност, ремонт и поддръжка на транспортни средства, отдаване под наем на транспортни средства и комплексни транспортни услуги;
 - УСМ АД, СТАРА ЗАГОРА, БЪЛГАРИЯ - 99.69% собственост на Трейс Груп Холд АД
Предмет на дейност: Услуги със строителна механизация;
 - ТРЕЙС ПРОПЪРТИС ЕООД, СОФИЯ, БЪЛГАРИЯ - 100% собственост на Трейс Груп Холд АД
Предмет на дейност: Туристическа и търговска дейност в страната и чужбина, хотелиерство, както и всички видове помощни услуги;
 - ТРЕЙС ПЛОВДИВ ЕООД, ПЛОВДИВ, БЪЛГАРИЯ – 100% собственост на Трейс Груп Холд АД
Предмет на дейност: Изграждане и реконструкция на пътища и пътни съоръжения;
 - ТРЕЙС СВИЛЕНГРАД ООД, СОФИЯ, БЪЛГАРИЯ - 60% собственост на Трейс-София ЕАД и 40% собственост на Трейс – пътно строителство АД
Предмет на дейност: Строителство, текущ ремонт и поддръжане на автомагистрала, пътища, улици и инфраструктурите около тях;
 - МЕТРО ДРУЖБА ЕООД, СОФИЯ, БЪЛГАРИЯ – 100% собственост на Трейс Груп Холд АД
Предмет на дейност: Строителство на мостове и тунели;
 - ТРЕЙС СОП ЕООД, СОФИЯ, БЪЛГАРИЯ – 100% собственост на Трейс Груп Холд АД
Предмет на дейност: Проектиране и строителство на пътища;
 - ТРЕЙС УКРАИНА ЕООД, СОФИЯ, БЪЛГАРИЯ – 100% собственост на Трейс Груп Холд АД
Предмет на дейност: Транспортна дейност, ремонт и поддръжка на транспортни средства, отдаване под наем на транспортни средства;
 - ТРЕЙС ИНТЕРНЕСПЪНЪЛ ЕООД, СОФИЯ, БЪЛГАРИЯ - 100% собственост на Трейс Груп Холд АД
Предмет на дейност: Строителство, търговия със строителни материали и изделия, търговска дейност в страната и чужбина, търговско представителство и посредничество;
 - ТРЕЙС СЪРБИЯ АД, НИШ, СЪРБИЯ – 100% собственост на Трейс Груп Холд АД
Предмет на дейност: Изграждане и реконструкция на пътища и пътни съоръжения, текущ ремонт и зимно поддръжане;
 - ВИОР ВЕЛИКА МОРАВА АД, БЕЛГРАД, СЪРБИЯ – 100% собственост на Трейс Груп Холд АД
Предмет на дейност: Проектиране и надзор в областта на водопроводната инфраструктура и инженерингови дейности;
 - ТРЕЙС БОЛКАНС ЕООД, БЕЛГРАД, СЪРБИЯ – 100% собственост на Трейс Интернешпънъл ЕООД
Предмет на дейност: Строителство на пътища и автомагистрала;
 - ТРЕЙС АА ДЖУНЕБИ ООД, СУЛТАНАТ НА ОМАН – 70% собственост на Трейс Интернешпънъл ЕООД

Предмет на дейност: Строителство, ремонт и поддръжка на пътища, магистрали, летищни писти и сгради, търговия със строителни материали, услуги и оборудване;

Дружества и обединения по Закона за задълженията и договорите:

- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ОБЕДИНЕНИЕ МЕТРО ТРЕЙС, БЪЛГАРИЯ - 55% участие на Трейс Груп Холд АД и 15% участие на Трейс-София ЕАД
Предмет на дейност: Други специализирани строителни дейности;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ОБЕДИНЕНИЕ МЕТРО МЛАДОСТ, БЪЛГАРИЯ - 55% участие на Трейс – пътно строителство АД и 15% участие на Трейс-София ЕАД
Предмет на дейност: Строителство на пътища, самолетни писти и спортни терени;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД МАГИСТРАЛА ТРЕЙС, БЪЛГАРИЯ - 75% участие на Трейс Груп Холд АД и 10% участие на Трейс – пътно строителство АД
Предмет на дейност: Строителство на пътища, самолетни писти и спортни терени;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ТРЕЙС-ПЛЕВЕН, БЪЛГАРИЯ - 51% участие на Трейс Груп Холд АД и 49% участие на Трейс – пътно строителство АД
Предмет на дейност: Строителство на автомагистрали, пътища и самолетни писти;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ТРЕЙС-БГ, БЪЛГАРИЯ - 51% участие на Трейс Груп Холд АД и 49% участие на Трейс – пътно строителство АД
Предмет на дейност: Строителство на жилищни и нежилищни сгради;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ТРЕЙС РОДОПИ, БЪЛГАРИЯ - 60% участие на Трейс Груп Холд АД и 25% участие на Трейс – пътно строителство АД
Предмет на дейност: Строителство на автомагистрали, пътища и самолетни писти;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ТРЕЙС ИНЖЕНЕРИНГ, БЪЛГАРИЯ - 51% участие на Трейс Груп Холд АД, до заличаване на 24.04.2019г.
Предмет на дейност: Архитектурни и инженерни дейности и технически консултации;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД КЪРДЖАЛИ, БЪЛГАРИЯ - 51% участие на Трейс – пътно строителство АД и 49% участие на Трейс Ямбол АД
Предмет на дейност: Строителство на пътища, самолетни писти и спортни терени;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД КЪРДЖАЛИ 2010, БЪЛГАРИЯ - 52% участие на Трейс – пътно строителство АД и 24% участие на Трейс Ямбол АД
Предмет на дейност: Строителство на пътища, самолетни писти и спортни терени;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ПИ ЕС АЙ-СТРОЙИНЖЕНЕРИНГ, БЪЛГАРИЯ - 100% собственост на Трейс – пътно строителство АД
Предмет на дейност: Зимно поддържане и текущ ремонт на пътища;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД СТАРА ЗАГОРА 2010, БЪЛГАРИЯ - 55% участие на Трейс – пътно строителство АД
Предмет на дейност: Строителство на пътища, самолетни писти и спортни терени;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ТРЕЙС БУРГАС - СК-13 ТРАНССТРОЙ, БЪЛГАРИЯ – 55% участие на Трейс – пътно строителство АД
Предмет на дейност: Изграждане на електрически инсталации;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ТРЕЙС ИНЖЕКТ, БЪЛГАРИЯ – 60% участие на Трейс Груп Холд АД и 40% участие на Трейс-София ЕАД
Предмет на дейност: Строителство на жилищни и нежилищни сгради;

- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД СОФИЯ 2010, БЪЛГАРИЯ - 52% участие на Трейс – пътно строителство АД
Предмет на дейност: Строителство на жилищни и нежилищни сгради;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ЛОВЕЧ 2010, БЪЛГАРИЯ – 60% участие на Трейс – пътно строителство АД
Предмет на дейност: Строителство на пътища, самолетни писти и спортни терени;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ЕВРО ПАРК 2011, БЪЛГАРИЯ – 99% участие на Трейс Ямбол АД
Предмет на дейност: Цялостно строителство на сгради и строителни съоръжения;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ХЕМУС А2, БЪЛГАРИЯ – 60% участие на Трейс Груп Холд АД
Предмет на дейност: Строителство на пътища, самолетни писти и спортни терени;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ТРЕЙС СВОГЕ, БЪЛГАРИЯ – 60% участие на Трейс Груп Холд АД
Предмет на дейност: Строителство на автомагистрала, пътища и самолетни писти;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ТРЕЙС ВИА, БЪЛГАРИЯ – 95% участие на Трейс Груп Холд АД
Предмет на дейност: Строителство на автомагистрала, пътища и самолетни писти; (до заличаване на 05.07.2019г.)
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ЛОВЕЧ 2011, БЪЛГАРИЯ – 100% участие на Трейс – пътно строителство АД
Предмет на дейност: Строителство на пътища, самолетни писти и спортни терени;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ТРЕЙС-АПОЛОНИЯ, БЪЛГАРИЯ – 60% участие на Трейс – пътно строителство АД и 40% участие на Трейс-София ЕАД
Предмет на дейност: Строителство на други съоръжения, неклассифицирани другаде;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ТРЕЙС РАДНЕВО 2012, БЪЛГАРИЯ – 51% участие на Трейс Ямбол АД и 49% участие на Трейс – пътно строителство АД
Предмет на дейност: Строителство на пътища, самолетни писти и спортни терени;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ТРЕЙС СОП, БЪЛГАРИЯ – 60% участие на Трейс Груп Холд АД и 20% участие на Трейс – пътно строителство АД
Предмет на дейност: Строителство на пътища, самолетни писти и спортни терени;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ЛЮЛИН ТРЕЙС, БЪЛГАРИЯ – 55% участие на Трейс Груп Холд АД и 5% участие на Трейс – пътно строителство АД
Предмет на дейност: Строителство на автомагистрала, пътища и самолетни писти;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД МЕТРО ДРУЖБА, БЪЛГАРИЯ – 98% участие на Трейс Груп Холд АД
Предмет на дейност: Строителство на автомагистрала, пътища и самолетни писти;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ТРЕЙС СЛЪНЧЕВ БРЯГ, БЪЛГАРИЯ – 70% участие на Трейс Груп Холд АД и 30% участие на Трейс – пътно строителство АД
Предмет на дейност: Строителство на жилищни и нежилищни сгради; (до заличаване на 06.06.2019г.)
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ТРЕЙС 2012, БЪЛГАРИЯ – 65% участие на Трейс – пътно строителство АД и 20% участие на Трейс-София ЕАД
Предмет на дейност: Строителство на автомагистрала, пътища и самолетни писти;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ВИТОША 2014, БЪЛГАРИЯ – 60% участие на Трейс Груп Холд АД
Предмет на дейност: Строителство на автомагистрала, пътища и самолетни писти; (до заличаване на 12.08.2019г.)

- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ТРЕЙС-КОРДЕЕЛ-ПЕРНИК, БЪЛГАРИЯ – 60% участие на Трейс Груп Холд АД
Предмет на дейност: Строителство на автомагистрала, пътица и самолетни писти;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ТРЕЙС СТАРА ЗАГОРА, БЪЛГАРИЯ – 70% участие на Трейс-София ЕАД и 30% участие на Трейс – пътно строителство АД
Предмет на дейност: Цялостно строителство на сгради и строителни съоръжения;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ТРЕЙС ОБХОД ВРАЦА, БЪЛГАРИЯ – 90% участие на Трейс Груп Холд АД и 10% участие на Трейс – пътно строителство АД
Предмет на дейност: Строителство на жилищни и нежилищни сгради;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ТРЕЙС ЕЪР, БЪЛГАРИЯ – 80% участие на Трейс Груп Холд АД и 15% участие на Трейс – пътно строителство АД
Предмет на дейност: Строителство на автомагистрала, пътица и самолетни писти;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ТРЕЙС ОБХОД МОНТАНА, БЪЛГАРИЯ – 90% участие на Трейс Груп Холд АД и 10% участие на Трейс – пътно строителство АД
Предмет на дейност: Строителство на автомагистрала, пътица и самолетни писти;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ТРЕЙС ИНФРАПЕРФЕКТ-АПРИЛЦИ, БЪЛГАРИЯ – 60% участие на Трейс – пътно строителство АД
Предмет на дейност: Други бизнесуслуги неklasифицирани другаде;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ЯМБОЛ, БЪЛГАРИЯ – 67% участие на Трейс Ямбол АД и 1% участие на Трейс – пътно строителство АД
Предмет на дейност: Други специализирани строителни дейности, неklasифицирани другаде;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ЛЮБИМЕЦ-2013, БЪЛГАРИЯ – 51% участие на Трейс Ямбол АД и 49% участие на Трейс-София ЕАД
Предмет на дейност: Строителство на жилищни и нежилищни сгради;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД СМОЛЯН-ЮГ, БЪЛГАРИЯ – 60% участие на Трейс Груп Холд АД и 10% участие на Трейс – пътно строителство АД
Предмет на дейност: Строителство на автомагистрала, пътица и самолетни писти;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ТРАПЕЗИЦА, БЪЛГАРИЯ – 95% участие на Трейс Груп Холд АД
Предмет на дейност: Строителство на автомагистрала, пътица и самолетни писти;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ТРЕЙС ИНФРА, БЪЛГАРИЯ – 80% участие на Трейс Груп Холд АД и 20% участие на Трейс – пътно строителство АД
Предмет на дейност: Строителство на автомагистрала, пътица и самолетни писти;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ПИ ЕС 2014, БЪЛГАРИЯ – 70% участие на Трейс – пътно строителство АД
Предмет на дейност: Строителство на автомагистрала, пътица и самолетни писти;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ТМА, БЪЛГАРИЯ – 65% участие на Трейс – пътно строителство АД и 35% участие на Трейс-София ЕАД
Предмет на дейност: Строителство на други съоръжения, неklasифицирани другаде;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ТРЕЙС ВИТОША, БЪЛГАРИЯ – 80% участие на Трейс Груп Холд АД и 20% участие на Трейс-София ЕАД
Предмет на дейност: Строителство на автомагистрала, пътица и самолетни писти;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ЦАРИГРАДСКО, БЪЛГАРИЯ – 95% участие на Трейс Груп Холд АД
Предмет на дейност: Строителство на автомагистрала, пътица и самолетни писти;

- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ЧЕПЕЛАРЕ, БЪЛГАРИЯ – 51% участие на Трейс Груп Холд АД
Предмет на дейност: Строителство на автомагистрала, пътица и самолетни писти;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ТРЕЙС ПРИБОР, БЪЛГАРИЯ – 51% участие на Трейс Груп Холд АД, 19% участие на Трейс – пътно строителство АД
Предмет на дейност: Строителство на автомагистрала, пътица и самолетни писти;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ПИБИ – МАРК, БЪЛГАРИЯ – 51% участие на Трейс – пътно строителство АД
Предмет на дейност: Строителство на автомагистрала, пътица и самолетни писти;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД МАРКИРОВКА 2014, БЪЛГАРИЯ – 70% участие на Трейс Груп Холд АД
Предмет на дейност: Строителство на автомагистрала, пътица и самолетни писти;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД САМАРА 2015, БЪЛГАРИЯ – 70% участие на Трейс Груп Холд АД
Предмет на дейност: Строителство на други съоръжения, неклассифицирани другаде;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ГАБРОВО ЦЕНТЪР, БЪЛГАРИЯ – 50% участие на Трейс – пътно строителство АД
Предмет на дейност: Строителство на автомагистрала, пътица и самолетни писти;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ЕЕ КЮСТЕНДИЛ БЛОК 27, БЪЛГАРИЯ – 91% участие на Трейс-София ЕАД
Предмет на дейност: Строителство на други съоръжения, неклассифицирани другаде;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ЕЕ КЮСТЕНДИЛ БЛОК 82 И БЛОК 83, БЪЛГАРИЯ – 90% участие на Трейс-София ЕАД
Предмет на дейност: Строителство на жилищни и нежилищни сгради;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ВИДЕЛИНА 2016, БЪЛГАРИЯ – 75% участие на Трейс – пътно строителство АД
Предмет на дейност: Строителство на жилищни и нежилищни сгради;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД СТАРА ЗАГОРА 2016, БЪЛГАРИЯ – 90% участие на Трейс Ямбол АД
Предмет на дейност: Изпълнение на инженеринг-проектиране и изпълнение на СМР във връзка с реализацията на НПЕЕМЖС на територията на Община Стара Загора-многофамилна жилищна сграда на бул. Славянски номер 6 в гр. Стара Загора;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ХЕМУС 2016, БЪЛГАРИЯ – 90% участие на Трейс Ямбол АД
Предмет на дейност: Строителство, изпълнение на инженеринг, проектиране, авторски надзор;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ТРЕЙС-АРХ, БЪЛГАРИЯ – 85% участие на Трейс – пътно строителство АД
Предмет на дейност: Строителство на жилищни и нежилищни сгради;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ТРЕЙС АЛФА, БЪЛГАРИЯ – 50% участие на Трейс-София ЕАД
Предмет на дейност: Строителство на магистрала, пътица и самолетни писти;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД УЛИЦИ СТАРА ЗАГОРА, БЪЛГАРИЯ – 80% участие на Трейс Груп Холд АД и 20% на Трейс – пътно строителство АД
Предмет на дейност: Строителство на автомагистрала, пътица и самолетни писти;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ТОПОЛОВГРАД 2016, БЪЛГАРИЯ – 95% участие на Трейс Ямбол АД и 5% на Трейс – пътно строителство АД
Предмет на дейност: Строителни работи по полагане на пътни настилки;

- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД СТАРА ЗАГОРА 2016, БЪЛГАРИЯ – 90% участие на Трейс Ямбол АД
Предмет на дейност: Проектиране и изпълнение на СМР във връзка с реализацията на НПЕЕМЖС;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ХЕМУС 2016, БЪЛГАРИЯ – 90% участие на Трейс Ямбол АД
Предмет на дейност: Строителство, изпълнение на инженеринг, проектиране, авторски надзор;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ТРЕЙС-АРХ, БЪЛГАРИЯ – 85% участие на Трейс – пътно строителство АД
Предмет на дейност: Строителство на жилищни и нежилищни сгради;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ЕЕ 32 - 2016, БЪЛГАРИЯ – 90% участие на Трейс Ямбол АД
Предмет на дейност: Дейности по реализиране на инвестиционни проекти за сгради;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ЕЕ ЛУКОВИТ, БЪЛГАРИЯ – 95% участие на Трейс София ЕАД
Предмет на дейност: Строителство на жилищни и нежилищни сгради;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ЗГОРИГРАД, БЪЛГАРИЯ – 90% участие на Трейс Груп Холд АД
Предмет на дейност: Строителство на жилищни и нежилищни сгради;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ГРАДСКА СРЕДА ПЛЕВЕН, БЪЛГАРИЯ – 80% участие на Трейс Груп Холд АД и 20% на Трейс – пътно строителство АД
Предмет на дейност: Други довършителни строителни дейности;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ПИРГОС 2016, БЪЛГАРИЯ – 60% участие на Трейс – пътно строителство АД
Предмет на дейност: Други довършителни строителни дейности;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ЗДРАВЕ 2015, БЪЛГАРИЯ – 70% участие на Трейс Ямбол АД и 30% на Трейс – пътно строителство АД
Предмет на дейност: Строителство на автомагистрала, пътица и самолетни писти;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ЗЕЛЕНА СРЕДА, БЪЛГАРИЯ – 93% участие на Трейс Ямбол АД
Предмет на дейност: Строителство на автомагистрала, пътица и самолетни писти;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ИНЖЕНЕРИНГ 2016, БЪЛГАРИЯ – 90% участие на Трейс Ямбол АД
Предмет на дейност: Строителство, изпълнение на инженеринг, проектиране, авторски надзор;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ИНЖЕНЕРИНГ 2017, БЪЛГАРИЯ – 95% участие на Трейс Ямбол АД
Предмет на дейност: Строителство, изпълнение на инженеринг, проектиране, авторски надзор;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА, БЪЛГАРИЯ – 50.5% участие на Трейс Груп Холд АД
Предмет на дейност: Строителство на подземни и надземни релсови пътица;
- ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД МАРАШ 2018, БЪЛГАРИЯ – 77% участие на Трейс Ямбол АД
Предмет на дейност: Строителство на автомагистрала, пътица и самолетни писти;

През текущия и предходни периоди заедно с партньори – дружествата от Групата, както и външни компании, са създадени нови дружества по ЗЗД (дъщерни, съвместни и асоциирани), които

към края на периода не са осъществявали дейност, както и са заличени дружества по вече приключили проекти.

На 17.01.2019г. е подписан договор за покупко – продажба на дялове от капитала на „Виор Велика Морава“, Белград в резултат на който „Трейс Груп Холд“ АД придобива от „Трейс Интернешънъл“ ЕООД 100% от капитала на „Виор Велика Морава“ ООД. Стойността на сделката е 171 468 Euro. На 05.02.2019 г. промяната в собствеността е вписана в сръбския търговски регистър. Капиталът на „Виор Велика Морава“ ООД е в размер на 15 743 000 RSD и е разпределен в един дял. Считано от 05.02.1019 г. едноличен собственик на капитала на „Виор Велика Морава“ ООД е „Трейс Груп Холд“ АД.

Капиталът на „Трейс Болканс“, Сърбия беше увеличен от 100, 00 рсд на 32 562 172, 50 рсд в резултат на увеличение на номиналната стойност на дяловете. След промяната капиталът на дружеството е на стойност 32 562 172, 50 рсд, разпределен в един дял с номинална стойност от 32 562 172, 50 рсд. Едноличен собственик на капитала на „Трейс Болканс“ ООД е „Трейс Интернешънъл“ ЕООД.

На 26.03.2019г. в Търговския регистър към Агенцията по вписванията е вписано увеличение на капитала „Инфра Комерс“ ЕООД с 395 000 /триста деветдесет и пет хиляди/ лв. чрез записване на 3 950 /три хиляди деветстотин и петдесет/ нови дяла с номинална стойност 100 /сто/ лева всеки. Капиталът на дружеството е в размер на 400 000 /четирисотин хиляди/ лв., разпределени в 4 000 /четири хиляди/ равни дяла на стойност 100 /сто/ лева всеки.

„Трейс Болканс“, Сърбия продаде на „Трейс Груп Холд“ АД 1 акция от капитала на „Трейс Сърбия“ АД, с което стана негов едноличен собственик. Управителният съвет на „Трейс Груп Холд“ АД, на основание чл.114, ал.3 от ЗППЦК даде предварително съгласие да бъде сключен договор за преобразуване на „Трейс Сърбия“, Сърбия /като преобразуващо дружество/ и „Виор Велика Морава“, Сърбия /като вливащо дружество/. След преобразуването капиталът на „Трейс Сърбия“ АД ще бъде увеличен чрез увеличение на номиналната стойност на една акция и ще бъде в размер на 985 282 255,5 RSD, разпределен в 591 527 броя акции с номинална стойност от 1.665,659 RSD всяка.

На 10.04.2019 г. дъщерното дружество „Инфра комерс“ ЕООД придоби 5 000 (пет хиляди) броя налични, обикновени, поименни акции с право на глас, всяка с номинална стойност 10 (десет) лева, представляващи 100 % от капитала на „Химколор“ ЕАД, с което „Инфра комерс“ ЕООД, стана едноличен собственик на капитала на „Химколор“ ЕАД.

Съвместни дружества

Към 30.06.2019 г. съвместното дружество в Групата е:

- ТРЕЙС – М ИНВЕСТ, ГЕРМАНИЯ – 50% участие на Трейс Груп Холд АД
Предмет на дейност: Специализирани строежи, свързани с изграждането и ремонта на магистрали, инженерни съоръжения, висок клас пътища и други;

Асоциирани дружества

Към 30.06.2019 г. асоциираните дружества в Групата са:

- РЕДКО ТРЕЙС ИНТЕРНЕСЪНЪЛ, КАТАР – 49% участие на Трейс интернешънъл ЕООД
Предмет на дейност: Строителство на сгради, пътища, мостове, жп и метро пътища;
- ВОДЕН ПРОЕКТ СТАРА ЗАГОРА ДЗЗД, БЪЛГАРИЯ – 30% участие на Трейс Груп Холд АД и 4% участие на Трейс – пътно строителство АД
Предмет на дейност: Общо строителство на сгради и строителни съоръжения;

На 18.04.2019 г. „Трейс Груп Холд“ АД продаде собствените си 8251 броя акции, всяка от които с номинална стойност 10 лева, от капитала на „Технострой – инженеринг 99“ АД. Цената на сделката е 1 100 000 (един милион и сто хиляди) лева.

1.1. Собственост и управление на дружеството-майка

Основният капитал е разпределен на 24 200 000 бр. безналични поименни акции с номинална стойност 1 лев.

Собствеността към 30.06.2019 г. е разпределена както следва:

	%
Николай Михайлов	66,97%
Галини-Н ЕООД	9,00%
Трейс Груп Холд АД (обратно изкупени акции)	0,02%
Други физически и юридически лица	24,01%
	100,00%

Дружеството има двустепенна форма на управление, състояща се от Надзорен съвет и Управителен съвет, както и назначен от Общото събрание на акционерите одитен комитет.

Членове на Надзорния съвет към 30.06.2019 г., са:

Николай Михайлов	Председател
Манол Денев	Член
Антон Дончев	Член

Членове на Управителния съвет към 30.06.2019 г., са:

Десислава Любенова	Председател
Боян Делчев	Член
Росица Динева-Георгиева	Член

Дружеството-майка се представлява и управлява към 30.06.2019 г. от изпълнителния директор инж. Боян Делчев.

Членове на Одитния комитет към 30.06.2019 г., са:

Диана Деянова-Рангелова	Председател
Христина Николова	Член
Христо Христов	Член

1.2. Друга информация

Съставител на консолидирания финансов отчет: Боян Христов

Юристи: Цветелина Ангелова

Одитор: Захаринова Нексия ООД

Обслужващи банки: Уникредит Булбанк АД, SG Експресбанк АД, Обединена Българска Банка АД, ДСК ЕАД, Инвестбанк АД, Първа Инвестиционна Банка АД, Банка Пиреос България АД.

2. Счетоводна политика

2.1. База за изготвяне на консолидирания финансов отчет

Междинният консолидиран финансов отчет на Групата е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансови отчети (МСФО), приети от Комисията на Европейския съюз. Те включват Международните счетоводни стандарти (International Accounting Standards (IAS)), Международните стандарти за финансови отчети (International Financial Reporting Standards (IFRS)) и тълкуванията за тяхното прилагане (SIC – IFRIC interpretations).

Междинният консолидиран финансов отчет за тримесечния период, завършващ на 30 юни 2019 година следва да се чете заедно с консолидирания годишен финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2018 година, изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО).

Международните стандарти за финансови отчети включват и последващите изменения и допълнения на тези стандарти и тълкуванията за тяхното прилагане, както и бъдещите стандарти и тълкуванията за тяхното прилагане, изготвени от Съвета по международни счетоводни стандарти (International Accounting Standards Board (IASB)).

Счетоводната политика на Групата е разработена в съответствие със Закона за счетоводството и Международните стандарти за финансови отчети.

Представянето на междинния консолидиран финансов отчет съгласно Международните стандарти за финансово отчетане изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на консолидирания финансов отчет.

Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на междинния консолидиран финансов отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях.

2.2. Действащо предприятие

Финансовият отчет на Групата за периода, приключващ на 30 юни 2019 г., е изготвен на базата на принципа на действащо предприятие.

2.3. Промени в счетоводната политика

Възприетата счетоводна политика е последователна с прилаганата през предходната година, с изключение на ефектите от влезлите в сила нови стандарти и изискванията, които се прилагат перспективно, като Групата се е съобразила в пълнота.

За текущата финансова година Групата е приела всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за нейната дейност.

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, практически приложими за годишни отчетни периоди, започващи най-рано на 1 януари 2019 г. за предприятията в Република България, не са настъпили промени в счетоводната политика на Групата, освен някои нови и разширяването на вече установени оповестявания, без това да доведе до други промени - в класификацията или оценката на отделни отчетни обекти и операции. Изключение са ефектите от прилагането на МСФО 16 Лизинг, които са довели до промени в принципите, правилата и критериите за отчитане, както и на представянето и оповестяванията на финансова информация на следните отчетни обекти: имоти, машини и оборудване, задължения по лизинг, други текущи задължения, разходи за амортизация и финансови разходи.

Новите и/или променените стандарти и тълкувания включват:

МСФО 16 Лизинг в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г., приет от ЕК

Този стандарт е с изцяло променена концепция. Той въвежда нови принципи за признаване, измерване и представяне на лизинга чрез налагане на нов модел с цел да осигури по-достоверно и адекватно представяне на тези сделки най-вече при лизингополучателя. Стандартът заменя действащия до този момент стандарт за лизинга – МСС 17.

Ръководството е избрало да приложи модифицирано ретроспективно приложение за първи път на МСФО 16 и да не преизчислява сравнителните данни.

КРМСФО 23 (променен) Несигурности при третирането на данъци върху дохода в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г., прието от ЕК

Това разяснение дава насоки за счетоводното третиране и отчитане на данъците върху дохода по МСС12, когато са налице определени несигурности по данъчното третиране.

МСФО 9 (променен) – Финансови инструменти – относно случаи на негативни компенсации при предсрочно погасяване и модификации на финансови пасиви в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г., приет от ЕК

Годишни подобрения 2015 - 2017

МСФО 3 Бизнес комбинации (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01 януари 2019)

С промените се изясняват изискванията за оценка при придобиване на контрол върху предприятие, което преди това е било съвместно.

МСФО 11 Съвместни предприятия (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01 януари 2019)

С промените се изясняват изискванията за оценка при придобиване на съвместен контрол върху предприятие, което преди това е било съвместна операция.

МСС 12 Данъци върху дохода в сила (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01 януари 2019)

С промените се изяснява отчитането на данъци, свързани с дивиденди.

МСС 23 Разходи по заеми (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01 януари 2019)

С промените се изясняват изискванията за момента на преустановяване на капитализацията на разходи по заеми, когато активът, с който са свързани е в предвиденото състояние.

МСС 19 Доходи на наети лица (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01 януари 2019)

Измененията поясняват счетоводната отчетност, когато се извършва изменение, съкращаване или уреждане на план.

МСС 28 (променен) – Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия – относно дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г., приет от ЕК

Тази промяна уточнява, че предприятието следва да прилага МСФО 9, включително изискванията за обезценка, относно участията в асоциирани или съвместни предприятия, които формират нетната инвестиция с тези дружества, и за които не се прилага отчитането по метода на собствения капитал.

Към датата на издаване за одобряване на този финансов отчет са издадени, но не са все още в сила за годишни периоди, започващи на 1 януари 2019 г., няколко нови стандарти и разяснения, както и променени стандарти и разяснения, които не са били приети за по-ранно приложение от Групата.

От тях ръководството е преценило, че следните биха имали потенциален ефект в бъдеще за промени в счетоводната политика и класификацията и стойностите на отчетни обекти в консолидирания финансов отчет на Групата за следващи периоди, а именно:

Промени в **Концептуалната рамка за финансово отчитане** в сила за годишни периоди от 01.01.2020 г., не са приети от ЕК

Тези промени включват преработени дефиниции за „актив” и „пасив”, както и нови насоки за тяхното измерване, отписване, представяне и оповестяване.

МСФО 3 (променен) – Бизнес комбинации в сила за годишни периоди от 01.01.2020 г., не е приет от ЕК

Тази промяна касае даденото в приложенията към стандарта определение за „бизнес” и е свързана с трудностите, които придобиващото предприятие среща в преценката дали се придобива бизнес или съвкупност от активи.

Промени в **МСС 1 Представяне на финансови отчети** и **МСС 8 Счетоводна политика**, промени в приблизителните оценки и грешки в сила за годишни периоди от 01.01.2020 г – не са приети от ЕК

Тези промени касаят прецизиране определението за „същественост”, посочено в двата стандарта.

Ръководството е в процес на проучване, анализ и оценка на ефектите от направените промени в Концептуалната рамка и горепосочените стандарти, които ще окажат влияние върху счетоводната политика и върху стойностите и класификациите на активите, пасивите, операциите и резултатите на Групата в следващите отчетни периоди.

Допълнително, за посочените по-долу променени стандарти, които са издадени, но все още не са в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2019 г., ръководството е преценило, че следните не

биха имали потенциален ефект за промени в счетоводната политика и класификацията и стойностите на отчетни обекти в консолидирания финансов отчет на Групата, а именно:

МСФО 17 Застрахователни договори в сила за годишни периоди от 01.01.2021 г. – не е приет от ЕК

Този стандарт е изцяло нов счетоводен стандарт за всички видове застрахователни договори, вкл. за някои гаранции и финансови инструменти, като обхваща правила за признаване и оценяване, за представяне и оповестяване.

МСФО 10 (променен) – Консолидирани финансови отчети и **МСС 28 (променен) – Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия** – относно продажби или апорт на активи между инвеститор и негови асоциирани или съвместни предприятия с отложена ефективна дата на влизане в сила, подлежаща на определяне от СМСС

2.4. Отчетна валута и признаване на курсови разлики

Съгласно изискванията на българското законодателство счетоводните регистри са изготвени в лева.

Данните във финансовите отчети са в хиляди лева освен ако не е оповестено изрично нещо друго.

Функционалната валута на дружествата от Групата в България и отчетната валута на представяне на Групата е българският лев. Левът е фиксиран по Закона за БНБ към еврото в съотношение BGN 1.95583:EUR 1.

Превалутирането от функционална валута към валута на представяне за чуждестранните дейности на дружеството се извършва в съответствие с МСС 21 – Ефекти от промените в обменните курсове.

2.5. Сравнителна информация

Групата представя сравнителна информация в този консолидиран финансов отчет за една предходна година.

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

Изключение от това правило е представянето на ефектите от приложението за първи път от 1 януари 2019 г. на МСФО 16 Лизинг. Групата е избрала модифицирано ретроспективно прилагане за първи път на МСФО 16 и сравнителните данни за предшестващата (2018) година няма да бъдат преизчислявани.

Ефектите от корекциите в резултат на първоначалното прилагане на МСФО 9 и МСФО 15 са представени в салдото на неразпределената печалба към началото на периода – 01.01.2018г.

2.6. Консолидиран финансов отчет

Дружество-майка

Това е дружеството, включително предприятие - неюридическо (неперсонифицирано дружество) лице, като например съдружие, което контролира едно или повече други дружества, в които е инвестирало. Притежаването на контрол означава, че инвеститорът е изложен на, или има права върху променливата възвръщаемост от неговото участие в дружеството, в което е инвестирано, както и има възможност да окаже въздействие върху размера на тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху предприятието, в което е инвестирано.

Дружеството-майка е Трейс Груп Холд АД, България.

Дъщерно дружество

Дъщерно дружество е такова дружество, или друга форма на предприятие, което се контролира директно или индиректно от дружеството – майка.

Дъщерните дружества се консолидират от датата, на която ефективният контрол е придобит от Групата, и спират да се консолидират от датата, на която се приема, че контролът е прекратен и е прехвърлен извън Групата. За тяхната консолидация се прилага методът на пълната консолидация.

Съвместно дружество

Съвместно дружество е такова дружество или друга форма на предприятие, създадено по силата на договорно споразумение между дружеството – майка като инвеститор и една или повече други страни (дружества), които се заемат с обща стопанска дейност и върху която контролиращите съдружници (вкл. и дружеството – майка има такъв статут) упражняват съвместен контрол. Съвместен контрол е налице, когато вземането на стратегическите финансови и оперативни решения, свързани със съвместното дружество, е договорно установено да се приемат със задължително единодушно съгласие (консенсус) между контролиращите съдружници. Последните имат права върху нетните активи на съвместното дружество.

Съвместното дружество се включва в консолидирания финансов отчет на Групата, като се прилага методът на собствения капитал - от датата, на която ефективният съвместен контрол е придобит от контролиращия съдружник (конкретно - дружеството-майка), и спира да се консолидира чрез този метод от датата, когато съвместното дружество се трансформира в дъщерно, или от датата, на която се приема, че съвместният контрол е прехвърлен от контролиращия съдружник на трети лица.

Асоциирано дружество

Асоциираните дружества са предприятия, в които Групата упражнява значително влияние, правото на участие при вземането на решения, свързани с финансовата и оперативната политика на предприятието, в което е инвестирано, но не е контрол или съвместен контрол върху тази политика. Обикновено значителното влияние е съпроводено с притежаване, пряко или непряко между 20% и 50% от акциите с право на глас. Инвестициите в асоциирани предприятия се отчитат чрез метода на собствения капитал и първоначално се признават по цена на придобиване.

В консолидирания отчет за финансовото състояние, балансовата стойност се увеличава или намалява, за да се признае делът на инвеститора в печалбите или в загубите на асоциираното предприятие, след датата на придобиването му. Делът на Групата в печалбата или загубата на асоциираното предприятие се признава в печалбата или загубата в консолидирания отчет за доходите. Доходите, получени от дивиденди намаляват балансовата стойност на инвестицията. Балансовата стойност на инвестицията се коригира също и вследствие на промени в пропорционалния дял на Групата в асоциираното предприятие, възникващи от промени в друг всеобхватен доход. Делът на Групата в тези промени се признава в друг всеобхватен доход.

Нереализираните печалби от сделки между Групата и асоциираните ѝ дружества се елиминират до размера на участието на Групата в асоциираното дружество. Нереализираните загуби също се елиминират освен ако стопанската операция не дава основание за обезценката на прехвърлените

активи. Където е необходимо, счетоводната политика на асоциираните предприятия е променена в съответствие с възприетата от Групата политика.

2.7. Принципи на консолидацията

Консолидираният финансов отчет включва финансовите отчети на дружеството-майка, дъщерните дружества, съвместните дружества и асоциираните дружества, изготвени към края на периода, която дата е датата на финансовата година на Групата.

Финансовите отчети на дъщерните, съвместните и асоциираните дружества за целите на консолидацията са изготвени за същия отчетен период, както този на дружеството-майка и при прилагане на единна счетоводна политика.

2.7.1. Консолидация на дъщерни дружества

В консолидирания финансов отчет отчетите на включените дъщерни дружества са консолидирани на база на метода “пълна консолидация”, ред по ред, като е прилагана унифицирана за съществените обекти счетоводна политика. Инвестициите на дружеството-майка са елиминирани срещу дела в собствения капитал на дъщерните дружества към датата на придобиване. Вътрешногруповите операции и разчети са напълно елиминирани, вкл. нереализираната вътрешногрупова печалба или загуба. Отчетен е и ефектът на отсрочените данъци при тези елиминиращи консолидационни записвания.

Дяловете на съдружници - трети лица в дъщерните дружества, извън тези на акционерите на дружеството-майка, са посочени самостоятелно в консолидирания отчет за финансовото състояние, консолидирания отчет за всеобхватния доход и отчета за промените в собствения капитал като “неконтролиращо участие”. Неконтролиращото участие съдържа: а) сумата на дела на акционерите (съдружниците) - трети лица към датата на консолидацията за първи път в справедливата (намерената стойност) на всички разграничими придобити активи, поети пасиви и условните (изкристализирали) задължения на всяко от съответните дъщерни дружества, определена (на база дела) чрез пропорционалния метод, и б) изменението на сумата на дела на тези лица в собствения капитал на всяко от съответните дъщерни дружества от първата им консолидация до края на текущия отчетен период.

2.7.2. Бизнес комбинации

Всички бизнес комбинации се отчитат счетоводно по метода на покупката, който включва признаване на разграничимите активи и пасиви на придобиваното предприятие, включително условните задължения, независимо дали те са били признати във финансовите отчети на придобиваното предприятие преди бизнес комбинацията. При първоначалното признаване активите и пасивите на придобитото дъщерно предприятие са включени в консолидирания отчет за финансовото състояние по тяхната справедлива стойност, която служи като база за последващо оценяване в съответствие със счетоводната политика на Групата. Репутацията се признава след определяне на всички разграничими нематериални активи и представлява превишението на цената на придобиване над справедливата стойност на дела на Групата в разграничимите нетни активи на придобиваното дружество към датата на придобиване. Всяко превишение на разграничимите нетни активи над цената на придобиване се признава в печалбата или загубата непосредствено след придобиването.

2.7.3. Продажба на дъщерни дружества

При продажба или друга форма на загуба на контрол върху дъщерно дружество:

- Отписват се активите и пасивите (вкл. ако има принадлежаща репутация) на дъщерното дружество по балансова стойност към датата на загубата на контрол;
- Отписва се неконтролиращото участие в това дъщерно дружество по балансова стойност в консолидирания отчет за финансовото състояние към датата на загубата на контрола, вкл. всички компоненти на друг всеобхватен доход, свързани с тях;
- Признава се полученото възнаграждение по справедлива стойност от сделката, събитието или операцията, довела до загубата на контрол;
- Рекласифицират се към “печалби или загуби за годината” или се трансферират директно към натрупани печалби всички компоненти на собствения капитал, представляващи нерезализирани доходи или загуби – съгласно изискванията на съответните МСФО, под чиито правила попадат тези компоненти на собствения капитал;
- Признава се всяка резултатна разлика като “печалба или загуба от освобождаване (продажба) на дъщерно дружество” в консолидирания отчет за всеобхватния доход, принадлежаща на дружеството-майка.
- Останалите за държане дялове, формиращи инвестиции в асоциирани, съвместни дружества или другите дългосрочни капиталови инвестиции, се оценяват първоначално по справедлива стойност към датата на продажбата и впоследствие се оценяват по реда на приетата от Групата счетоводна политика.

2.7.4. Сделки с неконтролиращо участие

Операциите с неконтролиращо участие се третират от Групата като сделки с лица, притежаващи инструменти на общия собствен капитал на Групата. Ефектите от продажби на дялове на дружеството-майка, без загуба на контрол, към притежатели на неконтролиращи участия не се третират като компоненти на текущата печалба или загуба на Групата, а като движения директно в компонентите на собствения ѝ капитал, обикновено към компонента-резерв „неразпределена печалба”. И обратно, при покупки от дружеството-майка без придобиване на контрол на допълнителни дялове от участието на притежатели на неконтролиращи участия, всяка разлика между платената сума и съответния придобит дял от балансовата стойност на нетните активи на дъщерното дружество се признава също директно в консолидирания отчет за собствения капитал, обикновено към компонента-резерв „неразпределена печалба”. Когато Групата престане да притежава контрол, съвместен контрол и значително влияние, всяка оставаща малцинствена инвестиция като дял в капитала на съответното дружество се преоценява по справедлива стойност, като разликата до балансовата стойност се признава в текущата печалба или загуба, като съответно всички суми преди признати в други компоненти на всеобхватния доход се отчитат така както при операция на директно освобождаване на всички свързани с първоначалната инвестиция (в дъщерното, съвместното или асоциираното дружество) компоненти.

2.7.5. Консолидация на асоциирани и съвместни дружества

За включването на асоциираните и съвместни дружества в консолидирания финансов отчет е приложен методът на собствения капитал, според който инвестицията на дружеството-майка в него първоначално се отчита по цена на придобиване (себестойност), а впоследствие се преизчислява, за да отрази промените на дела на инвеститора (конкретно – дружеството-майка) в нетните активи на асоциираните и съвместни дружества след придобиването. Инвестицията на Групата в асоциираните и

съвместни дружества включва и репутациите, идентифицирани при придобиването им, нетно от всяка призната обезценка.

Печалбата или загубата след придобиването за Групата (чрез дружеството-майка) от асоциираните и съвместните дружества, за съответния отчетен период, представлява нейния дял в нетните им финансови резултати (след данъци) от тяхната стопанска дейност за този период, който дял се признава и представя на отделен ред в консолидирания отчет за всеобхватния доход. Аналогично, дялът на Групата в измененията след придобиването на другите компоненти на всеобхватния доход на асоциираните и съвместни дружества (предприятия), също се признава и представя като движение в другите компоненти на всеобхватния доход в консолидирания отчет за всеобхватния доход, съответно консолидирания резерви на Групата в отчета за измененията в собствения капитал. Групата признава своя дял в загуби на асоциирани и съвместни дружества до размера на нейната инвестиция, в т.ч. и предоставените им вътрешни заеми, освен ако тя не е поела определени задължения или плащания от името на асоциираното или съвместното дружество.

Вътрешните разчети между Групата и асоциираните и съвместните дружества не се елиминират. Нереализираната печалба или загуба от сделки между тях се елиминира до процента на груповото участие в асоциираните и съвместни дружества, като включително се проверява за обезценка в случаите на загуба. Отчита се и ефектът на отсрочените данъци при тези консолидационни процедури.

2.8. Текущи и нетекущи активи и пасиви

2.8.1. Текущи и нетекущи активи

Групата класифицира актив като текущ, когато отговаря на някой от следните критерии:

- очаква да реализира актива или възнамерява да го продаде или употреби в своя нормален оперативен цикъл;
- държи актива предимно с цел търгуване;
- очаква да реализира актива в рамките на дванадесет месеца след края на отчетния период; или
- активът е пари или парични еквиваленти (съгласно дефиницията на МСФО 7), освен ако за актива няма ограничение да бъде разменен или използван за уреждане на пасив в продължение най-малко на дванадесет месеца след края на отчетния период.

Актив се класифицира като нетекущ, когато не отговаря на критериите за класифициране като текущ.

2.8.2. Текущи и нетекущи пасиви

Пасив се класифицира като текущ, когато отговаря на някой от следните критерии:

- очаква да уреди пасива в своя нормален оперативен цикъл;
- държи пасива предимно с цел търгуване;
- пасивът следва да бъде уреден в рамките на дванадесет месеца след края на отчетния период; или
- дружество няма безусловно право да отсрочва уреждането на пасива за период най-малко дванадесет месеца след края на отчетния период.

Пасив се класифицира като нетекущ ако не отговаря на критериите за класифициране като текущ.

Пасив се класифицира като текущ, когато той следва да се уреди в рамките на дванадесет месеца от края на отчетния период, дори ако, първоначалният срок е бил за период по-дълъг от дванадесет

месеца и след края на отчетния период и преди финансовите отчети да са одобрени за публикуване, е сключено споразумение за рефинансиране или за нов погасителен план на дългосрочна база.

2.9. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръжения на дружеството включват активи, които отговарят на критериите на МСС 16 за признаване и имат цена на придобиване равна или по-висока от 700.00 лв. Активи, които имат цена на придобиване по-ниска от посочената се отчитат като текущи разходи за периода на придобиване в съответствие с одобрената счетоводна политика. Всеки имот, машина и съоръжение се оценява при придобиването му по цена на придобиване определена в съответствие с изискванията на МСС 16.

Групата е приело политика да отчита всяка позиция на Имотите, машините и съоръженията в съответствие с МСС 16 по цена на придобиване намалена с натрупаната амортизация и натрупана загуба от обезценка.

Първоначално имотите, машините, съоръженията и оборудването се оценяват по себестойност, която включва покупната цена, включително мигтата и невъзстановимите данъци върху покупката, както и всички преки разходи за привеждане на актива в работно състояние за предвидената му употреба.

Последващи разходи свързани с отделен имот, машина и съоръжение се отчитат в увеличение на балансовата стойност на актива, ако е спазен принципа на признаване определен в МСС 16 и когато е вероятно предприятието да има икономическа изгода над първоначално оценената стандартна ефективност на съществуващия актив.

Разходите за текущото обслужване на имоти, машини и съоръжения се отчитат в печалба или загуба в момента на извършването им.

Имотите, машините и съоръженията се амортизират по линейния метод за периода на очаквания полезен живот, като амортизируемата им стойност се разпределя системно през него. Начислената амортизация се признава за разход, а с нея се намалява балансовата стойност на активите. Средният полезен живот в години за основните групи дълготрайни материални активи, е както следва:

Група	Години
Сгради	50
Съоръжения	25
Машини, производствено оборудване и апаратура	от 10 до 20
Транспортни средства без автомобили	15
Автомобили	от 7 до 10
Всички останали амортизируеми активи	7

Начисляването на разходи за амортизация започва от момента, в който имотите, машините и съоръженията са налични, на мястото и в състоянието, необходими за експлоатацията им по начина предвиден от ръководството.

Амортизацията на активите се преустановява на по-ранната от двете дати:

- датата, на която са класифицирани като държани за продажба съгласно МСФО 5; и
- датата на отписване на активите.

Амортизацията не се преустановява в периоди на престои или изваждане от активна употреба.

Остатъчната стойност и полезният живот на активите се преразглеждат при приключването на всяка финансова година и ако очакванията се различават от предишните приблизителни оценки, промените се отчитат перспективно, като промяна в счетоводните приблизителни оценки, в съответствие с МСС 8 Счетоводни политики, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки.

Балансовата стойност на даден имот, машина и съоръжение се отписва при продажба на актива или когато не се очакват никакви други икономически изгоди от използването на актива или при освобождаване от актива.

Когато в хода на обичайната си дейност Групата рутинно продава имоти, машини и съоръжения, които е държало за отдаване под наем, прехвърля тези активи в материалните запаси по тяхната балансова стойност, когато престанат да бъдат отдавани под наем и станат държани за продажба. В тези случаи и за активи, държани за продажба в обичайния ход на дейността, МСФО 5 не се прилага. Постъпленията от продажбата на такива активи се признават като приходи, в съответствие с МСФО 15 – Приходи от договори с клиенти, в момента, в който клиентът получава контрол върху тях, съответно дадено задължение за изпълнение бъде удовлетворено.

Печалбата или загубата, възникваща от отписването на имот, машина и съоръжение се включват в печалбата или загубата, когато активът се отпише, освен ако МСС 17 не изисква друго при продажба и обратен лизинг. Печалбите или загубите, възникващи при отписване на имот, машина или съоръжение се определят като разлика между нетните постъпления от продажбата, ако има такива и балансовата стойност на актива. Резултатът се представя нетно в статия Други доходи в Отчета за доходите.

В състава на Имотите, машините и съоръжения се представят капитализираните разходи за придобиване на такива активи, както и предоставените аванси в тази връзка.

2.10. Инвестиционни имоти

Като инвестиционни имоти съгласно МСС 40 се отчитат земи и /или сгради, и/или части от сгради, които се държат по-скоро с цел получаване на приходи от наем или за увеличаване стойността на капитала или за двете. Имот, който се изгражда или разработва за бъдещо използване като инвестиционен имот също се отчита като такъв.

Инвестиционен имот се признава като актив само, когато е вероятно приписваните му бъдещи икономически изгоди да се получат и цената му на придобиване може да се оцени достоверно.

Прехвърляния от или към инвестиционен имот се правят, само когато има промяна в използването, доказана чрез:

- започване на ползване от страна на собственика - за прехвърляне от инвестиционен имот в ползван от собственика имот;
- започване на разработване с цел продажба - за прехвърляне от инвестиционен имот в материални запаси;
- край на ползването от собственика - за прехвърляне от ползван от собственика имот в инвестиционен имот; или
- започване на оперативен лизинг към друга страна - за прехвърляне от материален запас в инвестиционен имот;

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по цена на придобиване, която включва и разходите по сделката за придобиване съгласно МСС 40.

След първоначалното признаване инвестиционните имоти се отчитат по модела на цената на придобиване – по цена на придобиване, намалена с всички натрупани амортизации и загуби от обезценка, в съответствие с всички изискванията на МСС 16 относно този модел.

Инвестиционните имоти се амортизират по линейния метод за периода на очаквания полезен живот, като амортизируемата им стойност се разпределя системно през него. Начислената амортизация се признава за разход, а с нея се намалява балансовата им стойност. Средният полезен живот в години за инвестиционните имоти, е:

Група	Години
Сгради	50

Инвестиционните имоти се отписват, при освобождаване /продажба или при встъпване във финансов лизинг/ или когато трайно се извадят от употреба и от тяхното освобождаване не се очаква никаква бъдеща икономическа изгода. Постъпленията от продажбата на такива активи се признават като приходи, в съответствие с МСФО 15 – Приходи от договори с клиенти, в момента, в който клиентът получава контрол върху тях, съответно дадено задължение за изпълнение бъде удовлетворено. МСС 17 се прилага при освобождаване чрез встъпване във финансов лизинг или при продажба с обратен лизинг.

Печалбите и загубите от изваждане от употреба или освобождаване от инвестиционен имот, се определят като разлика между нетните постъпления от освобождаването и балансовата сума на актива и се признават в печалбата или загубата за периода и се представят нетно в статия Други доходи в Отчета за доходите, освен ако МСС 17 не изисква друго, при продажба с обратен лизинг.

2.11. Нематериални активи

Групата отчита разграничимите непарични активи без физическа субстанция като нематериални активи, когато отговарят на определението на нематериален актив и критериите за признаване, формулирани в МСС 38.

Нематериален актив се признава, ако е вероятно, че се ще получат очакваните бъдещи икономически ползи, които са свързани с актив и стойността на актива може да бъде определена надеждно.

Първоначално нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване.

Цената на придобиване на отделно придобит нематериален актив се определя съгласно МСС 38 и включва покупната цена, вносните мита и невъзстановимите данъци върху покупката, търговските отстъпки и рибати се приспадат, както и всякакви свързани разходи за подготовката на актива за неговото очаквано използване.

Цената на придобиване на вътрешносъздаден нематериален актив съгласно МСС 38 е неговата себестойност включваща сумата на разходите, направени от датата, на която нематериалният актив е отговорил за първи път на критериите за признаване.

Нематериалните активи се отчитат след придобиването по цена на придобиване намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка.

Групата оценява дали полезният живот на нематериален актив е ограничен или неограничен и ако е ограничен, продължителността на, или броя на производствените или сходни единици, съставляващи този полезен живот.

Нематериален актив се разглежда, като имащ неограничен полезен живот когато, на базата на анализ на съответните фактори, не съществува предвидимо ограничение за периода, през който се очаква

активът да генерира нетни парични потоци за предприятието, като нематериалните активи с неограничен полезен живот не се амортизират, а тези с ограничен полезен живот се амортизират.

Нематериалните активи, които подлежат на амортизация, се амортизират по линейния метод за периода на очаквания полезен живот, като амортизируемата им стойност се разпределя системно през него. Начислената амортизация се признава за разход, а с нея се намалява балансовата им стойност. Средният полезен живот в години за основните групи дълготрайни материални активи, е както следва:

Група	Години
Компютри, периферни устройства, софтуер	5
Всички останали амортизируеми активи	7
Активи с ограничен срок на ползване	по договор

Амортизацията започва, когато активът е на разположение за ползване, т.е. когато той е на мястото и в състоянието, необходимо за способността му да работи по начин, очакван от ръководството.

Амортизацията се прекратява на по-ранната от:

- датата, на която активът е класифициран като държан за продажба (или включен в групата за освобождаване, която е държана за продажба) в съответствие с МСФО 5; и
- датата, на която активът е отписан.

Нематериалните активи се отписват, при освобождаване /продажба или когато трайно се извадят от употреба и от тяхното освобождаване не се очаква никаква бъдеща икономическа изгода. Постъпленията от продажбата на такива активи се признават като приходи, в съответствие с МСФО 15 – Приходи от договори с клиенти, в момента, в който клиентът получава контрол върху тях, съответно дадено задължение за изпълнение бъде удовлетворено. МСС 17 се прилага при освобождаване чрез встъпване във финансов лизинг или при продажба с обратен лизинг.

Печалбите и загубите от изваждане от употреба или освобождаване от нематериален актив, се определят като разлика между нетните постъпления от освобождаването и балансовата сума на актива и се признават в печалбата или загубата за периода и се представят нетно в статия Други доходи в Отчета за доходите, освен ако МСС 17 не изисква друго, при продажба с обратен лизинг.

2.12. Обезценка на дълготрайни активи

Съгласно изискванията на МСС 36, към края на отчетния период се прави преценка дали съществуват индикации, че стойността на даден дълготраен актив от състава на Имотите, машините и съоръженията, Инвестиционните имоти, Нематериалните активи и Инвестициите в дъщерни, асоциирани, и смесени предприятия е обезценена. В случай на такива индикации се изчислява възстановимата стойност на актива и се определя загубата от обезценка.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност надхвърля възстановимата. Възстановимата стойност е по-високата от нетната продажна стойност и стойността в употреба.

За целите на определяне на обезценката, активите на Групата са групирани на най-малката разграничима група активи, за които могат да бъдат разграничени парични потоци – единица генерираща парични потоци.

2.13. Репутация

Репутацията представлява надвишението на цената на придобиване (предоставеното възнаграждение) над справедливата стойност на дела на групата в нетните разграничими активи на придобитото

дружество към датата на придобиването (бизнес комбинацията). В консолидирания финансов отчет тя първоначално се оценява по цена на придобиване (себестойност), а последващо - по цена на придобиване минус натрупаните загуби от обезценки. Репутацията не се амортизира.

Репутацията, възникнала при придобиване на дъщерно предприятие се представя в консолидирания отчет за финансовото състояние на отделен ред, а тази възникнала при придобиване на съвместни и асоциирани дружества (предприятия) е инкорпорирана в общата стойност на инвестицията и се посочва към групата на “инвестициите в съвместни предприятия” или съответно в “инвестициите в асоциирани предприятия”.

Репутацията по придобиването на съвместни и асоциирани дружества (предприятия) се тества като част от общото салдо (стойност) на инвестицията. Самостоятелно признатата репутация по придобиването на дъщерни дружества (предприятия) се тества задължително за обезценка поне веднъж годишно. Загубите от обезценки на репутацията не се възстановяват впоследствие. Печалбите или загубите от продажба (освобождаване) на дадено дъщерно дружество (предприятие) от Групата включват и балансовата стойност на репутацията, приспадащата се за продаденото (освободеното) дружество (предприятие).

На всяка призната репутация се определя принадлежност към даден обект, генериращ парични постъпления още при реализирането на дадена бизнес комбинация, и този обект се прилага при извършването на тестовете за обезценка. При определянето на обектите, генериращи парични потоци се вземат предвид обектите, от които са се очаквали бъдещи стопански изгоди при придобиването при бизнес комбинацията и по повод, на които е възникнала самата репутация.

Загубите от обезценка на репутация се представят в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към позицията “обезценка на активи”.

2.14. Материални запаси

Материални запаси са активи:

- държани за продажба в обичайния ход на стопанската дейност /стоки, продукция/;
- намиращи се в процес на производство за такава продажба /незавършено производство/;
- материални запаси, които се изразходват в производствения процес или при предоставяне на услуги /материали, суровини/.

Себестойността на материалните запаси представлява сумата от всички разходи по закупуването, преработката, както и други разходи, направени във връзка с доставянето им до настоящото им състояние и местоположение.

Разходите по закупуване на материалните запаси включват покупната цена, вносните мита и други невъзстановими данъци, транспортните разходи и др., които директно могат да се отнесат към придобиването на стоките, материалите и услугите. Търговските отстъпки работи и други подобни компоненти се приспадат при определяне на покупната стойност.

Дотолкова, доколкото при предоставянето на услуги се ползват материални запаси, то те се включват в себестойността на услугите. Себестойността се състои главно от разходите за труд и другите разходи за персонала, зает в предоставянето на услугата, включително служителите, изпълняващи надзорна дейност, и съответната част от общите разходи за тях. Трудът и други разходи, свързани с продажбите и общия административен персонал, не се включват, а се признават за разходи в периода, в който са възникнали.

Материалните запаси се представят по по-ниската от цена на придобиване и нетната реализируема стойност. Нетната реализируема стойност представлява предполагаемата продажна цена в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с приблизително оценените разходи по завършване на производствения цикъл и тези, които са необходими за осъществяване на продажбата.

Загуба от обезценка се признава винаги в случай, че балансовата стойност на даден материален запас превишава неговата възстановима стойност. Загубите от обезценка се признават в Отчета за доходите. Разходът при потребление/отписване се определя по метода „среднопретеглена” стойност.

Някои материални запаси могат да бъдат отнесени по сметките на други активи, като например материални запаси, които се използват като компонент на създадените от самото предприятие собствени имоти, съоръжения и оборудване. Материалните запаси, отнесени към друг актив, се признават за разход в продължение полезния живот на актива.

2.15. Активи, държани за продажба

Като активи държани за продажба съгласно МСФО 5 се класифицират нетекущи активи, чиято балансова стойност ще бъде възстановена по-скоро чрез сделка за продажба отколкото чрез продължаваща употреба.

Активите държани за продажба се оценяват по по-ниската от балансовата им стойност и справедливата им стойност намалена с разходите за продажбата.

Загуба от обезценка се признава при всяко първоначално или последващо намаление на стойността на активи държани за продажба.

Печалба от последващо увеличение на справедливи стойности, намалени с разходите за продажба на активи държани за продажба се признава до размера на обезценката на съответния актив начислена преди това, съгласно МСС 36 и МСФО 5.

2.16. Финансови инструменти

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда финансов актив за Групата и финансов пасив, или инструмент на собствения капитал за друго предприятие, или обратно.

Финансов актив е всеки актив, който е представлява: парични средства, капиталов инструмент на друго предприятие, договорно право да се получат или разменят при потенциално благоприятни условия парични средства или финансови инструменти с друго предприятие, както и договор, който ще бъде уреден с инструменти на собствения капитал на Групата и е недериватив, при който то може или ще получи променлив брой от своите капиталови инструменти, или дериватив, който може или ще бъде уреден, чрез размяна на фиксирана сума парични средства или друг финансов активи, срещу фиксиран брой собствени капиталови инструменти.

Финансов пасив е всеки пасив, които представлява: договорно право да се предоставят или разменят при потенциално неблагоприятни условия парични средства или финансови инструменти с друго предприятие, както и договор, който ще бъде уреден с инструменти на собствения капитал на издателя и е недериватив, при който Групата може или ще получи променлив брой от капиталовите инструменти на предприятието, или дериватив, който може или ще бъде уреден, по начин, различен от размяна на фиксирана сума парични средства или друг финансов активи, срещу фиксиран брой капиталови инструменти на предприятието.

2.16.1. Финансови активи**2.16.1.1. Признание и класификация на финансовите активи**

Групата признава финансов актив в своите финансови отчети, когато стане страна по договорните условия на финансовия инструмент.

Групата класифицира финансовите активи, съобразно последващото им оценяване в категории: „финансови активи, оценявани по амортизирана стойност“, „финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход“, или „финансови активи, оценявани по справедлива стойност пред печалба или загуба“, както това е уместно, съгласно договорните условия по инструментите и установените бизнес модели в Групата, в съответствие с МСФО 9. Класификацията е в зависимост от същността и предназначението на финансовите активи към датата на тяхното придобиване.

При обичайните покупки и продажби, финансовите инструменти се признават и отписват на база „дата на сделката“. Групата прилага метода последователно по отношение на всички сделки с финансови активи по всяка категория, като за целта са определени две допълнителни категории: „финансови активи, определени като оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата“, отделно от тези, за които задължително се прилага този подход, както и „инвестиции в капиталови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, отчетени чрез право на избор“, отделно от тези, които задължително се оценяват по този модел.

2.16.1.2. Първоначално оценяване

Първоначално всички финансови активи, с изключение на търговските вземания, се оценяват по тяхната справедлива стойност, плюс преките разходи по транзакцията, в случай, че не се отчитат по справедлива стойност в печалбата и загубата, когато се признават първоначално нето от разходите по сделката. Търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране и за които Групата прилага практически целесъобразната мярка по МСФО 15 в това отношение, се оценяват първоначално по съответната цената на сделката, в съответствие с МСФО 15. За всички други финансови активи, придобити при пазарни условия, Групата също приема за най-добро доказателство относно справедливата им стойност, при първоначално признаване, съответната цена на сделката. При разлика между двете стойности, инструментите с котирани цени или релевантни наблюдаеми данни се отчитат по справедлива стойност, като разликата до цената на сделката се признава в печалба или загуба, а във всички останали по справедлива стойност, коригирана, за да се разсрочи разликата, която се признава до степента на промяна в даден фактор, който биха взели предвид участниците в пазара.

2.16.1.3. Последващо оценяване и представяне

За целите на последващото оценяване и представяне финансовите активи се класифицират в една от следните три категории: „финансови активи, оценявани по амортизирана стойност“, „финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход“, или „финансови активи, оценявани по справедлива стойност пред печалба или загуба“.

i. Финансови активи по амортизирана стойност

Групата оценява финансовите си активи по амортизирана стойност, когато те се държат в рамките на бизнес модел, чиято основната цел е да се събират договорните парични потоци, които включват плащания единствено на главница и лихва.

Тези финансови активи включват: парични средства и парични еквиваленти, търговски вземания, вземания по предоставени заеми, вземания, придобити, чрез цесии, търговски вземания и други вземания, при които дружеството е станало страна по договор или споразумение и които следва да бъдат уредени в нетно парични средства.

Последващото оценяване се извършва, по метода на „ефективната лихва“, чрез който приходите от лихви се изчисляват, като ефективният лихвен процент се прилага към брутната балансова стойност на инструментите. За закупени или създадени активи, с първоначална кредитна обезценка и такива с призната впоследствие кредитна обезценка, се прилага, съответно, коригирания за кредитни загуби ефективен лихвен процент и ефективния лихвен процент, но по амортизираната стойност на актива.

За просрочените търговски и други вземания до 3 месеца лихви не се начисляват. Финансовите активи в тази категория се подлагат на преглед за обезценка към датата на всеки финансов отчет на Групата, като промените се отразяват в печалбата или загубата.

ii. Финансови активи отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Групата оценява финансовите си активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, когато те се държат в рамките на бизнес модел, чиято цел е както събиране на договорните парични потоци, състоящи се единствено от плащания на главници и лихви, така и продажба на тези финансови активи.

Групата прилага изключенията в МСФО 9 по отношение на капиталови инструменти, които не са държани за търгуване, но които иначе биха били оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, като за конкретни инвестиции в такива инструменти прави неотменим избор, при признаването им, да бъдат отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход. Такива финансови активи се представят в пояснителните приложения към финансовия отчет отделно от другите инструменти, които задължително се оценяват по този модел.

Финансовите активи в тази категория включват: капиталови инструменти, представляващи малцинствени дялове, които не са държани за търгуване и за които Групата е направила неотменим избор при тяхното признаване да се отчитат последващо по справедлива стойност, през друг всеобхватен доход.

Последващото оценяване на тази категория инструменти се извършва по справедлива стойност, като промените се признават в друг всеобхватен доход. Справедливите стойности се определят въз основа на котираны цени на активен пазар, а когато няма такъв на база техники за оценяване, обикновено анализ на дисконтираните парични потоци. При липса на котираны цени относно капиталови инструменти, класифицирани за отчитане по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, за определяне на справедливата им стойност се ползва цената на придобиване, когато това е уместно съгласно МСФО 9, обикновено – липсва актуална информация и/или са налице широк обхват възможни оценки, при определени обстоятелства.

Финансовите активи в тази категория, държани с цел, както събиране на договорните парични потоци, включващи единствено плащания на главници и лихви, така и продажба им, подлежат на преглед за обезценка към всеки финансов отчет на Групата. Разликите се признават в печалба или загуба, като

корективът за обезценка се представя в друг всеобхватен доход, без да се намалява стойността на активите в Отчета за финансовото състояние.

iii. Финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата

Групата оценява всички останали финансови активи, различни от тези, които са определени като оценявани по амортизирана стойност или по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, по справедлива стойност през печалбата и загубата.

В случай, че по този начин се елиминирала или намалява значително несъответствието в оценяването или признаването на даден финансов актив, което би произтекло от признаване на резултати и промени въз основа на различни бази, Групата може да приложи изключенията, съгласно МСФО 9 и при първоначално признаване да неотменимо да определи финансов актив, като оценяван по справедлива стойност през печалбата и загуба, вкл. договори за доставка на нефинансова позиция. Такива финансови активи се представят в пояснителните приложения към финансовия отчет отделно от другите инструменти, за които задължително се прилага този подход на оценяване.

Финансовите активи в тази категория включват: капиталови и дългови инструменти на предприятия емитенти, търгувани на активен пазар.

Финансовите активи в тази категория се представят по справедлива стойност в Отчета за финансовото състояние, като промените се признават в печалба или загуба.

iv. Състав на финансовите активи

Финансовите активи на Групата към края на отчетния период включват:

- парични средства и предоставени заеми, вземания по цесии, търговски и други вземания, определени като „финансови активи, отчитани по амортизирана стойност“; и
- капиталови инструменти, определени като „финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход“.

2.16.1.4. Обезценка на финансови инструменти

Групата изчислява и признава загуби за очаквани кредитни загуби и кредитни обезценки за финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, дългови инструменти, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, активи по договори с клиенти и договори за финансова гаранция.

Групата признава като печалба или загуба от обезценка размера на очакваните кредитни загуби (ОКЗ) или обратното им проявление. ОКЗ са настоящата стойност на паричния недостиг за очаквания срок на инструмента, което е разликата между паричните потоци, дължими на предприятието по договор и паричните потоци, които предприятието очаква да получи, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент, негова приблизителна стойност или с текущия лихвен процент, както е уместно, съответно, спрямо условията и вида на инструмента. Очакваните парични потоци включват и паричните потоци, които предприятието очаква да получи от обезпечението или в резултат на други кредитни подобрения, неразделна част от договора.

Обезценката и загубите по финансовите инструменти се разглеждат на три етапа – на първите два като очаквани кредитни загуби за загуби, които могат да възникнат в резултат на неизпълнение, а на третия

като кредитна обезценка (загуба), вече въз основа на доказателства за това, в резултат на потенциално или фактическо неизпълнение по инструментите.

Очакваните кредитни загуби за експозиции, за които не е налице значително повишение на кредитния риск спрямо първоначалното признаване, се признават за кредитни загуби, които е възможно да възникнат в резултат на събития по неизпълнение през следващите 12 месеца. За кредитни експозиции, за които е налице значително повишение на кредитния риск от първоначалното признаване, очакваните кредитни загуби се признават по отношение на загуби, които е възможно да възникнат през целия срок на инструмента.

Към датата на всеки финансов отчет Групата определя дали кредитният риск по финансовите инструмент се променил значително спрямо първоначалното признаване, като използва цялата разумна и аргументирана информация, която е достъпна без извършване на излишни разходи или усилия. При тази оценка, Групата преразглежда създадения вътрешен кредитен рейтинг на длъжника, движението и/или реструктуриранията по този или други инструменти на длъжника, както и обективни външни фактори, които, по преценка на Групата, могат да имат отражение върху вземанията на индивидуално или колективно ниво. В допълнение се преценява дали съществува значително увеличение на кредитния риск, когато плащанията по договора са в просрочие над 30 дни.

Групата приема даден финансов инструмент за такъв в неизпълнение, когато договорните плащания са в просрочие над 90 дни. В определени случаи, обаче, даден финансов актив може да се разглежда като такъв в неизпълнение, когато вътрешна или външна информация предоставя индикация, че е малко вероятно Групата да получи пълния размер на неиздължените суми по договора, преди да се вземат под внимание каквито и да било кредитни подобрения, държани от него. Финансови активи се отписват, когато не съществува разумно очакване за събиране на паричните потоци по договора.

По отношение на търговските вземания, активите по договори, произтичащи от сделки в обхвата на МСФО 15, които не съдържат съществен компонент на финансиране и за които се прилага практически целесъобразната мярка по МСФО 15 в това отношение, Групата прилага опростен подход, в съответствие с МСФО 9, като признава провизия за загуба въз основа на ОКЗ за целия срок на инструмента към всяка отчетна дата. За целта е приложена практически целесъобразна мярка по МСФО 9 и е създадена матрица на провизиите, чрез която се изчисляват очакваните кредитни загуби по търговски вземания и активи по договори с клиенти. Вземанията се категоризират по просрочие и се групират по вид и клиентски сегменти с различни модели на кредитни загуби.

За изходни данни относно търговските вземания активите по договори с клиенти, Групата използва натрупания си опит в областта на кредитните загуби по такива инструменти, за да оцени очакваните кредитни загуби. Ползваните исторически данни са за периоди от 3 до 5 години назад, групирани по вида и съответните модели на клиентски сегменти, и коригирани с прогнозни фактори за икономическата среда.

Търговските вземания и активите по договори с клиенти не са лихвоносни и обичайно се уреждат, съответно: между 60 и 180 дни и между 180 и 360 дни. Групата счита дадено търговско вземане или актив по договор с клиент за такива в неизпълнение, когато са в просрочие, съответно: над 360 дни и над 540 дни. В определени случаи, обаче, дадено вземане или актив по договор може да се разглеждат като такива в неизпълнение, когато вътрешна или външна информация предоставя индикация, че е малко вероятно Групата да получи пълния размер на договорните суми. В допълнение Групата взема предвид цялата разумна и аргументирана информация, която е достъпна без извършване на излишни разходи или усилия, с което да се елиминира възможността за недостоверно представяне на кредитния риск на индивидуално и колективно ниво.

По отношение на паричните средства в банкови депозити и разплащателни сметки Групата определя ОКЗ за база на публикуваните официални външни кредитни рейтинги на финансовите институции, аналогично и в съответствие с общия модел за обезценка на финансови активи, спрямо промените в кредитния риск по инструментите.

Печалбите (обратно проявление) и загубите от обезценки, включващи провизиите за очаквани кредитни загуби и кредитни обезценки се признават в печалбата или загубата, като корективът за обезценка на дългови инструменти, отчитани по ССАВА, се представя в друг всеобхватен доход и не намалява балансовата стойност на инструмента.

2.16.1.5. Отписване, печалби и загуби

Финансовите активи се отписват, когато правата за получаване на парични потоци са изтекли или когато са били прехвърлени, като Групата е прехвърлило в значителна степен всички ползи и рискове, свързани със собствеността, за което се прави оценка.

Когато Групата запази правата за получаване на паричните потоци от финансовия актив, но поеме задължение за плащане на паричните потоци без съществено закъснение към крайни получатели, финансовият актив се отписва, при условие, че Групата няма задължение да плати на крайните получатели, без да са събрани еквивалентните суми и не може да се разпорежда с първоначалния актив, освен като обезпечение в тяхна полза по това задължение.

Когато Групата нито прехвърли, нито запази по същество всички рискове и ползи от собствеността върху финансов актив, преценява дали е запазен контролът върху него. В случай, че контролът не е запазен, активът се отписва и се признават всякакви права и задължения, които са създадени или запазени при прехвърлянето, ако контролът е запазен, финансовият актив се признава до степента на продължаващото участие.

Резултатът от отписването на финансов актив, представляващ разликата между полученото възнаграждение и балансовата му стойност към датата на отписване, се признава нетно в печалбата или загубата в статия Финансови приходи/разходи в Отчета за доходите.

При отписване на финансови активи, оценявани по справедлива стойност, през друг всеобхватен доход, за които задължително се прилага този модел, кумулативните печалби или загуби по тях, признати преди това в друг всеобхватен доход, се рекласифицират в печалбата или загубата. При отписване на активи, които са определени като оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, кумулативни печалби и загуби по тях се прехвърлят в неразпределената печалба, в рамките на собствения капитал.

Групата признава дивидент от по финансовите активи в печалбата или загубата в своите финансови отчети, когато бъде установено правото му да получи дивидента, има вероятност да получи изгоди, свързани с дивидента, а размерът му може да бъде надеждно оценен.

2.16.2. Финансови пасиви

2.16.2.1. Признаване и класификация

Групата признава финансов пасив в своите финансови отчети, когато стане страна по договорните условия на финансовия инструмент.

Групата класифицира финансовите пасиви, съобразно последващото им оценяване в следните категории: „финансови пасиви, оценявани впоследствие по амортизирана стойност“, „договори за

финансова гаранция“, „финансови пасиви, оценявани по справедлива стойност през печалба или загубата“, „пасиви, в резултат на отписване на финансов актив, което не отговаря на условията или при подхода на продължаващо участие“ и „ангажменти за отпускане кредит с лихвен процент под пазарния“.

2.16.2.2. Първоначално оценяване

Първоначално всички финансови пасиви се оценяват по тяхната справедлива стойност, нетно от преките разходи по транзакцията, в случай, че не се отчитат по справедлива стойност в печалбата и загубата, когато се признават първоначално по нея. За всички финансови пасиви, придобити при пазарни условия, Групата приема за най-добро доказателство относно справедливата им стойност, при първоначално признаване, съответната цена на сделката. При разлика между двете стойности, инструментите с котираны цени или релевантни наблюдаеми данни се отчитат по справедлива стойност, като разликата до цената на сделката се признава в печалба или загуба, а във всички останали по справедлива стойност, коригирана, за да се разсрочи разликата, която се признава до степента на промяна в даден фактор, който биха взели предвид участниците в пазара.

2.16.2.3. Последващо оценяване

За целите на последващото оценяване и представяне финансовите пасиви се класифицират в една от следните пет категории: „финансови пасиви, оценявани впоследствие по амортизирана стойност“, „договори за финансова гаранция“, „финансови пасиви, оценявани по справедлива стойност през печалба или загубата“, „пасиви, в резултат на отписване на финансов актив, което не отговаря на условията или при подхода на продължаващо участие“ и „ангажменти за отпускане кредит с лихвен процент под пазарния“.

i. Финансови пасиви по амортизирана стойност

Групата оценява финансовите пасиви по амортизирана стойност, когато те не попадат задължително в обхвата на някоя от другите категории, в съответствие с МСФО 9, както и когато Групата не прилага изключението, с което неотменимо да определи финансов пасив при първоначално признаване като оценяван по справедлива стойност през печалбата и загубата, при определените за това условия, съгласно МСФО 9.

Категория „финансови пасиви, отчитани по амортизируема стойност“ включва получени заеми, търговски задължения и други задължения, при които дружеството е станало страна по договор или споразумение и които следва да бъдат уредени в нетно парични средства.

Последващото оценяване се извършва, по метода на „ефективната лихва“. Амортизираната стойност се изчислява като се вземат под внимание каквито и да било отбиви или премии при придобиването, както и такси или разходи, които представляват неразделна част от ефективния лихвен процент.

ii. Договори за финансова гаранция

Групата оценява финансовите пасиви като договори за финансова гаранция, когато те отговарят на условията за това, а именно: когато Групата е поело задължение да извършва плащания по даден финансов инструмент единствено в случай на неизпълнение от страна на длъжника в съответствие с условията по гарантирания инструмент.

Категория „договори за финансова гаранция“ включва: подписани гаранционни споразумения с банки по кредити, отпуснати на свързани лица, авалирани записи на заповед.

Последващо, договорите за финансова гаранция се оценяват по по-високата от стойността на коректива за загуби, определена аналогично на финансов актив, отчитан по амортизирана стойност, в съответствие с раздел Обезценка на финансови инструменти или първоначално признатата стойност намалена, когато е уместно, с кумулативната стойност на приходите, признати в съответствие с МСФО 15.

iii. Финансови пасиви, оценявани по справедлива стойност, през печалбата или загубата

Финансовите пасиви по справедлива стойност в печалбата или загубата включват финансови пасиви, държани за търговия, и финансови пасиви, определени при първоначалното признаване като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата. Финансовите пасиви се класифицират като държани за търговия, ако са придобити с цел повторна покупка в близко бъдеще. Финансови пасиви, определени при първоначално признаване като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата, се определят като такива към датата на първоначално признаване, само ако са изпълнени критериите на МСФО 9.

iv. Пасиви, в резултат на отписване на финансов актив, което не отговаря на условията или при подхода на продължаващо участие

Групата отчита финансови пасиви в тази категория, когато дадено прехвърляне на финансов актив не води до отписване, или когато нито прехвърля, нито запазва по същество всички рискове и изгоди от собствеността и е приложен подходът за продължаващо участие.

Групата оценява финансовите пасиви в тази категория по стойността на полученото възнаграждение, когато финансовият актив не е отписан и по амортизираната, или справедлива стойност на правата и задълженията, спрямо това как се оценява финансовият актив с продължаващо участие, когато този подход е приложен.

v. Ангажименти за отпускане на кредити с лихвен процент под пазарния

Групата оценява финансовите пасиви като ангажименти за отпускане кредит с лихвен процент под пазарния, когато те отговарят на условията за това – то да е поело ангажимент за такъв инструмент.

Последващо, ангажименти за отпускане кредит с лихвен процент под пазарния се оценяват по по-високата от стойността на коректива за загуби, определена аналогично на финансов актив, отчитан по амортизирана стойност, в съответствие с раздел Обезценка на финансови инструменти или първоначално признатата стойност намалена, когато е уместно, с кумулативната стойност на приходите, признати в съответствие с МСФО 15.

vi. Състав на финансовите пасиви

Финансовите пасиви на дружеството към края на отчетния период включват:

- получени заеми, търговски и други задължения отчитани по амортизирана стойност; и
- договори за финансова гаранция, издадени за свързани лица в полза на търговски банки.

2.16.2.4. Отписване, печалби и загуби

Финансов пасив се отписва, когато задължението бъде погасено, или прекратено, или изтече. Когато съществуващ финансов пасив бъде заменен с друг от същия кредитодател при съвършено различни условия, или условията на съществуващ пасив бъдат съществено променени, тази размяна или модификация се третира като отписване на първоначалния пасив и признаване на нов.

Разликата между балансовата стойност на финансов пасив, който е бил уреден или прехвърлен на друго лице, и платеното възнаграждение, включително всякакви прехвърлени непарични активи или поети пасиви, се признава в печалбата или загубата.

2.17. Парични средства

Паричните средства включват парични средства в брой и безсрочни депозити, съответно в лева и във валута.

Паричните еквиваленти са краткосрочни, високоликвидни инвестиции, които са лесно обръщаеми в конкретни парични суми и съдържат незначителен риск от промяна в стойността им.

Групата е приела политика да отчита в състава на паричните си средства краткосрочни депозити – до 3 месеца. В състава на паричните средства в отчета за финансовото състояние са представени и начислените и неполучени лихви по същите депозити към края на отчетния период.

Групата изчислява и признава загуби за очаквани кредитни загуби и кредитни обезценки по банкови депозити и разплащателни сметки, в съответствие с приетите политика и модели за обезценка на финансови инструменти.

В допълнение се представя равнение между салдата на в Отчета за финансово състояние и Отчета за паричния поток в пояснителните сведения към Финансовия отчет.

2.18. Капитал и резерви

Собственият капитал на Групата се състои от основен капитал, премии от емисии, резерви от преизчисления на чуждестранни дейности, общи и други резерви и финансов резултат.

2.18.1. Основен капитал

Основния капитал на Групата включва:

- Регистриран капитал – представен по номинална стойност съгласно съдебно решение за регистрация на Трейс Груп Холд АД, разпределен в 24 200 000 акции с номинал 1 лева всяка; и
- Изкупени собствени акции – представени по цена на придобиване.

Ако Групата придобие повторно свои инструменти на собствения капитал, тези инструменти (изкупени собствени акции) се приспадат от собствения капитал. Не се признава нито печалба, нито загуба от покупката, продажбата, емитирането или обезсилването на инструменти на собствения капитал на Трейс Груп Холд АД. Платеното или полученото възнаграждение се признава директно в собствения капитал.

При издаването или придобиването на свои инструменти на собствения капитал Групата прави различни разходи. Тези разходи обикновено включват регистрация и други законови такси, изплатени суми на правни, счетоводни и други професионални консултанти и други подобни. При капиталова

сделка разходите по сделката се отчитат счетоводно като намаление на собствения капитал (нето от всички свързани преференции за данък върху доходите) до степента, в която са допълнителни разходи, пряко свързани с капиталова сделка, които в противен случай биха били избегнати. Разходите по капиталова сделка, която е изоставена, се признават като разход.

2.18.2. Премии от емисии

Премиите от емисии са формирани при първичното публично предлагане на акции на Групата през 2007 г., като разлика между емисионната и номиналната стойност, намалени с разходите по обратно изкупените акции в последващи периоди.

2.18.3. Преизчисления на чуждестранни дейности

Групата има учредени и регистрирани клонове и дружества в Сърбия, Чехия, Македония, Оман, Германия, Катар и Украйна, чиито финансово състояние и резултати от дейността се представят във финансовия отчет, чрез преизчисление от функционална валута към валута на представяне. За функционална валута е определена местната за тях валута, доколкото тя съвпада с основната им икономическа среда, в която функционират и генерират паричните потоци от дейността си със значителна степен на автономност.

Формираните разлики са в резултат на преизчисляването на приходите и разходите по средните обменни курсове за периода, а на активите и пасивите по заключителния курс за периода, както и от преизчисляването на началните нетни активи по курс, който е различен от предишния заключителен курс.

2.18.4. Общи и други резерви

Общите резерви са образувани от разпределение на печалба съгласно изискванията на Търговския закон на Република България и учредителния акт на Трейс Груп Холд АД, а другите резерви са формирани по решение на Общото събрание на акционерите.

2.18.5. Финансов резултат

Финансовият резултат включва натрупани печалби и загуби от предходни години, за чиято сметка се отразяват корекции на грешки, промени в счетоводна политика или при преминаване към нов счетоводен стандарт, когато това е изрично разрешено, както и печалба или загуба за периода.

2.19. Доход на акция

Основният доход на акция се изчислява като се раздели нетната печалба или загуба за периода, на средно-претегления брой на държаните обикновени акции за периода.

Средно-претегленият брой акции представлява броят на държаните обикновени акции в началото на периода, коригиран с броя на обратно изкупените обикновени акции и на новоиздадените такива през периода, умножен по средно-времевия фактор.

Доходи на акции с намалена стойност не се изчисляват, тъй като няма издадени потенциални акции с намалена стойност.

2.20. Доходи на персонала

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в Групата се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на действащото осигурително законодателство, извършващи своята дейност в България, както и въз основа на разпоредбите на приложимите нормативни изисквания, по отношение на трудовите и осигурителни отношения, в съответните страни, в които Групата има назначен персонал.

Основно задължение на работодателя е да извършва задължително осигуряване на наетия персонал за пенсионното, здравно и срещу безработица осигуряване.

Размерите на осигурителните вноски се утвърждават със закон. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съотношение, което се променя ежегодно и е определено с осигурителния кодекс.

Освен задължителното държавно обществено осигуряване съществуват законово създадени възможности за допълнително доброволно пенсионно и здравно осигуряване в доброволен фонд.

Към групата няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Осигурителните и пенсионни схеми /планове/, прилагани от Групата в качеството му на работодател, се основават на българското законодателство, както и на местното законодателство в съответните страни, в които то има назначен персонал, и са предварително твърдо определени. По своята същност тези осигуровки представляват „планове с дефинирани вноски“. При тези планове работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фондове, както и в универсални и професионални пенсионни фондове.

Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване. Към Групата няма създаден и функциониращ частен осигурителен фонд.

2.20.1. Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки, изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени условията за получаване, се признават като разход в отчета за доходите в съответния период, и като текущо задължение в размер на недисконтираната им сума. Дължимите от дружеството вноски по социалното и здравно осигуряване се признават също като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

Към датата на всеки финансов отчет Групата прави оценка и признаване на сумата на разходите по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползаното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за разходите за самите възнаграждения и разходите за вноски по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

2.20.2. Дългосрочни доходи

Съгласно Кодекса на труда Групата е задължена да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в Групата може да варира между

2 и 6 брутни месечни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват „планове с дефинирани доходи“. Определянето на размера на тези задължения се извършва на базата на актюерска оценка на сегашната им стойност към датата на финансовия отчет.

2.21. Ефекти от промени в обменните курсове

2.21.1. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се вписват първоначално във функционалната валута, като към сумата на чуждестранната валута се прилага централния курс на Българска Народна Банка (БНБ) за съответната валута, към датата на сделката.

Курсовите разлики, възникващи при уреждане на парични позиции или при преизчисляване на паричните позиции на Групата по курсове, различни от тези, при които са били преизчислени при първоначалното признаване през периода или в предходни финансови отчети, се признават като печалба или загуба за периода, в който са възникнали, с някои изключения съгласно МСС 21 на курсовите разлики, възникващи по дадена парична позиция, която по същността си представлява част от нетна инвестиция на отчитаща се стопанска единица в чуждестранна дейност .

Когато парична позиция възниква в резултат на сделка с чуждестранна валута и има промяна в обменния курс между датата на сделката и датата на уреждането, се появява курсова разлика. Когато сделката бъде уредена в рамките на същия отчетен период, през който е възникнала, цялата курсова разлика се признава през дадения период. Но когато сделката бъде уредена през следващ отчетен период, курсовата разлика, призната през всеки от междинните периоди до датата на уреждането, се определя от промяната на обменните курсове през всеки период.

Когато печалба или загуба от непарична позиция е отразена директно в собствения капитал, всеки обменен компонент от тази печалба или загуба се признава в друг всеобхватен доход. Когато печалба или загуба от непарична позиция е отразена в печалбата или загубата, всеки обменен компонент от тази печалба или загуба се признава като печалба или загуба.

Когато определени МСФО изискват някои печалби или загуби от активи да се отразяват директно в собствения капитал и когато такъв актив се оценява в чуждестранна валута, МСС 21 изисква преоценената стойност да бъде преизчислена, използвайки курса към датата на определяне на стойността, в резултат на което се получава курсова разлика, която също се признава в друг всеобхватен доход.

Групата прави преоценка на парични позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период и текущо през отчетния период.

Функционалната валута на дружествата в Сърбия - сръбски динар, в Украйна - украинска гривна, в Германия – евро, в Чехия – чешка крона, в Македония – македонски денар, Катар – катарски риал, Оман – омански риал.

2.21.2. Преизчисляване на чуждестранни дейности

При преизчисляване на чуждестранни дейности се идентифицира функционалната валута на чуждестранна дейност, като за такава се приема валутата на основната икономическа среда, в която функционират и генерират паричните потоци от дейността си със значителна степен на автономност.

За целите на всеки консолидиран финансов отчет се извършва преизчисление на валутата на финансовите отчети на дъщерните дружества в чужбина: от функционалната валута на съответното чуждестранно дъщерно дружество във валутата на представяне (BGN), приета в консолидирания финансов отчет, като:

- а) всички активи и пасиви се преизчисляват в груповата валута по заключителен курс на местната валута спрямо нея към края на периода или към датата на освобождаване на дружеството;
- б) всички приходни и разходни позиции се преизчисляват в груповата валута по среден курс на местната валута спрямо нея за периода на отчета;
- в) всички получени курсови разлики в резултат на преизчисленията се признават и представят като отделен компонент на собствения капитал в консолидирания отчет за финансовото състояние – „резерв от преизчисление във валутата на представяне на чуждестранни дейности”, и
- г) курсовите разлики, получени в резултат на валутното преизчисление на нетната инвестиция в задграничните (чуждестранните) дружества, заедно със заемите и други валутни инструменти, приети за хедж на тези инвестиции, се представят директно в собствения капитал.

Репутацията и корекциите до справедливи стойности, възникнали при придобиване на задгранично (чуждестранно) дружество, се третират аналогично като активите и пасивите на това дружество и се преизчисляват във валутата на представяне по заключителен курс.

Възникналите разлики в резултат на преизчисляването се признават като компонент на друг всеобхватен доход в Отчета за всеобхватния доход и в статия Резерви от преизчисляване.

2.22. Приходи, други доходи, финансови приходи

Групата разглежда и представя получените възнаграждения от клиенти и други сделки в три направления, като приходи възникнали в хода на обичайната дейност (приходи по договори с клиенти), като други доходи, възникнали от дейности, извън основната, нето от свързаните разходи, и като финансови приходи, възникнали във връзка с финансови инструменти и инвестиции, нето от разходите по сделките, когато това се изисква от приложимата счетоводна база.

Групата отчита договор с клиент само, ако: той е одобрен от страните, правата на страните по отношение на стоките и услугите, които се прехвърлят, както условията за плащане, са идентифицирани, договорът е с търговска същност и има вероятност Групата да получи възнаграждението, на което то очаква да има право.

2.22.1. Приходи по договори с клиенти

Групата отчита възнагражденията, като приходи от договори с клиенти, само ако контрагентът по договора е клиент – т.е. страна, която е сключила договор с Групата, за да получи стоки или услуги, които са предмет на обичайната му дейност, в замяна на възнаграждение.

Обичайната дейност на Групата е свързана със: строителство, ремонт, реконструкция и поддръжка на инфраструктурни и други обекти с всякакво предназначение; продажби на продукция и стоки, включващи: строителни материали, машини и оборудване, горива и масла; както услуги, включващи: управление на обекти, комисионни, транспорт, механизация, проектиране, геодезия, лабораторни анализи и други, свързани със строителството.

Групата е принципал в договореностите си за приходи, тъй като обикновено контролира стоките или услугите преди да ги прехвърли към клиента, включително и особено за договорите за строителство определя цените, изложено е на кредитен риск и носи крайната отговорност.

2.22.1.1. Идентифициране на договор

i. Строителни договори

Строителните услуги по изграждане, ремонт, поддръжка и реконструкция на инфраструктурни и други обекти се изпълняват по активи, които не са собственост на Групата, то няма контрол върху тях и те не могат да бъдат използвани алтернативно от него. Стоките и услугите по такива договори се продават заедно, като обичайно съставляват едно обещание към клиента, съответно едно задължение за изпълнение, които не се изпълняват еднократно и продължават през повече от един отчетен период. При някои от договорите за ремонт и поддръжка споразуменията са рамкови, като стоките и услугите се прехвърлят в серия и са част от едно или повече задължения за изпълнение, които се удовлетворяват с течение на времето.

ii. Продажби на продукция, стоки и услуги

Продажбите на продукция, стоки и услуги, се извършват отделно, като едни от тях не заменят, променят или адаптират други от тях. Групата прехвърля контрола и клиентите могат да се възползват от получените стоки и услуги, като ги използват, потребяват или продават. При някои рамкови договори за доставки – консултации, услуги с механизация, управление на обекти и транспорт, стоките и услугите се прехвърлят в серия и контролът се прехвърля с течение на времето, като клиентите едновременно получават и потребяват ползите от дейността на Групата.

2.22.1.2. Идентифициране на задължения за изпълнение

i. Строителни договори

В договорите за строителство са посочени стоките и услугите, обещани на клиента, като на тази база Групата идентифицира и оценява задължението за изпълнение по договора. В изпълнение на тези договори и в резултат на дейността се създава и/или подобряват активи, които се контролират от клиентите, в хода на работата по тях. В тази връзка, по тези договори с клиенти, Групата идентифицира задължения за изпълнение, удовлетворявани с течение на времето, съответно признава приходите, на които счита, че има право, по вече удовлетворените задължения с течение на времето.

ii. Продажби на продукция, стоки и услуги

При продажбите, при които продукцията, стоките и услугите се получават от клиентите и се използват, потребяват или продават от тях, се идентифицират отделни задължения за изпълнение, които са разграничими от други. Те се изпълняват към определен момент във времето, за което се признават приходи, в размер, в който Групата приема, че има право. При продажби на стоки и услуги по рамкови споразумения контролът върху тях се прехвърля с течение на времето, като те са част от едно или повече задължения за изпълнение, удовлетворявано с течение на времето. Задълженията за удовлетворявани с течение на времето се отчитат аналогично на строителните договори.

2.22.1.3. Цена на сделката – определяне и разпределяне***i. Строителни договори***

Цената на сделката е сумата на възнаграждението, на което Групата очаква да има право, в замяна на прехвърлените стоки и услуги, които обичайно са част от едно задължение за изпълнение. Възнагражденията по строителните договори са фиксирани, като могат да претърпят промени в резултат на промени в цената и/или обхвата на договора.

Промяната в договора се отчита като отделен договор, когато обхватът и цената му се разширяват с нови стоки и услуги, които могат да се ползват отделно от клиента. Обичайно обхватът на договора може да се разшири със стоки и услуги, които не са отделни и са част от едно и/или същото задължение за изпълнение, като кумулативният ефект върху цената на сделката и измерването на напредъка се признава текущо към датата на изменението.

ii. Продажби на продукция, стоки и услуги

Цената на сделката, при продажби на продукция, стоки и услуги, е сумата на възнаграждението, на което Групата очаква да има право, в замяна на тях. Стоките и услугите се продават отделно и/или в серия, съответно могат да формират отделно задължение за изпълнение или част от такова. Договорите могат да претърпят промени по отношение на цената и/или обхвата, съответно по отношение на задължението за изпълнение. Възнагражденията при продажби на продукция, стоки и услуги са договорени и обичайно не съдържат елементи на променливо възнаграждение.

Промените в договорите, които засягат цената и обхвата им, се разглеждат като нов договор, като са добавени нови стоки и услуги, от които клиентите могат да се възползват пряко, а когато се заменят стоки и услуги старият се приема за прекратен. Промени в цените, които не засягат обхвата на договорите, се разпределят към задължения за изпълнение, които не са удовлетворени, изцяло или частично. При промени в обхвата и/или цените на договори за доставки на стоки и услуги, които не са отделни и са част от едно изцяло или частично неудовлетворено задължение за изпълнение, кумулативният ефект върху цената на сделката и измерването на напредъка се признава текущо към датата на изменението.

2.22.1.4. Признаване на приходи***i. Строителни договори***

Групата признава приходи по строителните договори на базата на задължението за изпълнение, удовлетворявано в течение на времето, само ако е в състояние да направи обоснова оценка на степента на напредъка към пълното удовлетворяване на задължението за изпълнение. Степента на напредъка към завършване се преразглежда към края на всеки отчетен период.

За измерване на напредъка за всяко задължение за изпълнение, удовлетворено с течение на времето се прилага единен метод, последователно за сходни задължения за изпълнение и обстоятелства. Обичайно за определяне на напредъка по договорите за изграждане и реконструкция, се ползват методите, отчитащи продукцията, въз основа на преки оценки на прехвърлените стоки и услуги, чрез проучвания на извършените дейности към съответните отчетни дати и/или достигнатите етапи, както и когато е уместно, в съответствие с приложимата отчетна рамка. Групата счита, че методите, отчитащи продукцията са уместни, при измерването на напредъка, по тези договори, доколкото по тях е налична проектна и достоверна актуална информация за стойността и количествата на прехвърлените стоки и услуги към клиентите. При рамковите споразумения за ремонт и поддръжка се

използват методите, отчитащи продукцията, чрез преки оценки на извършените дейности и/или доставените единици към съответните отчетни дати, както и когато е уместно, спрямо конкретния вид договор и приложимата отчетна рамка. Групата приема, че те осигуряват надеждна информация, доколкото се удовлетворяват задължения по задания, включващи конкретни параметри, които подлежат на идентификация и надеждно измерване.

Групата признава приходи по задължение за изпълнение, удовлетворявано с течение на времето, само до степената на направените разходи, когато не е в състояние да измери разумно напредъка към пълното му удовлетворяване, но очаква да възстанови направените разходи за това, както и когато извършените разходи са непропорционални на напредъка, с оглед достоверното представяне на резултатите от дейността.

Когато Групата има право на възнаграждение от клиент в размер, който съответства директно на стойността на извършената дейност за него към съответната дата, признава приходи в размера, за който има право да издаде фактура.

ii. Продажби на продукция, стоки и услуги

Приходите по продажбите на продукция, стоки и услуги се признават в съответствие с удовлетворяването на задълженията или в определен момент във времето или с течение на времето. При задължения удовлетворявани с течение на времето, приходите се признават, само ако може да направи обоснова оценка на степената на напредъка към пълното удовлетворяване на задължението за изпълнение. Степената на напредъка към завършване се преразглежда към края на всеки отчетен период.

За измерване на напредъка при продукцията и стоките се ползват методите отчитащи продукцията, а при услугите и методите отчитащи ресурсите, като това, съответно, са: преки оценки на прехвърлените продукция, стоки и услуги, въз основа на произведени и доставени единици, или вложено време; и бюджети на разходите, със съответните корекции за разходи, които не допринасят за напредъка по договора или са непропорционални на него. Групата счита, че ползваните методи са уместни, доколкото, съответно, то контролира продукцията и стоките преди да ги прехвърли на клиентите, което осигурява надеждна информация и не изисква допълнителни ресурси, а по отношение на услугите постига такива, като същевременно елиминира ограниченията за отразяване на кумулативни ефекти, които следва да се признаят, както и когато това е необходимо.

Групата признава приходи по задължение за изпълнение, удовлетворявано с течение на времето, само до степената на направените разходи, когато не е в състояние да измери разумно напредъка към пълното му удовлетворяване, но очаква да възстанови направените разходи за това, както и когато извършените разходи са непропорционални на напредъка, с оглед достоверното представяне на резултатите от дейността.

Когато Групата има право на възнаграждение от клиент в размер, който съответства директно на стойността на извършената дейност за него към съответната дата, признава приходи в размера, за който има право да издаде фактура.

2.22.1.5. Разходи по договорите

Групата признава дълготрайни активи за допълнителни разходи за постигане на договор с клиент, само ако съществува възможност да ги възстанови впоследствие. Такива разходи могат да бъдат комисионни, бонуси или други сходни услуги, които не биха били понесени, ако договърът не е

склучен. Такива активи се отчитат в състава на дълготрайните активи, като се представят отделно в пояснителните сведения към финансовия отчет. Групата прилага практически целесъобразната мярка, предвидена в МСФО 15, и не признава актив от разходи за постигане на договор с клиент, ако очаквания срок за амортизация на актива, който в противен случай следва да се признае, е една година или по-кратък.

Групата признава активи от разходите, направени по изпълнението на договор, ако те не попадат в обхвата на друг стандарт и могат да бъдат отнесени пряко към даден договор, подобряват ресурсите, с които ще бъдат удовлетворени задълженията за изпълнение и се очаква да бъдат възстановени.

2.22.1.6. Салда по договорите

Групата признава и представя като вземане по договори с клиенти всяко безусловно право на възнаграждение. Когато клиентите по договори заплащат възнаграждение или Групата има право на такова, преди да бъдат прехвърлени стоките и услугите, сумите се представят като пасиви по договори. Когато Групата изпълнява задължението си и прехвърля стоки и услуги на клиенти, преди те да платят, сумите, извън безусловните вземания, се представят като активи по договори.

Безусловните вземания, активите и пасивите по договор се представят заедно в статия Търговски вземания и Търговски задължения в Отчета за финансовото състояние, и поотделно в пояснителните приложения към Финансовия отчет. Активите по договори с клиенти подлежат на преглед за обезценка, в съответствие с раздел Обезценка на финансови инструменти, съгласно МСФО 9.

Обичайният момент на плащанията по договорите с клиенти спрямо удовлетворяването на задълженията за изпълнение по тях, както и зависимостите в това отношение, се разграничават основно по договорите за строителство и договорите за продажби на продукция, стоки и услуги. При строителните договори, Групата удовлетворява задълженията за изпълнение в течение на времето, обичайно повече от един период, като признава приходи към края на всеки един, в съответствие със степента на напредъка по договора, като на този етап обичайно не е необходимо одобрение от страна на клиента. Но предвид това, че обектите и свързаните с тях дейности са предмет на специфични законодателни разпоредби, при завършване на дейностите по договора, са предвидени и се изискват определени формални действия, включително приемане и/или одобрение от клиента и/или трета страна, на база на което част от вземанията по договорите стават безусловни, а впоследствие се заплащат. Доколкото при строителството се подобрява актив, който е контролиран от клиента, то може еднозначно да се определи, че стоките и услугите по договора са му прехвърлени, съответно да се признаят приходите по вече удовлетворените задължения. В резултат на тези обстоятелства, възниква разминаване във времето между момента на признаване на приходите по договорите за строителство, съответно безусловните вземания и активите по договор и момента на получаване на плащания, като обичайният срок за погасяването им варира и е в рамките съответно на 60 - 180 дни и 180 - 360 дни. Продажбите на продукция, стоки и услуги, обикновено не подлежат на специфични регулации, като в повечето контролът върху тях се прехвърля веднага на клиента и/или те се потребяват от него при предоставяне им, с което са удовлетворени задълженията за изпълнение. При някои продажби на стоки и услуги, при които задължението за изпълнение се удовлетворява с течение на времето, е нужно приемането от страна на клиента на етапи или към края на договора. Плащанията по тези доставки варират, но са с рамките на обичайната търговска практика.

Обичайно при договорите за строителство, които са най-значителни за финансовите отчети и Групата като цяло, плащанията са определени като суми и срокове, и според вида и обема на обекта, в отделни случаи, и според възложителя и източника на финансиране, включват авансово плащане в размер 10% – 20%, междинни плащания в размер 60% - 80% и окончателно плащане. Преките или

крайните възложители, когато дружеството е подизпълнител, са публични, а основните договорите и условията са разнообразни, като е възможно различни условия да се прилагат за сходни обекти, както и обратно, в резултат на което варират, както размерите, така и сроковете на плащанията. Във връзка с законови изисквания, в масовия случай, по договорите за строителство са определени гаранции за добро изпълнение, които по същество са задържани от страна на възложителите суми от безусловните вземания на Групата, за определен период, обикновено от 12 до 24 месеца. Групата приема, че не е налице е значителен компонент на финансиране за задържаните суми, доколкото те са установени по закон и по смисъла на МСФО 15 предоставят защита на клиента, както и поради факта, че в масовия случай пряка или крайна страна по тези договори са органи на държавната власт, които не е в състояние на финансира, в контекста на съдържанието на сделката, пък и принципно.

По отношение на сумите, които клиентите заплащат преди стоките и услугите да са прехвърлени към тях, Групата коригира обещания размер на заплащането за ефекта от наличието на значителен компонент на финансиране, когато има такъв и когато се очаква периодът между плащането и прехвърлянето да е над една година. Корекцията се признава като разходи за лихви в статия Финансови разходи в Отчета за доходите.

Авансови плащания се предвиждат основно по договорите за строителство. Групата приема, че по тях не е налице съществен компонент на финансиране, доколкото в договорите с клиенти няма такива клаузи, а цената е фиксирана и няма разлика между обещаното възнаграждение и продажната цена в брой. Също така, задълженията за изпълнение се удовлетворяват с течение на времето, а авансовите плащания се уговарят и приспадат, обичайно до една година и представляват 10%-20% от цената на сделката, като не превишават стойността на прехвърлените стоки и услуги за даден период, което прави потенциалният ефект от компонент на финансиране несъществен за договорите. В някои случаи сроковете по договорите, особено строителните, се удължават, по причини независещи от Групата, като по някои са получени плащания, при първоначални очаквания стоките и услугите да се прехвърлят в период до една година. В тези случаи корекциите се извършват перспективно, когато очакванията за новия срок са той да бъде над една година.

За неудовлетворените задължения или за частично удовлетворените задължения към края на периода, част от договор с първоначално очакван срок до една година, Групата оповестява общия размер на сделката, разпределена по тях и очакванията кога следва да се признаят приходите по тях. Това засяга обичайно само строителните договори, доколкото при продажбите на продукция, стоки и услуги възнаграждението, на което има право към определена дата съответства на стойността на прехвърлените стоки и услуги, за които има право да издаде фактура.

2.22.2. Други доходи

В състава на другите доходи се признават нетните положителни резултати, както и брутни доходи, които са реализирани от други дейности, извън обичайната за Групата, и/или са инцидентни. В състава на другите доходи се отчитат приходите от оперативен лизинг, в съответствие със счетоводната политика и МСС 17 – Лизинг, както и приходите от продажби на материали и дълготрайни активи, нетно от балансовата им стойност, при които приходите се признават, съгласно МСФО 15 в момента, в който клиентът получава контрол върху тях, съответно задължението за изпълнение бъде удовлетворено, а разходите, в съответствие с приложимите счетоводна политика и релевантни стандарти, в периода, когато е признат приходът. В състава на другите доходи, също така, се представят отписаните и недължими задължения, включващи финансови пасиви и други, които са прекратени или са изтекли, както и разлики и от отписвания, свързани с провизии, признати в съответствие с МСС 37, и излишъци на активи и материални запаси, други.

2.22.3. Финансови приходи

В състава на финансовите приходи се представят приходите от лихви по всички финансови инструменти на Групата, признати по метода на ефективния лихвен процент, както и възникналите ефекти по договори с клиенти, по които има съществени компоненти на финансиране. В състава на финансовите приходи се признават лихвите по лизингови договори, нетните положителни резултати от сделки с финансови инструменти и инвестиции, както и положителни курсови разлики от преоценка и операции с валутни позиции, съгласно МСС 21, и други приходи, свързани с финансови инструменти.

2.23. Разходи

Разходите в Групата се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост, но само доколкото последното не води до признаването на отчетни обекти за активи или пасиви, които не отговарят на критериите на МСФО и рамката към тях.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите, за които се отнасят, се изпълняват. Разходите за бъдещи периоди основно представляват предплатени абонаменти, застраховки и други подобни, и се представят в статия Други активи и вземания в Отчета за финансовото състояние.

2.23.1. Разходи за дейността

Групата отчита текущо разходите за дейността по икономически елементи и след това отнася по функционално предназначение с цел формиране размера на разходите по направления и дейности.

Разходи се признават, когато възникне намаление на бъдещите икономически изгоди, свързани с намаление на актив или увеличение на пасив, което може да бъде оценено надеждно.

Признаването на разходите за текущия период се извършва тогава, когато се начисляват съответстващите им приходи.

Когато икономическите изгоди се очаква да възникнат през няколко отчетни периода и връзката на разходите с приходите може да бъде определена само най-общо или косвено, разходите се признават на базата на процедури за систематично и рационално разпределение.

Разход се признава незабавно в Отчета за доходите, когато той не създава бъдеща икономическа изгода или когато и до степенята, до която бъдещата икономическа изгода не отговаря на изискванията или престане да отговаря на изискванията за признаване на актив в баланса.

Разходите се отчитат на принципа на текущо начисляване. Оценяват се по справедливата стойност на платеното или предстоящо за плащане, съответно цената на сделката, както и когато това е разрешено.

2.23.2. Финансови разходи

В състава на финансовите разходи се представят разходите от лихви по всички финансови инструменти на Групата, признати по метода на ефективния лихвен процент, както и възникналите ефекти по договори с клиенти, по които има съществени компоненти на финансиране. В състава на финансовите разходи се признават лихвите по лизингови договори, нетните отрицателни резултати

от сделки с финансови инструменти и инвестиции, както и отрицателните курсови разлики от преоценка и операции с валутни позиции, съгласно МСС 21, и други разходи, свързани с финансови инструменти, включително платени банкови такси и комисионни.

2.24. Печалба или загуба за периода

Групата признава всички елементи на приходите и разходите през периода в печалбата или загубата, освен ако даден МСФО не изисква или разрешава друго.

Някои МСФО определят обстоятелства, при които се признават конкретни позиции извън печалбата или загубата през текущия период. Други МСФО изискват или разрешават компонентите на друг всеобхватен доход, които отговарят на дефиницията на Общите положения за приходи и разходи, да бъдат изключени от печалбата или загубата.

2.25. Данъци от печалбата

Данъчният разход (приход) включва текущите данъчни разходи (приходи) и отсрочените данъчни разходи (приходи).

2.25.1. Текущи данъци

Текущ данък е сумата на дължимите (възстановимите) данъци върху дохода във връзка с данъчната печалба (загуба) за периода.

Данъците от печалбата за текущия и предходни данъчни периоди се признават като задължение до размера, до който не са платени. Ако вече платените данъци от печалбата за текущия и предходни периоди надвишават дължимата сума за тези периоди, превишението се признава като актив.

Икономията от данъци, свързана с данъчна загуба, която може да бъде пренесена за покриване през следващи периоди, се признава като актив, с който ще се намалява текущия данък в следващите периоди.

Признаването на текущите данъчни разходи се извършва чрез включването им в групата на разходите за периода, с които се намалява счетоводната печалба или се увеличава счетоводната загуба.

Текущите данъчни пасиви (активи) за текущия и предходни периоди се оценяват по сумата, която се очаква да бъде платена (възстановена) на/от данъчните органи при прилагане на данъчни ставки (и данъчни закони), действащи към датата на баланса.

Текущите данъци върху печалбата на българските дружества от Групата са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка в България за 2019 г. е 10 % (2018 г.: 10%).

Дъщерните, асоциираните, съвместните дружества и клонове в чужбина се облагат съгласно изискванията на съответните данъчни законодателства по държави при следните данъчни ставки:

Държава	Данъчна ставка 2019 г.
Сърбия	15%
Украйна	18%

Чехия	19%
Македония	10%
Германия	29,79%
Катар	10%
Оман	15%

2.25.2. Активи и пасиви по отсрочени данъци

Активи по отсрочени данъци са сумите на възстановимите данъци върху дохода за бъдещи периоди по отношение на:

- приспадаемите временни разлики;
- преноса на нереализирани данъчни загуби;
- преноса на неизползвани данъчни кредити.

Временните разлики са разликите между балансовата сума на един актив или пасив и неговата данъчна основа. Временните разлики биват:

- облагаеми временни разлики - временните разлики, в резултат на които ще възникнат суми, с които ще се увеличи облагаемата печалба (загуба) в бъдещи периоди, когато балансовата сума на актива или пасива бъде възстановена или погасена; или
- приспадаеми временни разлики - временните разлики, в резултат на които ще възникнат суми, с които да се намали данъчната печалба (загуба) за бъдещи периоди, когато балансовата сума на актива или пасива бъде възстановена или погасена.

Когато данъчната загуба се използва за възстановяване на текущ данък за предходен период, предприятието я признава като актив в момента на възникване, тъй като съществува вероятност да възникнат ползи и тези ползи могат да бъдат надеждно оценени.

Отсрочените данъчни активи се признават за всички данъчни временни разлики, които подлежат на приспадане до размера, за който е вероятно наличие на облагаема печалба, срещу която могат да бъдат приспаднати. Актив по отсрочени данъци се признава за пренасяните напред неизползвани данъчни загуби и кредити до степента, до която е вероятно да има бъдеща облагаема печалба, срещу която могат да се оползотворят непоизваните данъчни загуби и кредити.

Към датата на всеки баланс предприятието преразглежда непризнатите активи по отсрочени данъци. Групата признава непризнатите в предходния период активи по отсрочени данъци до степента, до която се е появила вероятност да бъде реализирана достатъчна бъдеща облагаема печалба, която да позволи оползотворяването на активите по отсрочени данъци.

Пасиви по отсрочени данъци са сумите на дължимите данъци върху дохода за бъдещи периоди във връзка с облагаемите временни разлики.

Пасив по отсрочени данъци се признава за всички облагаеми временни разлики, освен в случаите, когато възниква в резултат на:

- положителна репутация, за която амортизацията не е призната за данъчни цели; и
- първоначалното признаване на актива или пасива при сделка, която:
- не представлява бизнескомбинация;
- към момента на извършване на сделката не влияе нито върху счетоводната, нито върху данъчната печалба (загуба).

Активите и пасивите по отсрочени данъци се оценяват по данъчните ставки, които се очаква да бъдат в сила за периода, в който активът се реализира или пасивът се уреди въз основа на данъчните ставки (и данъчното законодателство), действащи към датата на баланса.

Текущите и отсрочените данъци се признават като приход или разход и се включват в нетната печалба или загуба за периода освен до степента, до която възникват от:

- операция или събитие, което е признато през същия или различен отчетен период директно в капитала, ако се отразява там, както и когато е уместно; или
- бизнескомбинация, представляваща придобиване.

2.26. Провизии и условни ангажименти

2.26.1. Провизии

Провизиите са задължения с неопределена срочност или сума. Провизии се признават във връзка с правни и конструктивни задължения, възникнали в резултат на минали събития съгласно изискванията на МСС 37. Правните и конструктивните задължения, възникват в резултат, съответно на договор или нормативни разпоредби, или установена тенденция, приета политика или твърдения в дружеството, които създават очаквания в трети страни.

Провизии се признават в случай, че Групата има настоящо задължение (правно или конструктивно) като резултат от минали събития; има вероятност за погасяване на задължението да бъде необходим поток ресурси, съдържащ икономически ползи; и може да бъде направена надеждна оценка на стойността на задължението. Ако тези условия не са изпълнени, провизия не се признава. В състава на настоящите задължения се разглеждат и задължения по обременяващи договори по силата, на които разходите, направени за покриване на задълженията, превишават очакваните икономически ползи, произтичащи от договора.

Провизиите се признават по най-добрата приблизителна оценка на ръководството към края на отчетния период за разходите, необходими за уреждане на настоящото задължение.

Признатите суми на провизии се преразглеждат към всеки край на отчетен период и се преизчисляват с цел се отрази най-добрата текуща оценка.

2.26.2. Условни ангажименти

За условен пасив се приема възможно задължение, което произлиза от минали събития и чието съществуване ще бъде потвърдено само от настъпването или ненастъпването на едно или повече несигурни бъдещи събития, които не са изцяло под контрола на предприятието; или настоящо задължение, което произлиза от минали събития, но не е признато, защото не е вероятно за погасяването му да бъде необходим изходящ поток от ресурси, съдържащи икономически ползи, или сумата на задължението не може да бъде определена достатъчно надеждно

За условен актив се приема актив, който произлиза от минали събития и чието съществуване ще бъде потвърдено само от настъпването или ненастъпването на едно или повече несигурни бъдещи събития, които не могат да бъдат изцяло контролирани от предприятието.

Условните ангажименти не се признават, а се оповестяват както е уместно.

2.27. Лизинг

Съгласно МСС 17 лизингов договор се класифицира като финансов лизинг, ако прехвърля по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху актива. Лизингов договор се класифицира като оперативен лизинг, ако не прехвърля по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху актива.

2.27.1. Финансов лизинг, по който Дружеството е лизингополучател

В началото на лизинговия срок финансовият лизинг се признава като актив и пасив във отчета за финансовото състояние с размер, който в началото на лизинговия срок е равен на справедливата стойност на наетия актив или, ако е по-нисък – по настоящата стойност на минималните лизингови плащания, всяко едно от които е определено в началото на лизинговия договор. Дисконтовият процент, който се използва при изчисляване на настоящата стойност на минималните лизингови плащания е лихвеният процент, заложен в лизинговия договор, доколкото той практически може да бъде определен; ако това е невъзможно – използва се диференциалният лихвен процент по задължението на лизингополучателя. Първоначалните преки разходи, извършени от лизингополучателя, се прибавят към сумата, призната като актив.

Минималните лизингови плащания се разпределят между финансовия разход и намалението на неплатеното задължение. Финансовият разход се разпределя по периоди за срока на лизинговия договор, така че да се получи постоянен периодичен лихвен процент по остатъчното салдо на задължението. Условните наеми се начисляват като разход за периодите, в които са били извършени.

Амортизационната политика по отношение на амортизируемите наети активи се съобразява с тази по отношение на собствените амортизируеми активи, а признатата амортизация се изчислява на базата, определена в МСС регламентиращи съответния вид актив. Ако не е сигурно в голяма степен, че Групата ще придобие собственост до края на срока на лизинговия договор, активът изцяло се амортизира през по-краткия от двата срока – срока на лизинговия договор или полезния живот на актива.

2.27.2. Оперативен лизинг, по който Дружеството е лизингополучател

Лизинговите плащания по оперативен лизинг се признават като разход в финансовия отчет за доходите по линейния метод за целия срок на лизинговия договор, освен ако друга системна база не е представителна за времето, през което Групата използва изгодите на наетия актив.

2.27.3. Финансов лизингов договор, по който Дружеството е лизингодател

Групата признава активите, държани по силата на финансов лизинг, в своите финансови отчети и ги представя като вземане, чиято сума е равна на нетната инвестиция в лизинговия договор.

Подлежащото на получаване лизингово плащане се разглежда като погасяване на главница и финансов доход.

Признаването на финансовия доход се основава на модел, отразяващ постоянна норма на възвръщаемост за периодите върху нетната инвестиция на лизингодателя, свързана с финансовия лизинг.

Приходът от продажбата, признат в началото на срока на финансовия лизинг от лизингодателя, представлява справедливата стойност на актива или ако тя е по-ниска – настоящата стойност на минималните лизингови плащания, изчислени при пазарен лихвен процент. Себестойността на продажбата в началото на срока на лизинговия договор е себестойността или балансовата стойност, ако са различни, на наетата собственост, намалена с настоящата стойност на негарантираната остатъчна стойност.

2.27.4. Оперативен лизингов договор, по който Дружеството е лизингодател

Активите, държани за отдаване по оперативни лизингови договори се представят в финансовите отчети, в съответствие със същността на актива.

Наемният доход от оперативни лизингови договори се признава като доход по линейния метод за срока на лизинговия договор, освен ако друга системна база отразява по-точно времеви модел, при чието използване е намалена извлечената полза от наетия актив.

Разходите, включително амортизацията, извършени във връзка с генерирането на дохода от лизинг, се признават за разход. Наемният доход се признава за доход по линейния метод за целия срок на лизинговия договор, дори ако постъпленията не се получават на тази база, освен ако друга системна база отразява по-точно времеви модел, при чието използване е намалена извлечената полза от наетия актив.

Началните преки разходи, извършени във връзка с договарянето и уреждането на оперативен лизинг се прибавят към балансовата сума на наетия актив и се признават като разход през целия срок на лизинговия договор на същото основание както лизинговия приход.

Амортизацията на амортизируемите наети активи се извършва на база, съответстваща на амортизационната политика, възприета за подобни активи, а амортизациите се изчисляват на базата, посочена в МСС регламентиращи отчитането на съответния вид актив.

2.28. Сегментно отчитане

Групата идентифицира своите отчетни сегменти и оповестява информация по сегменти в съответствие с организационната и отчетна структура, на ниво Група, в своите консолидирани финансови отчети. Оперативните сегменти са компоненти на бизнеса, които се оценяват редовно от членовете на Ръководството, вземащи оперативните решения - като се използва финансова и оперативна информация, изготвена конкретно за сегмента, за целите на текущото наблюдение и оценяване на резултатите от дейността и разпределението на ресурсите на дружеството. Финансовата сегментна информация в публичните отчети се оповестява на основа, идентична на използваната за вътрешни цели, което позволява на инвеститорите да видят Дружеството, съответно Групата, от позицията на Ръководството.

Групата функционира в един бизнес сектор, а извършваните основни услуги, както и произвежданата продукция от всички дружества са свързани и участват на различни етапи в основната дейност. Добитите материали и произведените продукти представляват значителен дял от влаганите материали в СМР услугите. Също така рисковете и изгодите, свързани с основната дейност на Групата не биха могли да бъдат разграничени поради сходството в същността на извършваните дейности, характеристиките на средата и клиентите на предприятията, както и поради еднаквите ресурси, които се ползват в тези процеси, включително оборудване, подизпълнители и персонал. За това, Групата е приела да отчита своята дейност, чрез разграничение единствено на база на географски принцип.

Оперативните сегменти на Групата текущо се наблюдават и направляват поотделно, като всеки оперативен сегмент представлява отделна географска област, която обслужва различни пазари и тип клиенти, и респ. е носител на различни бизнес ползи и рискове – според местонахождението. Същите включват са четири зони в зависимост от същността им и способността да генерират парични потоци:

- ✓ България;
- ✓ Сърбия;
- ✓ Чехия;
- ✓ Оман;
- ✓ Катар;
- ✓ Украйна; и
- ✓ Македония

2.29. Оценяване по справедлива стойност

Някои от активите и пасивите на Групата се оценяват и представят и/или само се оповестяват по справедлива стойност за целите на финансовото отчитане, като такива са дългосрочните инвестиции в капиталови инструменти, класифицирани като „финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход“.

Справедливата стойност е цената, която би била получена при продажбата на даден актив или платена при прехвърлянето на пасив в обичайна сделка между независими пазарни участници на датата на оценяването. Справедливата стойност е изходяща цена и се базира на предположението, че операцията по продажбата ще се реализира или на основния пазар за този актив или пасив, или в случай на липса на основен пазар – на най-изгодния пазар за актива или пасива, до които Групата задължително има достъп.

Измерването на справедливата стойност се прави от позицията на предположенията и преценките, които биха направили потенциалните пазарни като се приема, че те действат в своя максимална икономическа изгода.

При измерването на справедливата стойност на нефинансови активи презумпцията е най-доброто и най-ефективно възможно използване на дадения актив от пазарните участници. В някои случаи, при оценка на капиталови инструменти, определени като оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, за определяне на справедливата стойност се използва цената на сделката, когато това е уместно съгласно МСФО 9.

Прилагат се различни оценъчни техники, които са подходящи спрямо спецификата на съответните условия и обекти, и за които разполага с достатъчна база от входящи данни, като стремежът е да се използва в максимална степен наличната публично наблюдаема информация, съответно да се минимизира използването на ненаблюдаема информация.

Групата допуска използването на трите приети подхода, пазарния, приходния и разходния подход.

Справедливата стойност на всички активи и пасиви, които се оценяват и/или оповестяват във финансовите отчети по този начин, се категоризира в следната йерархия на три нива:

Ниво 1 – Използват се котиранни (некоригирани) пазарни цени на активен пазар за идентични активи или пасиви;

Ниво 2 – Прилагат се оценъчни техники, при които се използват входящи данни, различни от директно котиранни пазарни цени, но са пряко или косвено достъпни за наблюдение, вкл. когато котираните цени са обект на значителни корекции; и

Ниво 3 – Прилагат се оценъчни техники, при които най-ниското ниво използвани входящи данни в значителната си част са ненаблюдаеми.

Групата прилага основно справедлива стойност Ниво 2 и Ниво 3.

За тези обекти, които се оценяват периодично по справедлива стойност, дружеството прави преценка към датата на всеки отчет дали е необходим трансфер между нивата в йерархията на справедливата стойност за даден актив или пасив, в зависимост от разполагаемите и използваните към тази дата входящи данни.

2.30. Счетоводни приблизителни оценки и предположения, грешки

2.30.1. Счетоводни приблизителни оценки и предположения

В резултат на несигурността, присъща на деловата дейност, много статии от финансовия отчет не подлежат на прецизна оценка, а само на приблизителна оценка. Приблизителните оценки се оценяват въз основа на най-актуалната налична и надеждна информация, като тя засяга всички статии във финансовия отчет, без основния капитал и паричните наличности в брой във функционална валута.

Използването на разумни приблизителни оценки представлява основен елемент в изготвянето на финансовите отчети и не намалява тяхната достоверност. Прилагането на Международните стандарти за финансово отчитане изисква от Ръководството да приложи някои счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки при изготвяне на финансовите отчети и при определяне на стойността на някои от активите, пасивите, приходите и разходите. Всички те се извършват на основата на най-добрата преценка, която е направена от ръководството към края на отчетния период. Действителните резултати биха могли да се различават от представените във финансовите отчети.

Дадена приблизителна оценка подлежи на преразглеждане, ако настъпят промени в обстоятелствата, на които се основава, или в резултат от получена нова информация или допълнително натрупан опит. Преразглеждането на приблизителната оценка не се свързва с предходни периоди и не представлява корекция на грешка.

Всяка промяна в прилаганата база за оценяване се третира като промяна в счетоводната политика, а не в счетоводната приблизителна оценка.

Когато е трудно да се направи разграничение между промяна в счетоводната политика и промяна в счетоводната приблизителна оценка, промяната се приема като промяна на счетоводната приблизителна оценка.

Ефектът от промяната в счетоводна приблизителна оценка, се признава перспективно, чрез включването ѝ в печалбата или загубата за периода на промяната, ако промяната засяга само този период или периода на промяната и бъдещи периоди, ако промяната засяга и двата.

Дотолкова, доколкото промяната в счетоводната приблизителна оценка води до промени в активите и пасивите, или се отнася до компонент от капитала, тя се признава чрез коригиране на балансовата стойност на свързания актив, пасив или компонент от капитала в периода на промяната.

2.30.2. Грешки

Грешки от минал период са пропуски или неточно представяне във финансови отчети на Групата за един или повече минали отчетни периоди, произтичащи от неизползване или неправилно използване на надеждна информация, която:

- е била налична към момента, в който финансовите отчети за тези периоди са били одобрени за публикуване; и
- е можело, при полагането на разумни усилия, да бъде получена и взета предвид при изготвянето и представянето на тези финансови отчети.

Тези грешки включват ефектите от математически грешки, грешки при прилагане на счетоводна политика, недоглеждане или неточно представяне на факти и измами.

Грешки по смисъла на МСС 8 могат да възникнат във връзка с признаването, оценяването, представянето или оповестяването на компоненти от финансовите отчети. Потенциалните грешки за текущия период, открити в същия, се коригират преди финансовите отчети да се одобрят за публикуване. Въпреки това, грешки понякога се откриват в последващ период и тези грешки от предходни периоди се коригират.

Групата коригира със задна дата съществените грешки от предходни периоди в първия финансов отчет, одобрен за публикуване след като са открити чрез:

- преизчисляване на сравнителните суми за представения предходен период, в които е възникнала грешка; или
- в случай, че грешката е възникнала преди най-ранно представения предходен период, преизчисляване на началното салдо на активите, пасивите и капитала за този период.

Грешка от предходен период се коригира посредством преизчисляване с обратна сила, освен ако е практически неприложимо да се определи някой от специфичните ефекти за периода или кумулативния ефект от тази грешка.

2.31. Ключови приблизителни оценки и преценки на ръководството с висока несигурност

В настоящия консолидиран финансов отчет при определяне на стойността на някои от активите, пасивите, приходите и разходите ръководството е направило някои счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки. Всички те са направени на основата на най-добрата преценка и информация, с която е разполагало ръководството към края на отчетния период. Действителните резултати биха могли да се различават от представените в настоящия консолидиран финансов отчет.

2.31.1. Обезценка на имоти, машини и съоръжения, нематериални активи и инвестиционни имоти

Съгласно изискванията на МСС 36 към края на отчетния период се прави преценка дали съществуват индикации, че стойността на даден актив от Имотите, машините и съоръженията, Нематериалните активи или Инвестиционните имоти е обезценена. В случай на такива индикации се изчислява възстановимата стойност на актива и се определя загубата от обезценка. Към 31.12.2018 г. не е отчетена обезценка на имоти, машини, съоръжения и оборудване.

2.31.2. Обезценка на инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия

Съвместно предприятие е това върху което Групата и другите страни притежават съвместен контрол върху предприятието имат право на нетните активи на предприятието. Асоциирани са тези

предприятия, върху които Групата оказва значително влияние и условно притежава от 20 до 50% от капитала им, но които не са дъщерни предприятия и съвместни предприятия.

Те се оценяват по себестойност, намалена със загубите от обезценки. Към датата на всеки отчет ръководството прави анализ и оценка дали съществуват индикатори за обезценка на неговите инвестиции и какъв е евентуалният размер на загубите от обезценка. Ръководството е приело като индикатори за обезценка на инвестициите в други дружества: отрицателна стойност на нетните активи, значително превишение на задълженията над вземанията, съществени ограничения в дейността. При преценката си Ръководството подхожда индивидуално спрямо всяка инвестиция и съответните индикатори, като приема, че наличието на повече от един налага преглед на оценката.

Към края на текущия период на база прегледа и оценката извършени от Ръководството на Групата е преценено, че не съществуват индикации за обезценка на инвестиции.

2.31.3. Обезценка на материални запаси

Към края на всеки отчетен период ръководството прави преглед на наличните материални запаси – материали, продукция, стоки, за да установи дали има такива, на които нетната реализуема стойност е по-ниска от балансовата им стойност. На тази база се прави преглед за обезценка и на предоставените аванси, доколкото в замяна на тях се очаква Групата да придобие непаричен актив.

При този преглед към 31.12.2018 г. не са установени индикации за обезценка на материални запаси.

2.31.4. Обезценка на финансови активи

Към края на всеки отчетен период ръководството изчислява и признава загуби за очаквани кредитни загуби и кредитни обезценки за финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, дългови инструменти, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, активи по договори с клиенти и договори за финансова гаранция.

Към края на периода Групата притежава: финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, включващи търговски вземания и предоставени заеми; активи по договори с клиенти и договори за финансова гаранция.

За изчисляване на очакваните кредитни загуби по отношение на търговските вземания са приложени опростеният подход, съгласно МСФО 9, и матрица на провизиите. Вземанията са разгледани на колективна база, спрямо вероятността за неизпълнение и потенциалните загуби в резултат на това, изчислени въз основа на историческите данни на Дружеството за 5 годишен период, като за вземания, които има достатъчно информация, са взети предвид обективни външни и начислена кредитна обезценка.

Предоставените заеми са разгледани на индивидуална база по отношение на очаквани кредитни загуби. За определянето на кредитния риск Дружеството ползва вътрешна методология за кредитен рейтинг, която в контекста на определението за „нисък кредитен рейтинг“ е основана и съвместима с утвърдена световна дефиниция в това отношение, а за определянето на потенциалните загуби са ползвани публикувани данни, коригирани спрямо обстоятелствата, като за вземания, за които е налице достатъчно информация е призната кредитна обезценка.

Договорите за финансова гаранция са разгледани аналогично на предоставените заеми, като е отчетен ефектът от издадената гаранция по отношение на лицето, за което е предоставена.

2.31.5. Приходи по договори с клиенти

Групата признава приходи по договори за строителство, на базата на задължението за изпълнение, удовлетворявано в течение на времето, само ако е в състояние да направи обоснова оценка на степента на напредъка към пълно удовлетворяване. Степента на напредъка е преразгледана към края на отчетния период, за което са ползвани методи на вложените ресурси, по-специално бюджети на очакваните и действително извършените разходи, които Ръководството счита за уместни. Независимо от това, в бъдеще могат да настъпят промени, доколкото е възможно да не са взети предвид факти и обстоятелства, които не са били известни или под контрола на Ръководството, както и поради факта, че в края тези договори подлежат на формално одобрение и/или приемане от клиента и/или трета страна – държавен орган.

Договорите за доставки на продукцията, стоки и услуги за отчетния период и към края му касаят отделни доставки или в серия, с удовлетворени задължения за изпълнение или с частично удовлетворени задължения, при които Групата има право на възнаграждение в размер на равен на стойността на прехвърлените стоки, за които има право да фактурира. Ръководството не счита, че има вероятност да настъпят промени по отчетените приходи, салда и вземания по тези договори в бъдеще.

Обещаните възнаграждения по действащите и незавършени през периода договори за строителство и други доставки са по фиксирани цени, за които не са предвидени промени.

2.31.6. Провизии

Групата отчита следните видове провизии:

- Провизии по строителни договори във връзка с поети гаранции за отстраняване на евентуални рекламации от страна на възложителя и други свързани разходи по приключили договори за строителство;
- Провизии по съдебни спорове;
- Провизии за рекултивация на терени при добив на подземни богатства и експлоатация на минерални суровини след приключване на дейностите;
- Провизии за други задължения по поети договорни ангажименти.

Сумата на признатата провизия е най-добрата приблизителна оценка на разходите, необходими за покриване на настоящото задължение към датата на консолидирания отчет.

Провизиите се преизчисляват на всяка дата на консолидирания отчет на база най-добрата текуща оценка за погасяване на задължението. Промените в оценката може да са в резултат на промени в стойността или разпределението във времето на изходящите парични потоци или на промени в лихвените проценти (дисконтови фактори).

2.31.6.1. Провизии по строителни договори

Групата има ангажимент съгласно сключени договори за СМР услуги да извършва отстраняване на евентуални рекламации от страна на възложителя за собствена сметка за определен в договорите срок.

Оценката на тези провизии се извършва от вътрешни специалисти с подходяща квалификация и опит, при приключване на всеки строителен обект, за който Групата има такова поето задължение, въз основа на преходен опит с подобни обекти. Определянето на провизията по строителни договори изисква Ръководството да направи преценка относно разходите за отстраняване на евентуални рекламации от страна на възложителя към датата на консолидирания отчет за финансовото състояние. Към 31.03.2019 г., най-добрата преценка за необходимата провизия по строителни договори във връзка с поети гаранции за отстраняване на евентуални рекламации и други свързани разходи е в размер на 7 721 хил. лв. (31.12.2018 г.: 5 586 хил. лв.).

2.31.6.2. Провизии за рекултивация на терени

Групата, чрез две от дъщерните си дружества (Трейс пътно строителство АД и Трейс Ямбол АД), има сключени договори за концесии за добив на подземни богатства на територията на България. След приключване на договорите за концесии Групата има задължение да извърши технологична и биологична рекултивация на нарушените терени за собствена сметка. Стойността на технологичната и биологичната рекултивация се определя в края на всяка година въз основа на определените в договорите за концесии суми за рекултивация, които следва да бъдат преведени от дружествата по специални набирателни сметки.

В Сърбия Групата, чрез дъщерното си дружество Трейс Сърбия, въз основа на получено одобрение от Министерство на рударството и енергетиката, Сърбия, експлоатира минерални суровини от собствен терен, за който има задължение след приключване на добива да облагороди и рекултивира. Стойността на технологичната и биологичната рекултивация се определя в края на всяка година въз основа на одобрен технически проект за рекултивация на местността.

Определянето на провизии за рекултивация на терени при добив на подземни богатства и експлоатация на минерални суровини след приключване на дейностите, изисква ръководството да направи преценка относно разходите за рекултивиране и след експлоатационни грижи на терените към датата на консолидирания отчет за финансовото състояние. Към 31.03.2019 г., най-добрата преценка за необходимите провизии за рекултивация на терени е в размер на 493 хил. лв. (31.12.2018: 493 хил. лв.).

2.31.6.3. Актюерски оценки

При определяне на сегашната стойност на дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране са използвани изчисления на сертифицирани актюери, базирани на предположения за смъртност, темп на текучество на персонала, бъдещо ниво на работни заплати и дисконтов фактор, които предположения са преценени от ръководството като разумни и уместни за Групата.

2.31.6.4. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случай, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава

отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

На база този подход, ръководството е преценило да признае актив по отсрочени данъци за данъчната загуба за пренасяне за 617 хил.лв. към 31.12.2018 г., доколкото изготвените бюджети и прогнози съдържат степен на сигурност, че Групата ще бъде в състояние да генерира достатъчно облагаеми печалби в следващите пет години, срещу които да бъде приспадната данъчната загуба възникнала през предходни периоди.

2.31.6.5. Обезценка на репутация

Ръководството на Групата е направило необходимите процедури за извършване на задължителния тест за обезценка на признатите в консолидирания годишен отчет за финансовото състояние репутации по придобиването на дъщерното дружество. За целта е прието, че дружеството се явява в качеството на “обект, генериращ парични потоци”.

Изчисленията са направени от ръководството, като е направен подробен преглед дали са настъпили събития и факти, явяващи се индикатори за промени в направените предположения и преценки към 31.12.2018 г.

Като база за прогнозите на парични потоци (преди данъци) са използвани финансовите бюджети, разработени от ръководствата на съответното дружество и на Групата като цяло, покриващи от три до пет годишен период, както и други средносрочни и дългосрочни планове и намерения за развитието и реструктурирането на дейностите в рамките на Групата. Възстановимата стойност на всеки обект, генериращ парични потоци, е определена на база “стойност в употреба”.

Ключовите предположения, използвани при изчисленията са определени конкретно за дружеството, носител на репутация, третирано като отделна единица, генерираща парични потоци, и съобразно неговата специфика на дейността, бизнес средата и рисковете.

Тестовете и преценките на ръководството на Групата за обезценка на признатата репутация са направени през призмата на неговите прогнози и намерения относно бъдещите икономически изгоди, които Групата очаква да получи от дъщерното дружество, вкл. чрез използването на неговите търговски и промишлен опит и генерираните и очаквани в бъдеще от него обеми приходи, осигуряване на позиции на български и чуждестранни пазари (разработване и запазване), очакванията за бъдещи продажби и реструктуриране на дейността и пр.

В резултат на направените анализи от ръководството на Групата към датата на изготвяне на настоящия предварителен консолидиран отчет е призната обезценка на репутация в размер на 447 хил.лв.

2.31.6.6. Събития след края на отчетния период

Събития след края на отчетния период са онези събития, както благоприятни, така и неблагоприятни, които възникват между края на отчетния период и датата, на която консолидираните финансови отчети са одобрени за публикуване.

Разграничават се два вида събития:

- такива, които доказват условия, съществували към края на отчетния период (коригиращи събития); и
- такива, които са показателни за условия, възникнали след края на отчетния период (некоригиращи събития).

Групата коригира сумите, признати в консолидираните финансови отчети, за да отрази коригиращите събития след края на отчетния период и осъвременява оповестяванията.

Групата не коригира сумите, признати в консолидираните финансови отчети, за да отрази некоригиращите събития след края на отчетния период. Когато некоригиращите събития след края на отчетния период са толкова съществени, че неоповестяването би повлияло на способността на потребителите на консолидираните финансови отчети да вземат стопански решения, Групата оповестява следната информация за всяка съществена категория на некоригиращото събитие:

- естеството на събитието; и
- приблизителна оценка на финансовия му ефект или изявление, че такава оценка не може да бъде направена.

II. Допълнителни оповестявания към статиите на финансовия отчет

1. Отчет за финансовото състояние

1.1. Имоти, машини и съоръжения

	Земи	Сгради	Съоръжения	Машини и оборудване	Транспортни средства	Други активи	Капитали зирани разходи	Общо
Отчетна стойност								
Салдо към 31.12.2017	17 295	11 000	6 353	62 734	28 173	4 676	6 817	137 048
Постъпили	629	1 177	164	4 648	3 118	177	8 029	17 942
Излезли	(669)	-	(121)	(3 188)	(1 086)	(109)	(12 348)	(17 521)
Ефекти от валутни преизчисления	2	11	60	10	8	1	(1)	91
Трансфер на активи	-	564	386	(576)	(515)	(24)	165	-
Салдо към 31.12.2018	17 257	12 752	6 842	63 628	29 698	4 721	2 662	137 560
Ефекти от промени	-	1 443	-	-	352	-	-	1 795
Преизчислено салдо към 01.01.2019	17 257	14 195	6 842	63 628	30 050	4 721	2 662	139 355
Постъпили	-	-	147	435	700	83	935	2 300
Излезли	-	(281)	(159)	(220)	(300)	(146)	(463)	(1 569)
Постъпили от бизнес комбинации	51	31	-	72	52	5	14	225
Ефекти от валутни преизчисления	7	3	10	9	4	-	-	33
Трансфер на активи	(9)	(264)	-	-	-	-	-	(273)
Салдо към 30.06.2019	17 306	13 684	6 840	63 924	30 506	4 663	3 148	140 071
Амортизация								
Салдо към 31.12.2017	-	1 655	2 458	34 040	20 021	2 776	-	60 950
Постъпили	-	270	507	2 207	1 314	576	-	4 874
Излезли	-	-	(35)	(1 750)	(896)	(92)	-	(2 773)
Ефекти от валутни преизчисления	-	(1)	48	4	3	(1)	-	53
Трансфер на активи	-	58	366	(195)	(215)	(14)	-	-
Салдо към 31.12.2018	-	1 982	3 344	34 306	20 227	3 245	-	63 104
Постъпили	-	278	290	1 198	786	236	-	2 788
Излезли	-	-	(43)	(60)	(188)	(105)	-	(396)
Постъпили от бизнес комбинации	-	14	-	63	52	2	-	131
Ефекти от валутни преизчисления	-	1	5	6	4	1	-	17
Салдо към 30.06.2019	-	2 275	3 596	35 513	20 881	3 379	-	65 644
Балансова стойност								
Балансова стойност към 31.12.2018	17 257	10 770	3 498	29 322	9 471	1 476	2 662	74 456
Балансова стойност към 30.06.2019	17 306	11 409	3 244	28 411	9 625	1 284	3 148	74 427

- В представените стойности на имоти, машини и съоръжения към 30.06.2019г. и 31.12.2018г. са включени земи и сгради собственост на дъщерното дружество „Трейс Сърбия“ АД, за което дружеството разполага с документи за собственост. Съгласно Закона за легализация на обектите на Република Сърбия от 2015 г. тези недвижими имоти подлежат на узаконяване/легализация. По този

закон обекти, които са изградени без разрешение за ползване, след завършването на процедурата по придобиването на разрешение за ползване, получават разрешение за ползване. Това решение за ползване се подава в кадастъра за недвижимите имоти. По отношение на Закона за конверсията на земите в сила от юли 2015 г. и след официални указания на държавната администрация в началото на 2016 г., дружеството е подало искания за конверсия на земите си. Съгласно тези процедури през периода 2015 г. - 2018 г. „Трейс Сърбия“ АД е легализирало част от обектите си, за останалите са подадени искания, които са в процес на обработка.

Лизинг

Групата е предоставила за използване под наем дълготрайни материални активи на свързани и трети лица, както следва:

	Земи	Сгради	Съоръжения	Машини и оборудване	Транспортни средства	Други активи	Капитали зирани разходи	Общо
Отчетна стойност								
Салдо към 31.12.2018	7	23	129	817	64	1	-	1 041
Постъпили	-	-	-	398	-	-	-	398
Излезли	-	-	-	(560)	(39)	-	-	(599)
Салдо към 30.06.2019	7	23	129	655	25	1	-	840
Амортизация								
Салдо към 31.12.2018	-	10	44	349	44	1	-	448
Постъпили	-	-	4	18	-	-	-	22
Излезли	-	-	-	(184)	(30)	-	-	(214)
Салдо към 30.06.2019	-	10	48	183	14	1	-	256
Балансова стойност								
Балансова стойност към 31.12.2018	7	13	85	468	20	-	-	593
Балансова стойност към 30.06.2019	7	13	81	472	11	-	-	584

Към 30.06.2019 г. в състава на Имоти, машини и съоръжения са включени активи с "право на ползване" (оперативен лизинг) и финансов лизинг, както следва:

	Земи	Сгради	Съоръжения	Машини и оборудване	Транспортни средства	Други активи	Капитали зирани разходи	Общо
Отчетна стойност								
Салдо към 31.12.2018	-	-	-	3 878	2 529	-	-	6 407
Ефекти от прилагане на МСФО 16	-	1 443	-	-	352	-	-	1 795
Преизчислено салдо към 01.01.2019	-	1 443	-	3 878	2 881	-	-	8 202
Постъпили	-	4	-	288	55	-	123	470
Излезли	-	-	-	-	(79)	-	-	(79)
Салдо към 30.06.2019	-	1 447	-	4 166	2 857	-	123	8 593
Амортизация								
Салдо към 31.12.2018	-	-	-	419	660	-	-	1 079

Постъпили	-	164	-	112	205	-	-	481
Излезли	-	-	-	-	(1)	-	-	(1)
Салдо към 30.06.2019	-	164	-	531	864	-	-	1 559
Балансова стойност								
Балансова стойност към 31.12.2018	-	-	-	3 459	1 869	-	-	5 328
Балансова стойност към 30.06.2019	-	1 283	-	3 635	1 993	-	123	7 034

1.2. Инвестиционни имоти

	Земи	Сгради	Други активи	Общо
Отчетна стойност				
Салдо към 31.12.2017	1 035	138	1 754	2 927
Постъпили	1 536	2 453	-	3 989
Излезли	-	-	-	-
Трансфер на активи	1 754	-	(1 754)	-
Салдо към 31.12.2018	4 325	2 591	-	6 916
Постъпили	-	88	-	88
Излезли	-	-	-	-
Трансфер на активи	9	264	-	273
Салдо към 30.06.2019	4 334	2 943	-	7 277
Амортизация				
Салдо към 31.12.2017	-	21	-	21
Постъпили	-	45	-	45
Салдо към 31.12.2018	-	66	-	66
Постъпили	-	124	-	124
Излезли	-	-	-	-
Ефекти от валутни преизчисления	-	-	-	-
Салдо към 30.06.2019	-	190	-	190
Балансова стойност				
Балансова стойност към 31.12.2018	4 325	2 525	-	6 850
Балансова стойност към 30.06.2019	4 334	2 753	-	7 087

- Инвестиционните имоти представляват поземлени имоти, сгради и прилежащи земи към тях, специално обособени части от сгради за самостоятелна експлоатация, предназначени за отдаване дългосрочно под наем на дъщерни дружества и трети лица.

1.3. Нематериални активи

	Права	Програмни продукти	Други активи	Общо
Отчетна стойност				

Салдо към 31.12.2017	2 242	259	147	2 648
Постъпили	-	21	-	21
Излезли	-	(33)	(10)	(43)
Ефекти от валутни преизчисления	-	-	-	-
Салдо към 31.12.2018	2 242	247	137	2 626
Постъпили	-	11	-	11
Излезли	-	(2)	-	(2)
Ефекти от валутни преизчисления	-	-	-	-
Салдо към 30.06.2019	2 242	256	137	2 635
Амортизация				
Салдо към 31.12.2017	836	209	79	1 124
Постъпили	106	28	13	147
Излезли	-	(33)	(10)	(43)
Ефекти от валутни преизчисления	-	-	-	-
Салдо към 31.12.2018	942	204	82	1 228
Постъпили	53	13	6	72
Излезли	-	(2)	-	(2)
Ефекти от валутни преизчисления	-	-	-	-
Салдо към 30.06.2019	995	215	88	1 298
Балансова стойност				
Балансова стойност към 31.12.2018	1 300	43	55	1 398
Балансова стойност към 30.06.2019	1 247	41	49	1 337

1.4. Инвестиции в съвместни предприятия

Инвестиции в смесени предприятия	30.06.2019 г.	31.12.2018 г.
Инвестиции в съвместни предприятия	24	24
Общо	24	24

Инвестиции в съвместни предприятия по метода на собствения капитал

Инвестиции	30.06.2019 г.		31.12.2018 г.	
	размер	стойност	размер	стойност
Трейс - М Инвест, Германия	50%	24	50%	24
Общо		24		24

„Трейс – М Инвест“ е регистрирано на 08.09.2017 г. с основно място на стопанска дейност в Германия. Дейността на дружеството е свързана с инфраструктурно и високо строителство. Към края на периода смесеното предприятие не осъществява дейност.

1.5. Нетекущи финансови активи

Нетекущи финансови активи	30.06.2019 г.	31.12.2018 г.
Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	10	11
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през ДВА	11	11
Общо	21	22

1.5.1. Кредити и вземания - нетекущи

Вид	30.06.2019 г.	31.12.2018 г.
------------	----------------------	----------------------

Кредити		10	11
	Общо	10	11

1.5.1.1. Кредити - нетекущи

Вид	30.06.2019 г.		31.12.2018 г.	
	размер	стойност	размер	стойност
Вземания по кредити от несвързани лица /нето/				-
Вземания по кредити от несвързани лица		11		12
Вземания по лихви по кредити от несвързани лица		-		-
Обезценка на вземания по кредити от несвързани лица		(1)		(1)
Общо		10		11

1.5.2. Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през ДВД

Вид	30.06.2019 г.		31.12.2018 г.	
Притежавани малцинствени дялове и участия в други предприятия		11		11
Общо		11		11

Притежавани малцинствени дялове и участия в други предприятия

Вид	30.06.2019 г.		31.12.2018 г.	
	размер	стойност	размер	стойност
ДЖИСИЕФ-СК-13-ТРЕЙС РЕЙЛИНФРА КОНС. АД	20%	10	20%	10
SRBIJOVEDE, ALFABANK		1		1
Общо		11		11

Към 30.06.2019г. и 31.12.2018г. същите са представени в отчета за финансовото състояние по себестойност.

На 26.11.2018 г. в Търговския регистър е вписано откриване на производство по ликвидацията за "ДЖИСИЕФ-СК-13-ТРЕЙС-РЕЙЛИНФРА КОНСОРЦИУМ" АД. За ликвидатор на дружеството е определен Едоардо Роси. "ДЖИСИЕФ-СК-13-ТРЕЙС-РЕЙЛИНФРА КОНСОРЦИУМ" АД е учредено във връзка с договор за спечелена обществена поръчка, която се изпълнява от ДЗЗД „Джисиеф-СК-13-Трейс-Рейлинфра“.

1.6. Инвестиции, отчетени по метода на собствения капитал

Инвестиции отчетени по метода на собствения капитал	30.06.2019 г.		31.12.2018 г.	
Инвестиции в асоциирани предприятия		1		1 748
Общо		1		1 748

Инвестиции в асоциирани предприятия по метода на собствения капитал

Инвестиции	30.06.2019 г.		31.12.2018 г.	
	Размер	стойност	размер	стойност
Технострой-Инженеринг 99 АД	33%	-	33%	1 747
Редко Трейс Интернешпънъл ООД	49%	83	49%	83
Редко Трейс Интернешпънъл ООД - обезценка		(83)		(83)
Воден Проект Стара Загора ДЗЗД	30%	1	30%	1
Общо		1		1 748

Инвестициите в асоциирани предприятия се оценяват от дружеството, като се използва методът на собствения капитал.

„Редко Трейс Интернешпънъл“ ООД е с основно място на стопанска дейност в Катар. Дейността на дружеството е свързана със строителство на сгради, пътища, мостове, жп и метро пътища. Към края на периода асоциираното предприятие не осъществява дейност.

Движението на инвестициите в асоциирани дружества е представено по-долу:

Показатели	ВОДЕН ПРОЕКТ Стара Загора ДЗЗД	РЕДКО ТРЕЙС ИНТЕРНЕТЪНЪЛ ООД
Салдо на 1 януари	1	-
Дял в текущата печалба/(загуба) за периода	-	-
Ефекти от валутни преизчисления	-	-
Обезценка	-	-
Салдо към 30 юни	1	-

1.7. Нетекущи търговски вземания

Вид	30.06.2019 г.	31.12.2018 г.
Вземания от свързани лица извън групата /нето/	3 266	5 093
Вземания по договори с клиенти	3 266	5 093
Вземания по договори с клиенти /нето/	5 476	3 876
Вземания по договори с клиенти	5 476	4 203
Обезценка на вземания по договори с клиенти	-	(327)
Общо	8 742	8 969

- Като нетекущи търговски вземания са представени гаранционни удръжки по строителни договори, които се очаква да се реализират след повече от 12 месеца след края на отчетния период.
- В представените вземания по договори с клиенти от свързани лица и вземания по договори с клиенти към края на периода са включени гаранционни удръжки по строителни договори.

1.8. Други нетекущи вземания и активи

Вид	30.06.2019 г.	31.12.2018 г.
Предоставени гаранции и депозити	287	269
Предплатени разходи	47	38
Вземане от КТБ АД (н)	5 682	5 682
Обезценка на вземане от КТБ АД (н)	(5 682)	(5 682)
Други вземания	98	98
Общо	432	405

- Нетекущите предоставени гаранции са парични обезпечения по издадени банкови гаранции за добро изпълнение за обекти със срок на валидност до 2036г.
- Нетекущите предплатени разходи включват застраховки за обекти със срок на валидност до 2024г. и издадени банкови гаранции за добро изпълнение за обекти със срок на валидност до 2026г.
- Към края на периода ръководството на Групата въз основа на фактите и обстоятелствата, както и въз основа на оценката представена от юристите за събиране на вземането от КТБ (н) е обезценило вземането до пълния му размер.

1.9. Търговска репутация

Репутацията към момента на възникване е 447 х. лв. и е в резултат на придобиването на 70 % от капитала на „Виор Велика Морава“ АД - Белград, Сърбия от "Трейс Интернешънъл" ЕООД през 2008г.

Ръководството на Групата е направило необходимите процедури за извършване на задължителния тест за обезценка на признатите в консолидирания отчет за финансовото състояние репутация по

придобиването на дъщерното дружество. В резултат на направените анализи от ръководството на Групата към 31.12.2018г. е призната обезценка на репутацията в размер на 447 х.лв.

1.10. Материални запаси

Вид	30.06.2019 г.	31.12.2018 г.
Материали в т.ч. /нето/	8 959	6 788
Основни материали	6 539	4 846
Резервни части	1 150	925
Горива и смазочни материали	732	788
Спомагателни материали	186	177
Други материали	70	52
ММЦ	1	-
Пътни знаци	281	-
Продукция /нето/	703	1 165
Продукция	703	1 165
Стоки /нето/	26	11
Стоки	26	11
Общо	9 688	7 964

1.11. Текущи търговски вземания

Вид	30.06.2019 г.	31.12.2018 г.
Вземания от свързани лица извън групата /нето/	7 529	19 542
Вземания по договори с клиенти	6 474	17 657
Обезценка на вземания по договори с клиенти	(23)	(24)
Активи по договори с клиенти	877	1 654
Вземания по предоставени аванси	196	231
Други търговски вземания	5	24
Вземания по договори с клиенти /нето/	30 174	35 030
Вземания по договори с клиенти	33 462	37 768
Обезценка на вземания по договори с клиенти	(3 288)	(2 738)
Активи по договори с клиенти /нето/	39 928	13 806
Активи по договори с клиенти	39 928	13 806
Вземания по предоставени аванси /нето/	4 085	3 243
Вземания по предоставени аванси	4 710	3 871
Обезценка на вземания по предоставени аванси	(625)	(628)
Вземания по оперативен лизинг /нето/	38	9
Вземания по оперативен лизинг	38	9
Други търговски вземания /нето/	1 474	525
Други търговски вземания	1 552	589
Обезценка на други търговски вземания	(78)	(64)
Общо	83 228	72 155

■ В представените вземания по договори с клиенти от свързани лица и вземания по договори с клиенти към края на периода са включени гаранционни удържки по строителни договори.

■ Във връзка с предоставени банкови заеми и договори за банкови гаранции Групата е предоставила като обезпечение особен залог върху съвкупност от вземания, произтичащи от сключени договори между Групата и трети лица.

1.12. Други текущи вземания и активи

Вид	30.06.2019 г.	31.12.2018 г.
Вземания от свързани лица извън групата /нето/	1	331
Вземания по дивиденди	1	331
Вземания по съдебни спорове /нето/	653	799
Вземания по съдебни спорове	3 573	3 683
Обезценка на вземания по съдебни спорове	(2 920)	(2 884)
Вземания от социално осигуряване	4	37
Социално осигуряване	4	37
Други текущи вземания	1 887	1 599
Предоставени гаранции и депозити	685	756
Вземания по застраховане	651	592
Предплатени разходи	1	20
Вземания по липси и начети	-	6
Вземания по дивиденди	165	-
ДДС за ползване в следващ данъчен период	194	174
Други вземания	288	149
Обезценка на други вземания	(97)	(98)
Данъци за възстановяване	2 361	4 159
Данък върху добавената стойност	1 717	3 729
Корпоративен данък	502	430
Други данъци	142	-
Общо	4 906	6 925

1.13. Текущи финансови активи

Текущи финансови активи	30.06.2019 г.	31.12.2018 г.
Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	177	113
Общо	177	113

1.13.1. Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност

Вид	30.06.2018 г.	31.12.2018 г.
Кредити	177	113
Общо	177	113

1.13.1.1. Кредити – текущи

Вид	30.03.2019 г.	31.12.2018 г.
Вземания по кредити от свързани лица извън групата /нето/	-	-
Вземания по кредити от свързани лица извън групата	204	204
Вземания по лихви по кредити от свързани лица извън групата	74	74
Обезценка на вземания по кредити от свързани лица извън групата	(278)	(278)
Вземания по кредити от несвързани лица /нето/	177	113
Вземания по кредити от несвързани лица	295	223
Вземания по лихви по кредити от несвързани лица	120	148
Обезценка на вземания по кредити от несвързани лица	(238)	(258)
Общо	177	113

Кредитите на несвързани лица са предоставени при следните условия:

Кредитополучател	Договорен размер на кредита	Л. %	Падеж	Обезпечения/Гаранции
Хидропроект инженеринг	88 х.лв.	12%	31.12.2012	запис на заповед
Тодоров АД	100 х.лв.	20%	31.12.2016	запис на заповед
Мохамед Ахмедов Ахмедов	17 х.лв.	7,5%	30.07.2020	запис на заповед
ФК Верея СНЦ	17 х.лв.	10%	31.12.2018	няма
Смарт Синерджи Консулт ЕООД	110 х.лв.	10.5%	31.12.2017	запис на заповед
ФК Верея СНЦ	10 х.лв.	7%	30.06.2017	запис на заповед
FK Dinamo Vranje	25 х.лв.	11%	08.10.2016	запис на заповед
Сдружение ББА пътна безопасност	10 х.лв.	ОЛП+2%	31.07.2021	няма
Дрийм Експрес ООД	72 х.лв.	5%	03.07.2019	няма

Сазда по предоставени кредити на несвързани лица към 30.06.2019 г.

Кредитополучател	Краткосрочна част по амортизируема стойност		Дългосрочна част по амортизируема стойност	
	Главница	Лихви	Главница	Лихви
Хидропроект инженеринг	88	21	-	-
Хидропроект инженеринг - обезценка	(88)	(21)	-	-
Тодоров АД	92	5	-	-
Тодоров АД - обезценка	(92)	(5)	-	-
Мохамед Ахмедов Ахмедов	2	-	1	-
Мохамед Ахмедов Ахмедов - обезценка	(1)	-	-	-
ФК Верея СНЦ	7	-	-	-
ФК Верея СНЦ	17	7	-	-
ФК Верея СНЦ - обезценка	(24)	(7)	-	-
FK Dinamo Vranje	17	5	-	-
Дрийм Експрес ООД	72	-	-	-
Други	-	82	10	-
Други - обезценка	-	-	(1)	-
Общо	90	87	10	-

1.14. Парични средства и еквиваленти

Вид	30.06.2019 г.	31.12.2018 г.
Парични средства в брой	75	56
в лева	61	50
във валута	14	6
Парични средства в разплащателни сметки	16 180	35 887
в лева	6 859	27 022
във валута	9 321	8 865
Парични еквиваленти	229	170
Вземания от подотчетни лица	229	169
Други парични еквиваленти	-	1
Блокирани парични средства	164	210
Краткосрочни депозити	173	114
Обезценка на парични средства	(17)	(30)
Общо	16 804	36 407

▪ В резултат на направените анализи и приложената методика за изчисление на очаквани кредитни загуби на парични средства и еквиваленти, ръководството е определило, че е необходима обезценка на паричните средства и еквиваленти в размер на 17 х.лв.

Равнение на паричните средства между отчет за финансово състояние и отчет за паричните потоци

Вид	30.06.2019 г.	31.12.2018 г.
Парични средства и парични еквиваленти в консолидирания отчет за финансовото състояние	16 804	36 407
Обезценка на парични средства	17	
Парични средства и парични еквиваленти в консолидирания отчет за паричните потоци	16 821	36 407

1.15. Собствен капитал

1.15.1. Основен капитал

Вид акции	30.06.2019 г.			31.12.2018 г.		
	Брой акции	Стойност	Номинал	Брой акции	Стойност	Номинал
<i>Обикновени</i>						
Изкупени и платени	24 200 000	24 200 000	1	24 200 000	24 200 000	1
Изкупени собствени акции	(5 870)	(22 510)	3,83	(5 870)	(22 510)	3,83
Общо:	24 194 130	24 177 490		24 194 130	24 177 490	

Акционер	30.06.2019 г.				31.12.2018 г.			
	Брой акции	Стойност	Платени	% Дял	Брой акции	Стойност	Платени	% Дял
Галинни-Н ЕООД	2 178 000	2 178 000	2 178 000	9.00%	2 178 000	2 178 000	2 178 000	9.00%
Николай Михайлов	16 205 831	16 205 831	16 205 831	66.97%	16 205 831	16 205 831	16 205 831	66.97%
Десислава Любенова	1 202 056	1 202 056	1 202 056	4.97%	1 202 056	1 202 056	1 202 056	4.97%
Манол Денев	33 941	33 941	33 941	0.14%	33 941	33 941	33 941	0.14%
Боян Делчев	10 068	10 068	10 068	0.04%	10 068	10 068	10 068	0.04%
Росица Динева-Георгиева	7 100	7 100	7 100	0.03%	7 100	7 100	7 100	0.03%
Други акционери	4 563 004	4 563 004	4 563 004	18.86%	4 563 004	4 563 004	4 563 004	18.86%
Трейс Груп Холд АД-собствени акции по себестойност	5 870	5 870	5 870	0.02%	5 870	5 870	5 870	0.02%
Общо	24 200 000	24 200 000	24 200 000	X	24 200 000	24 200 000	24 200 000	X
Трейс Груп Холд АД-собствени акции по себестойност	(5 870)	(22 510)	(22 510)		(5 870)	(22 510)	(22 510)	
Общо:	24 194 130	24 177 490	24 177 490	100%	24 194 130	24 177 490	24 177 490	100%

▪ Към края на текущия период Трейс Груп Холд АД и негови дъщерни дружества притежават 5 870 броя обратно изкупени собствени акции в размер на 23 х.лв.

1.15.2. Премии от емисии

Премии от емисии в размер на 21 739 хил.лв. към края на периода са формирани при емитиране на капитала на Дружеството-майка през 2007г. – 21 763 х.лв. и 24 х.лв. изменения от покупко-продажба на собствени акции през периода от 2014г. до 2019г.

1.15.3. Резерв от преизчисления

Резервите от преизчисления във валутата на представяне на чуждестранни дейности в размер на 927 х.лв. – отрицателна величина, е формиран от курсовите разлики, възникнали в резултат на преизчисляването на валутата на финансовите отчети на чуждестранните дружества във валутата на представяне на Групата.

1.15.4. Резерви

	Общи резерви	Други резерви	Общо резерви
Резерви към 31.12.2017 г.	2 420	58 066	60 486
Увеличения от:	-	8 903	8 903
Разпределение на печалба	-	8 903	8 903
Намаления от:	-	-	(240)
Други	-	-	(240)
Резерви към 31.12.2018 г.	2 420	66 969	69 389
Увеличения от:	-	-	-
Разпределение на печалба	-	-	-
Намаления от:	-	-	-
Преизчисления на чуждестранни дейности	-	-	-
Други	-	-	-
Резерви към 30.06.2019 г.	2 420	66 969	69 389

1.15.5. Финансов резултат

	Финансов резултат	Стойност
Печалба към 31.12.2017 г.		3 298
Ефект от първоначално прилагане МСФО 9 и МСФО 15		(1 085)
Печалба към 31.12.2017 г.		2 213
Увеличения от:		5 972
Печалба за годината 2018		5 905
Други		67
Намаления от:		(10 432)
Разпределение на печалба в резерви		(8 903)
Разпределение на дивиденди		(1 592)
Печалба към 31.12.2018 г.		(2 247)
Ефект от първоначално прилагане МСФО 9 и МСФО 15		-
Преизчислен остатък към 31.12.2018 г.		(2 247)
Увеличения от:		6 385
Печалба за годината 2019		6 385
Други		-
Намаления от:		-
Разпределение на дивиденди		-
Разпределение на печалба в резерви		-

Печалба към 30.06.2019 г.	4 138
Загуба към 31.12.2017 г.	(11 377)
Увеличения от:	-
Намаления от:	-
Загуба към 31.12.2018 г.	(11 377)
Увеличения от:	-
Намаления от:	-
Загуба към 30.06.2019 г.	(11 377)
Финансов резултат към 31.12.2017 г.	(8 079)
Финансов резултат към 31.12.2018 г.	(13 624)
Финансов резултат към 30.06.2019 г.	(7 239)

1.16. Нетекущи финансови пасиви

Нетекущи финансови пасиви	30.06.2019 г.	31.12.2018 г.
Задължения по лизингови договори	3 306	2 271
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност	4 554	5 338
Общо	7 860	7 609

1.16.1. Задължения по лизинг - нетекущи

Вид	30.06.2019 г.	31.12.2018 г.
Задължения по лизинг към свързани лица извън групата	1 004	-
Задължения по лизинг към несвързани лица	2 302	2 271
Общо	3 260	2 271

1.16.2. Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност – нетекущи

Вид	30.06.2019 г.	31.12.2018 г.
Задължения по получени кредити	4 554	5 338
Общо	4 554	5 338

1.16.2.1. Кредити – нетекущи

Вид	30.06.2019 г.	31.12.2018 г.
Задължения по кредити към финансови предприятия	4 554	5 338
Общо	4 554	5 338

1.17. Нетекущи търговски задължения

Вид	30.06.2019 г.	31.12.2018 г.
Задължения към свързани лица извън групата	-	2 456
Задължения по доставки	-	2 456
Задължения по доставки	8 441	7 577
Общо	8 441	10 033

- Представените дългосрочни задължения по доставки към свързани и несвързани лица представляват гаранционни удържки по строителни договори от подизпълнители.

1.18. Нетекущи провизии

Вид	30.06.2019 г.	31.12.2018 г.
Провизии за дългосрочни доходи на персонала	537	677
Общо	537	677

1.18.1. Провизии за дългосрочни доходи на персонала

Вид	30.06.2019 г.	31.12.2018 г.
Сегашна стойност на задължението на 1 януари	677	627
Задължение признато в баланса на 1 януари	677	627
Разход за лихви	-	2
Разход за текущ стаж	-	93
Ефект от планирани и извършени съкращения при вливане	-	11
Извършени плащания през периода	(140)	(64)
Актоерска печалба призната през периода и други изменения	-	8
Сегашна стойност на задължението към 31 декември	537	677
Непризната актоерска печалба/загуба към 31 декември	-	-
Задължение признато в баланса към 31 декември	537	677

Дългосрочните задължения към персонала включват сегашната стойност на задължението на дружествата от Групата, опериращи основно в България и Сърбия, за изплащане на обезщетения на настия персонал към датата на отчета за финансово състояние при настъпване на пенсионна възраст. Съгласно Кодекса на труда в България всеки служител има право на обезщетение в размер на две брутни заплати при пенсиониране, а ако е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия му стаж, обезщетението е в размер на шест брутни заплати към момента на пенсиониране.

1.19. Други нетекущи задължения и пасиви

Вид	30.06.2019 г.	31.12.2018 г.
Задължения по гаранции и депозити	148	129
Задължения по концесии	921	999
Общо	1 069	1 128

- Като други нетекущи задължения са отчетени задължения за издадени банкови гаранции за добро изпълнение за обекти със срок на валидност до 2035 г.

1.20. Текущи финансови пасиви

Вид	30.06.2019 г.	31.12.2018 г.
Задължения по лизингови договори	1 468	1 315
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност	1 675	1 627
Общо	3 143	2 942

1.20.1. Задължения по лизингови договори – текущи

Вид	30.06.2019 г.	31.12.2018 г.
Задължения по лизинг към свързани лица извън групата	169	-
Задължения по лизинг към несвързани лица	1 299	1 315
Общо	1 468	1 315

1.20.2. Финансови пасиви отчитани по амортизирана стойност

Вид	30.06.2019 г.	31.12.2018 г.
Задължения по получени кредити	1 675	1 627
Общо	1 675	1 627

1.20.2.1. Кредити – текущи

Вид	30.06.2019 г.	31.12.2018 г.
Задължения по кредити към финансови предприятия	1 625	1 569

Задължения по лихви по кредити към финансови предприятия	-	8
Задължения по кредити към несвързани лица	50	50
Общо	1 675	1 627

Кредитите от несвързани лица и финансови институции са получени при следните условия

Банка / Кредитор	Договорен размер на кредита	Л. %	Падеж	Обезпечения/Гаранции
Банка Пиреос България АД	245 х.лв.	3мес.РАП+3%	30.06.2021	Ипотeka на недв.имоти, залог на вземания
Уникредит Булбанк АД	13 000 х.лв.	1мес.ОДИ+2.95%	02.11.2019	Ипотeka на недв.имоти, залог ДМА и вземания
SG Експресбанк АД	440 х.евро	1мес Euribor+2.9%	30.08.2020	Ипотeka на недв.имоти, залог на ДМА
SG Експресбанк АД	443 х.евро	1мес Euribor+2.9%	30.06.2020	Ипотeka на недв.имоти
SG Експресбанк АД	401 х.евро	1мес Euribor+2.25%	28.02.2021	Залог на ДМА
ОББ АД	900 х.лв.	1мес.РАП+3.15% за лева	20.10.2023	Ипотeka на недв.имоти, залог на вземания
ОББ АД	3 000 х.лв.	1мес.РАП+2.5% за лева/1мес Euribor+2.5% за евро	30.09.2019	Ипотeka на недв.имоти, залог ДМА и вземания, съдлъжници свързани лица
Банка ДСК	5 000 х.лв.	1мес.Euribor+2.869% за лева	25.06.2025	Ипотeka на недв.имоти

Саада по получени кредити към 30.06.2019 г., без свързани лица

Банка / Кредитор	Краткосрочна част по амортизируема стойност		Дългосрочна част по амортизируема стойност	
	Главница	Лихви	Главница	Лихви
SG Експресбанк АД	657	-	203	-
ОББ АД	138	-	463	-
Банка Пиреос България АД	53	-	49	-
СНЦ Клуб лека атлетика Берое	50	-	-	-
Банка ДСК АД	774	-	3 839	-
Уникредит Булбанк АД	3	-	-	-
Общо	1 675	-	4 554	-

1.21. Текущи търговски задължения

Вид	30.06.2019 г.	31.12.2018 г.
Задължения към свързани лица извън групата	8 337	16 943
Задължения по доставки	7 941	15 242
Пасиви по договори с клиенти	339	1 553
Задължения по получени аванси	-	92
Други търговски задължения	57	56
Задължения по доставки	47 819	51 214
Пасиви по договори с клиенти	4 801	7 763
Задължения по получени аванси	2 824	513
Други търговски задължения	413	440
Общо	64 194	76 873

- В представените задължения към свързани лица и задължения по доставки към края на периода са включени гаранционни удържки по строителни договори.

1.22. Данъчни задължения

Вид	30.06.2019 г.	31.12.2018 г.
Данък върху добавената стойност	53	2 299
Корпоративен данък	872	209
Корпоративен данък - лихви	-	2
Данък върху доходите на физическите лица	280	325
Данък при източника	79	23
Данък върху разходите	6	14
Други данъци	63	64
Общо	1 353	2 936

1.23. Задължения към персонала

Вид	30.06.2019 г.	31.12.2018 г.
Задължение към персонал	2 212	2 117
в т.ч. задължения по неизползвани отпуски	669	662
Задължение към социално осигуряване	665	612
в т.ч. задължения по неизползвани отпуски	147	140
Задължение към ключов ръководен персонал - възнаграждения	367	1 398
Задължение към ключов ръководен персонал - осигуровки	3	18
Задължение по извънтрудови правоотношения - възнаграждения	3	206
Общо	3 250	4 351

1.24. Текущи провизии

Вид	30.06.2019 г.	31.12.2018 г.
Провизии за правни задължения в т.ч.	7 977	6 772
Провизии по задължения по строителни договори	7 035	5 586
Провизии по задължения за рекултивация	493	493
Провизии по други задължения	449	693
Общо	7 977	6 772

- Начислените провизии по строителни договори са във връзка с поети гаранции и очаквани разходи по отстраняване на евентуални рекламации. Начислените провизии за рекултивация са във връзка с поети задължения за рекултивация на терени при добив на подземни богатства и експлоатация на минерални суровини след приключване на дейностите.

1.25. Други текущи задължения и пасиви

Вид	30.06.2019 г.	31.12.2018 г.
Задължения към свързани лица извън групата	3 244	3 988
Задължения по дивиденди	2 505	3 276
Задължения по гаранции и депозити	723	702
в т.ч. гаранции на НС, УС, СД	702	702
Други задължения и пасиви	16	10
Задължения по гаранции и депозити	338	427
Задължения по концесии	96	88
Задължения по дивиденди	138	117
Задължения по застраховки	68	79
Други задължения и пасиви	300	931

Общо	4 184	5 630
------	-------	-------

▪ В други задължения са включени разходи за задължения за банкови гаранции, застраховки и други разходи по приключили през 2018г. и 2019г. строителни договори.

2. Отчет за доходите

2.1. Приходи

2.1.1. Приходи по договори с клиенти

Вид приход	30.06.2019 г.	30.06.2018 г.
Приходи по строителни договори в т.ч.:	121 068	137 630
Признати приходи през периода	120 713	137 630
<i>в т.ч. за сметка на началните салда на пасиви по договори</i>	74	-
По вече удовлетворени задължения за изпълнение	355	-
Приходи от продажби на продукция в т.ч.:	7 681	4 217
Продажби на асфалтови смеси	4 829	3 160
Продажби на инертни материали	2 768	764
Продажби на бетонови и варови разтвори и СБЕ	-	289
Продажби на емулсия	2	2
Продажби на БПМ СИТИ	8	-
Продажби на БПМ Структурен пластик	20	-
Продажби на БПМ Шприц пластик	43	-
Продажби на други	11	2
Приходи от продажби на стоки, в т.ч.:	2 834	3 181
Продажби на машини и оборудване	254	-
Продажби на горива и масла	914	1 661
Продажби на арматурно желязо	300	459
Продажби на инертни материали и пясък	44	-
Продажби на сол	331	183
Продажби на ЖП материали	504	-
Продажби на битум	370	519
Продажби на други строителни м-ли	-	353
Продажби на БПМ Термопластик	15	-
Други стоки	102	6
Приходи от продажби на услуги в т.ч.:	203	256
Комисионни	-	15
Услуги с механизация	91	76
Транспортни услуги	18	100
Лабораторни услуги	13	17
Проектански услуги	4	43
Други услуги	78	5
Общо	131 787	145 284

2.1.2. Други доходи

Вид приход	30.06.2019 г.	30.06.2018 г.
Приходи от оперативен лизинг на собствени активи	236	217

Приходи от преотдаване на активи с право на ползване	22	-
Продажби на консумативи	23	-
Продажба на производствени отпадъци	3	-
Получени застрахователни обезщетения	36	26
Неустойки	-	2
Отписани задължения	-	973
Възстановена обезценка на вземания	191	-
Присъдени обезщетения	-	10
Други доходи /нетно/	283	109
Резултат от продажби на материали	(47)	598
Приходи от продажби на материали	774	598
Балансова стойност на продадените материали	(821)	-
Резултат от продажба на дълготрайни активи	25	124
Приходи от освобождаване на дълготрайни активи	187	234
Балансова стойност на продадените активи	(162)	(110)
Общо	772	2 059

2.1.3. Финансови приходи

Вид приход	30.06.2019 г.	30.06.2018 г.
Приходи от участия	1	-
Приходи от лихви в т.ч.	159	5
по търговски заем	1	4
по търговски вземания	121	1
други	37	-
От операции с финансови инструменти	162	-
Положителни курсови разлики	60	189
Други финансови приходи	15	26
Общо	397	220

2.2. Разходи

2.2.1. Разходи за материали

Вид разход	30.06.2019 г.	30.06.2018 г.
Основни материали	23 469	24 697
Спомагателни материали	100	81
Горива и смазочни материали	2 533	2 488
Резервни части	964	752
Електроенергия	366	369
Гуми	160	158
Пътни знаци	196	13
Канцеларски материали	51	53
Работно облекло, предпазни средства и медикаменти	31	50
Други ММЦ	27	26
Вода	20	21
Консумативи за офис техника	11	15
Природен газ	6	7
Топлинна енергия	7	6
Отпадъци	157	88
Инструменти и консумативи	24	31

Почистващи материали	9	8
Други материали	38	21
Общо	28 169	28 884

2.2.2. Разходи за външни услуги

Вид разход	30.06.2019 г.	30.06.2018 г.
Подизпълнители	54 880	68 897
Краткосрочен лизинг / Наеми	3 082	4 363
Консултански и други договори	642	4 338
Транспортни услуги	3 313	3 775
Услуги по договор	2 112	2 634
Проектиране	456	393
Охрана	713	635
Застраховки	776	660
Ремонти и обслужване на активи	620	529
Лабораторни изпитвания	416	465
Данъци и такси	676	700
Взривни работи	389	292
Съдебни услуги/Правно обслужване	328	67
Телекомуникационни/Съобщителни услуги	149	183
Одит	202	186
Граждански договори и хонорари	386	117
Концесионни възнаграждения	40	89
Митнически услуги	62	63
Абонаменти	82	66
Реклами, обяви	60	34
Членски внос	29	34
Обучение	32	11
Поддръжка акредитация, лицензи	15	35
Такса съхранение	25	27
Геодезически услуги	34	8
Поддръжка на офис техника	13	8
Други разходи за външни услуги	184	356
Общо	69 716	88 965

2.2.3. Разходи за амортизации

Вид разход	30.06.2019 г.	30.06.2018 г.
Разходи за амортизации на собствени активи	2 503	2 454
дълготрайни материални активи за основна дейност	2 230	2 033
дълготрайни нематериални активи за основна дейност	57	55
дълготрайни материални активи за администрация	201	346
дълготрайни нематериални активи за администрация	15	20
Разходи за амортизации на активи с право на ползване	481	-
дълготрайни материални активи за основна дейност	218	-
дълготрайни нематериални активи за основна дейност	4	-
дълготрайни материални активи за администрация	259	-
Общо	2 984	2 454

2.2.4. Разходи за заплати и осигуровки

Разходи за:	30.06.2019 г.	30.06.2018 г.
Разходи за заплати на в т.ч.	12 347	11 598
производствен персонал	8 670	7 948
административен персонал	3 677	3 650
Разходи за осигуровки на в т.ч.	2 121	2 509
производствен персонал	1 688	1 803
административен персонал	433	706
Общо	14 468	14 107

2.2.5. Разходи за обезценки

Вид разход	30.06.2019 г.	30.06.2018 г.
Разходи от обезценка на парични средства	8	-
Разходи от обезценка на вземания	139	-
Общо	147	-

2.2.6. Други разходи

Вид разход	30.06.2019 г.	30.06.2018 г.
Разходи за дарения	686	493
Отписани вземания	-	57
Командировки	215	275
Провизии по СМР договори	2 832	5 130
Представителни разходи	273	157
Социални разходи, представени в натура	182	134
Разходи без документ	46	27
Разходи за глоби и неустойки	2	57
Разходи за липси и брак	7	5
Разходи за трудова медицина	48	22
Разходи за лихви по държавни вземания	5	2
Отписани вземания	-	57
Ваучери по чл.209 от ЗКПО	82	-
Други разходи	177	169
Общо	4 555	6 528

- Сумата на предоставените дарения на Фондация Трейс за хората за периода възлиза на 665 хил. лв.

2.2.7. Суми с корективен характер

Вид разход	30.06.2019 г.	30.06.2018 г.
Балансова стойност на продадени активи /нето/	3 350	3 815
Балансова стойност на продадени активи	3 350	3 815
Изменение на запасите от продукция /нето/	568	(13)
Изменение на запасите от продукция	568	(13)
Общо	3 918	3 802

2.2.8. Финансови разходи

Вид разход	30.06.2019 г.	30.06.2018 г.
Разходи за лихви в т.ч.	281	255
по търговски заеми	-	1
по заеми от финансови предприятия	85	105
по лизингови договори	77	40

по търговски задължения	88	99
Други	31	10
Разходи, свързани с банкови гаранции	201	244
Отрицателни курсови разлики	31	38
Други финансови разходи	174	375
Общо	687	912

2.2.9. Дял от асоциирани предприятия

Дружество	2019 г.	2018 г.
Технострой-инженеринг 99 АД (до освобождаване)	(733)	(14)
Общо	(733)	(14)

2.2.10. Разходи за данъци

Вид разход	30.06.2019 г.	30.06.2018 г.
Данъци от печалбата	1 003	47
Други	181	226
Общо	1 184	273

3. Отчет за всеобхватния доход

Компоненти	30 юни 2019	30 юни 2018
Друг всеобхватен доход	(129)	(352)
Статии, които подлежат на прекласификация в печалбата или загубата впоследствие, в т.ч.:	(129)	(352)
Преизчисления на чуждестранни дейности	(129)	(352)
Друг всеобхватен доход	(129)	(352)

4. Други оповестявания

4.1. Свързани лица и сделки със свързани лица

Група оповестява следните свързани лица:

Собственик на капитала на Трейс Груп Холд АД, упражняващ контрол е Николай Ганчев Михайлов – 66.97%.

Асоциирани предприятия

Технострой-инженеринг 99 АД до 18.04.2019г.

Пътно поддържане Елхово ЕООД – непряко чрез Технострой-Инженеринг 99 АД до 18.04.2019г.

Зенит Строй Инженеринг ЕООД – непряко чрез Технострой-Инженеринг 99 АД до 18.04.2019г.

Редко Трейс Интернешпънъл ООД непряко чрез Трейс Интернешпънъл ЕООД до 18.04.2019г.

ДЗЗД Воден проект Стара Загора

Съвместни предприятия

Трейс-М Инвест, Германия

Други свързани лица:

Дружества, свързани чрез основния акционер

Галини - Н ЕООД, Галини ЕООД, Химколор АД до 10.04.2019г., Инжпроект ООД, Системхаус Фау ООД, Дикол-2 Г.Михайлов ЕООД, Инфраинвест ЕООД (до 31.01.2019г.)

Дружества, в които Групата има съвместно и значително влияние

ДЗЗД Воден проект Стара Загора, ДЗЗД Експо Тех Парк, ДЗЗД Иринополис, ДЗЗД РПМ Кърджали 2014, ДЗЗД ПИМ-Т, ДЗЗД Метро Строителство, ДЗЗД Пътно поддържане Бургас 2014, Джи Си Еф СК-13 Трейс Рейлинфра конс. АД (в ликвидация), Джи Си Еф СК-13 Трейс Рейлинфра консорциум, Инфраструктурно строителство ЕАД, ДЗЗД Обединение Европейски Железници, ДЗЗД Горна баня, ДЗЗД РПМ Кърджали 2014, ДЗЗД Трафик мениджмънт София, ДЗЗД Средец 2018

Фондация Трейс за хората ЮЛНЦ – Трейс Груп Холд основен учредител

Ключов ръководен персонал на предприятието:

Николай Михайлов - Председател на Надзорен съвет

Манол Денев – Член на Надзорен съвет

Антон Дончев - Член на Надзорен съвет

Десислава Любенова – Председател на УС

Боян Делчев – Главен Изпълнителен Директор и Член на УС

Росица Динева-Георгиева – Член на УС

Сделки и салда със свързани лица

Продажби

Клиент	Вид сделка	2019 г.	2018 г.
Асоциирани и съвместни дружества	услуги, активи	20 985	29 030
Дружества и лица, свързани чрез основния акционер	услуги	23	28 162
Ключов ръководен персонал	услуги, активи	4	1
Общо		21 012	57 193

Покупки

Доставчик	Вид сделка	2019 г.	2018 г.
Основен акционер	услуги	1 820	2 634
Асоциирани и съвместни дружества	услуги, материали	4	3
Дружества и лица, свързани чрез основния акционер	услуги, материали	315	22 778
Ключов ръководен персонал	услуги, други	-	100
Общо		2 139	25 515

Вземания

Клиент	30.06.2019 г.	31.12.2018 г.
Асоциирани и съвместни дружества	10 196	13 338
Дружества и лица, свързани чрез основния акционер	690	11 623
Ключов ръководен персонал	2	5
Общо	10 888	24 966

Задължения

Доставчик	30.06.2019 г.	31.12.2018 г.
Основен акционер	7 574	8 581
Асоциирани и съвместни дружества	1 278	1 601
Дружества и лица, свързани чрез основния акционер	1 896	11 994
Ключов ръководен персонал	813	758
Общо	11 561	22 934

Предоставени кредити

Кредитополучател	Договорен размер на кредита	Л. %	Падеж	Обезпечения/Гаранции
Редко Трейс Интернешънъл ООД	156 х.лв.	10,5%	31.12.2016	запис на заповед
Редко Трейс Интернешънъл ООД	235 х.лв.	10,5%	31.12.2016	запис на заповед

Салда по Предоставени Заеми (главница и лихва)

Кредитополучател	Краткосрочна част по амортизируема стойност	
	Главница	Лихви
Галин Михайлов	-	28
Галин Михайлов - обезценка	-	(28)
Редко Трейс Интернешънъл ООД	83	18
Редко Трейс Интернешънъл ООД - обезценка	(83)	(18)
Редко Трейс Интернешънъл ООД	121	28
Редко Трейс Интернешънъл ООД - обезценка	(121)	(28)
Общо	-	-

Начислени приходи от лихви по предоставени кредити

Кредитополучател	Вземане към	Начислени	Получени	Вземане към
	31.12.2018 г.	през 2019 г.	през 2019 г.	30.06.2019 г.
Галин Михайлов	28	-	-	28
Галин Михайлов - обезценка	(28)	-	-	(28)
Редко Трейс Интернешънъл ООД	28	-	-	28
Редко Трейс Интернешънъл ООД	18	-	-	18
Редко Трейс Интернешънъл ООД - обезценка	(46)	-	-	(46)
Общо	-	-	-	-

4.2. Управление на капитала

С управлението на капитала Групата цели да създава и поддържа възможности тя да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвръщаемост на инвестираните средства на акционерите и стопански ползи на другите заинтересовани лица и участници в неговия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите за капитал.

Текущо се наблюдава осигуреността и структурата на капитала. Използват се различни източници за финансиране на дейността, като това са както собствени така и заемни средства от банки и свързани лица.

4.3. Финансови рискове

В хода на обичайната си дейност Групата може да бъде изложена на различни финансови рискове, най-важните от които са: валутен риск, кредитен риск и ликвиден риск. Затова общото управление на риска е фокусирано върху минимизирането на потенциалните отрицателни ефекти, които биха могли да се отразят върху финансовите резултати. Финансовите рискове текущо се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да се определят адекватни цени на услугите, предоставяни от Групата, да се оценят адекватно формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

По-долу са описани различните видове рискове, на които е изложена Групата при осъществяване на дейността си, както и възприетият подход при управлението на тези рискове.

Кредитен риск

При осъществяване на своята дейност Групата е изложена на кредитен риск, който е свързан с риска някой от контрагентите ѝ да не бъде в състояние да изплати изцяло и в обичайно предвидените срокове задълженията си към него.

Финансовите активи на групата са концентрирани в три групи: парични средства, вземания от клиенти и финансови активи – предоставени заеми.

Паричните средства в Групата и разплащателните операции са съсредоточени в следните банки - Уникредит Булбанк АД, ДСК АД, ОББ АД и SG Експресбанк АД. Ръководството счита, че не е налице риск, доколкото обслужващите банки са със стабилна ликвидност.

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация Групата да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж. Тя провежда консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас парични средства и добра способност за финансиране на стопанската си дейност. Текущо матуритетът и своевременното осъществяване на плащанията се следи от финансово-счетоводния отдел, като се поддържа необходимата информация за наличните парични средства и предстоящите плащания.

Лихвен риск

Лихвен риск е рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на държаните от Групата финансови активи и пасиви ще варират поради промени в пазарните лихви. Инструментите с фиксиран лихвен процент са изложени на риск на справедливата стойност на лихвения процент - промените в нивата на пазарния лихвен процент ще влияят на стойността на държаните финансови активи и пасиви с фиксирана лихва. Финансовите активи и пасиви с плаващ лихвен процент са изложени на риск на паричния поток - бъдещите парични потоци от тях ще зависят от промени в пазарните лихвени проценти.

Като цяло в структурата на активите и пасивите на Групата, лихвоносните финансови активи и пасиви имат значителен дял, представляващи задължения по договори за финансов лизинг, получени и предоставени заеми.

Валутен риск

Групата е изложена на валутен риск дотолкова, че двата клона на Дружеството-майка и някои дружества от Групата оперират в държави с променлив курс на местната валута – сръбски динари и чешки крони.

4.4. Справедливи стойности

Справедливата стойност най-общо представлява сумата, за която един актив може да бъде разменен или едно задължение да бъде изплатено при нормални условия на сделката между независими, желаещи и информирани контрагенти.

Справедливата стойност на финансовите инструменти, търгувани на активни пазари се базира на котираните цени към датата на баланса. Котираните пазарни цени са текущите “бид-цени” (цена “купува”).

Справедливата стойност на финансовите инструменти, които не се търгуват на активни пазари се определя чрез оценъчни методи, които се базират на различни оценъчни техники и предположения на ръководството, направени на база пазарните условия към датата на консолидирания отчет за финансовото състояние.

Концепцията за справедливата стойност предполага реализиране на финансови инструменти чрез продажба. В повечето случаи, обаче, особено по отношение на търговските вземания и задължения, кредитите и депозитите, Групата очаква да реализира тези финансови активи и чрез тяхното цялостно обратно изплащане или респ. погасяване във времето. Затова те се представят по тяхната амортизируема стойност.

Също така част от финансовите активи и пасиви са или краткосрочни по своята същност (търговски вземания и задължения, краткосрочни заеми), или са отразени в консолидирания отчет за финансовото състояние по пазарна стойност (предоставени банкови депозити, инвестиции в ценни книжа) и поради това тяхната справедлива стойност е приблизително равна на балансовата им стойност.

Доколкото все още не съществува достатъчно пазарен опит, стабилност и ликвидност за покупки и продажби на някои финансови активи и пасиви, за тях няма достатъчно и надеждни котировки на пазарни цени. Ръководството на Дружеството-майка счита, че при съществуващите обстоятелства, представените в консолидирания отчет за финансовото състояние оценки на финансовите активи и пасиви са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност.

4.5. Условни активи и пасиви

Поръчителства и предоставени гаранции

Условни активи, включващи: издадени банкови гаранции, учредени обезпечения и залози на вземания от дъщерни дружества и други свързани лица в полза на търговски банки:

Условни активи						
Издателя	Стойност	В полза на:		Цел	Срок	Обезпечение
ОББ АД	4 847	български агенция и български държавна и/или общинска собственост; сдружения на собствениците	държавна общини; дружества с по договори български на	обезпечаване на изпълнение на задължения по договори	30.09.2024	Недвижими имоти, ДМА, залози на вземания, залози на сметки

БАНКАДСК ЕАД	20 164	български държавна агенция и общини; български дружества с държавна и/или общинска собственост; ТД на НАП, ОТП Банка Сърбия АД	държавна общини; дружества с и/или общинска собственост; ТД на НАП, ОТП Банка Сърбия АД	обезпечаване на изпълнение на задължения по договори и задължения за данък върху добавената стойност	30.05.2028	Недвижим имот, ДМА, залози на вземания, залози на сметки
ЕКСПРЕСБАНК АД	24 649	български министерства; български комисия, агенции и общини; български дружества с държавна и/или общинска собственост; сдружения на собствениците; община; дружество с държавна собственост; частни дружества регистрирани в България; дружество с държавна собственост	български държавни: агенции и общини; български дружества с държавна и/или общинска собственост; български сдружения на собствениците; сръбска община; сръбско дружество с държавна собственост; частни дружества регистрирани в България; македонско дружество с държавна собственост	обезпечаване на изпълнение на задължения по договори и участие в тържни процедури	31.07.2029	ДМА, парични средства, залози на вземания, залози на сметки
УНИКРЕДИТ БУЛБАНК АД	36 277	българско български агенция и общини; български дружества с държавна и/или общинска собственост; сдружение на собствениците; сръбски дружества с държавна собственост; чешко дружество с държавна собственост; частно дружество регистрирано в Сърбия	българско държавни агенция и общини; български дружества с държавна и/или общинска собственост; българско сдружение на собствениците; сръбски дружества с държавна собственост; чешко дружество с държавна собственост; частно дружество регистрирано в Сърбия	обезпечаване на изпълнение на задължения по договори	02.05.2025	Недвижими имоти, ДМА, парични средства, залози на вземания, залози на сметки
Общо:	85 937					

Условни активи

Вид	Учредена гаранция, обезпечение от контрагент	Застрахователна сума в хил.лв
застраховки гаранции	ЗАД ОЗК - Застраховане АД	5 184

Условни активи

Договор/контрагент	Учредена гаранция, обезпечение в полза на контрагент	Вид на обезпечението
№ 110/ 02.09.2015 г./УниКредит Булбанк	Галини - Н ЕООД	Недвижим имот
ДБ-8139-218/02.06.2015г./Инвестбанк	Галини - Н ЕООД	Недвижим имот

Условни активи

Издателя	Стойност	В полза на:	Цел	Срок	Обезпечение
ДСК ЕАД	200	НАП	Обедпечение по чл.176 от ЗДДС – търговец на горива	1 година	Банкова гаранция
Общо:	200				

Условни пасиви

Договор/контрагент	Учредена гаранция, обезпечение в полза на контрагент	Вид на обезпечението
Д-р от 04.03.2015 г./ Сосиете Женерал Експресбанк АД	СНЦ ФК ВЕРЕЯ	Съдлъжник

Съдебни дела

Към края на периода ръководството въз основа на фактите и обстоятелствата налични към тази дата и въз основа на оценките представени от адвокатите и юристите е признало обезценки, свързани с вземания по съдебни дела в размер на 2 920 х.лв.

В консолидирания финансов отчет към края на периода не са признати на приход претендиращи от Групата лихви за забава, тъй като съществува висока несигурност относно събирането на тези суми.

4.6. Оперативни сегменти

Групата функционира в един бизнес сектор, а извършваните основни услуги както и произвежданата продукция от всички дружества са свързани и участват на различни етапи в основната дейност. Добитите материали и произведените продукти представляват значителен дял от влаганите материали в СМР услугите. Също така рисковете и изгодите, свързани с основната дейност на Групата не биха могли да бъдат разграничени поради сходството в същността на извършваните услуги, характеристиките на средата и клиентите на предприятията. Поради това Групата е приела да отчита своята дейност единствено на база на географския принцип.

Прилаганата счетоводна политика за отчитането по сегменти, се основава на тази, използвана от Групата за изготвяне на публичните ѝ отчети по закон.

Основни клиенти на Групата, сделките от които възлизат на повече от 10 % от общите приходи са:

За България: Агенция Пътна инфраструктура, Метрополитен АД, ДП Национална компания Железопътна инфраструктура, Министерство на икономиката и енергетиката, Общини на територията на цялата страна;

За Сърбия: Коридори Сърбия ООД, ПД Дирекция за изграждане гр. Ниш - Сърбия, ПД Дирекция за изграждане гр. Пирот – Сърбия, Общини на територията на Република Сърбия.

4.7. Освобождение от асоциирани дружества

На 18.04.2019г. Групата е освободила изцяло участието си в асоциираното дружество Технострой – инженеринг 99 АД.

Финансовият резултат от освобождаването на съвместно дружество е както следва:

	ХИЛ.ЛВ.
Справедлива стойност на получено възнаграждение	1 100
Намалено с:	
Освободен дял от нетни активи (33%)	(1 014)
Други изменения	-
Печалба/(Загуба) от освобождаване на асоциираното дружество	86

4.8. Придобиване на дъщерни дружества

На 10.04.2019г. Групата, чрез дъщерното си дружество Инфра комерс ЕООД, е придобило 100% от акциите в капитала на Химколор ЕАД.

Предметът на дейност на придобитото дъщерно дружество е оповестен в Общата информация за Групата.

Цената на инвестицията при придобиването на дъщерното дружество и възникналия резултат/(репутация) към датата на операцията по придобиване на контрол от самото дружество-майка са следните:

	ХИЛ.ЛВ.
Платени суми в текущ период	(386)
Общо цена на придобиване	
Справедлива стойност на придобитите нетни активи	462
Резултат от придобиване/(Репутация)	76

Изходящите парични потоци от придобиване на контрол са както следва:

	ХИЛ.ЛВ.
Платена с парични средства	(386)
Парични средства и парични еквиваленти в придобитите дружества	137
Изходящ паричен поток при придобиване на контрол, нетно	(249)

4.9. Сделки с неконтролиращо участие (НУ)

Дъщерни предприятия с неконтролиращо участие

Дъщерно предприятие със значително неконтролиращо участие за Групата към края на периода е „Трейс Ал Джунеби“ ООД, което се притежава 70% от „Трейс Интернешънъл“ ЕООД.

Име на дъщерното предприятие	ТРЕЙС АЛ ДЖУНЕБИ ООД
Място на основната дейност	Султанат на ОМАН
Частта от собственост на НУ	30.00%
Частта от правата на глас за НУ	30.00%
Общо за НУ, ХИЛ.ЛВ.	
Балансова стойност на НУ към 31.12.2018 г.	335
Печалба/загуба причислима към НУ за периода	10
Изплатени дивиденди причислими към НУ	(30)

Други изменения	(1)
Балансова стойност на НУ към 30.06.2019 г.	314

4.10. Събития след края на отчетния период

Между датата на консолидирания отчет и датата на одобрението му за публикуване са настъпили следните събития, които да изискват оповестявания в консолидирания финансов отчет:

- На 10.07.2019 г. в Търговския регистър е вписано прехвърляне на дяловете на „Трейс Свиленград“ ООД, притежавани от „Трейс София“ ЕАД и „Трейс Пътно строителство“ АД на „Трейс Ямбол“ АД. „Трейс София“ ЕАД продаде собствените си 6 дяла на „Трейс Ямбол“ АД. „Трейс Пътно строителство“ АД продаде собствените си 4 дяла на от капитала на „Трейс Свиленград“ ООД на „Трейс Ямбол“ АД. С изкупуването на дяловете „Трейс Ямбол“ АД става едноличен собственик на капитала на „Трейс Свиленград“ ЕООД.
- На 03.08.2019г. беше вписано вливането на „Химколор“ ЕАД в приемащото дъщерно дружество „Инфра Комерс“ ЕООД. В резултат на вливането, цялото имущество на преобразуващото се дружество премина към приемащото дружество, като преобразуващото дружество беше прекратено без ликвидация. Считано от същата " Химколор" ЕАД прекрати съществуването си като отделно юридическо лице и „Инфра Комерс" ЕООД стана негов универсален правопреемник. Всички активи и пасиви на " Химколор" ЕАД преминаха в „Инфра Комерс" ЕООД.
- На 23.08.2019г. в Централния регистър на Република Сърбия беше вписана промяна в собствеността на „Трейс Болканс“ ДОО Белград. По силата на договор за покупко – продажба „Трейс Интернешънъл“ ЕООД прехвърли на „Трейс Сърбия“ АД всички свои дялове, които притежава в „Трейс Болканс“ ДОО Белград. „Трейс Сърбия“ АД става собственик на 100% от дяловете на дружеството.

Няма други събития след датата на отчетния период, които изискват корекция или оповестяване в консолидирания финансов отчет или в приложенията към него.